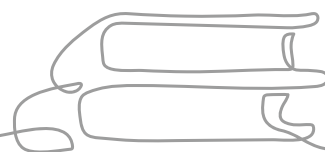
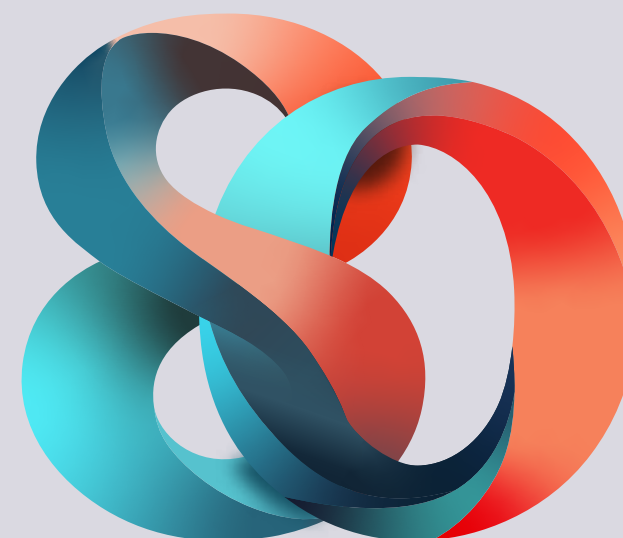

Wiedza – pasja – inspiracja
80 lat Biblioteki Publicznej im. C.K. Norwida
Centrum Wiedzy w Bolesławcu

Dla wszystkich, którzy wierzą,
że w książkach mieszka światło

WIEDZA – PASJA – INSPIRACJA

LAT

Miejskiej Biblioteki Publicznej
im. C.K. Norwida
Centrum Wiedzy w Bolesławcu

pod redakcją
Anny Bober-Tubaj, Barbary Glinkowskiej, Anny Idkowiak

Bolesławiec 2025

Publikacja *Wiedza – pasja – inspiracja. 80 lat Miejskiej Biblioteki Publicznej im. C.K. Norwida*
– Centrum Wiedzy w Bolesławcu wydana na zlecenie Miejskiej Biblioteki Publicznej im. C.K. Norwida –
Centrum Wiedzy w Bolesławcu przez Muzeum Ceramiki w Bolesławcu

Współpraca:

Redakcja: Anna Bober-Tubaj, Barbara Glinkowska, Anna Idkowiak

Autorzy tekstów ©: Małgorzata Artymowicz, Anna Bober-Tubaj, Alicja Maria Brusiło, Zygmunt Brusiło, Marzena Czulażewska, Adrianna Gil-Zawada, Barbara Glinkowska, Anna Idkowiak, Halina Idzikowska, Paulina Luszka, Patrycja Łukojć, Halina Majewska, Beata Niemiec, Elżbieta Ostańska, Monika Podulka, Bartłomiej Popek, Ewa Rosińska, Anna Sabadasz, Joanna Sawicka, Izabela Szymańska, Dorota Strzelczyk, Mariusz Torba, Jolanta Ubowska, Magdalena Żeleźnik

Korekta: Anna Bober-Tubaj, Barbara Glinkowska, Anna Idkowiak

Zdjęcia ©: Adrian Kowalski, Bernard Łętowski, Grzegorz Matoryn
Zdjęcia archiwalne ©: ze zbiorów Miejskiej Biblioteki Publicznej im. C.K. Norwida – Centrum Wiedzy w Bolesławcu i Muzeum Ceramiki w Bolesławcu, Haus Schlesien w Königswinter
oraz zbiorów prywatnych: Krystyny Nichnerowicz, Stefanii Nowak, Krzysztofa Stanisława Skopa, Krystyny Szymańskiej, Stanisława Szypulskiego

Na okładce i stronie tytułowej wykorzystano zdjęcia z archiwum Miejskiej Biblioteki Publicznej im. C.K. Norwida – Centrum Wiedzy w Bolesławcu
oraz logo jubileuszowe zaprojektowane przez PRUSZISZ.COM Krzysztof Prusisz

Skład i łamanie ©: Ewa Ogórek, Wydawnictwo-Poligrafia AD REM (www.adrem.jgora.pl)
Druk ©: Wydawnictwo-Poligrafia AD REM (www.adrem.jgora.pl)

ISBN: 978-83-64757-52-5

wydanie I
nakład: 400 egzemplarzy
Bolesławiec 2025

Miejska Biblioteka Publiczna – Centrum Wiedzy – instytucja, która łączy pokolenia

PIOTR ROMAN
Prezydent Miasta Bolesławca

Miejska Biblioteka Publiczna – Centrum Wiedzy to miejsce wyjątkowe, zdecydowanie wykraczające zakresem swojej działalności i bogatą ofertą poza standardowe działania przypisywane bibliotekom. To nie tylko bogata księżnica współtworząca narodowy zasób biblioteczny z Biblioteką Narodową, to również nowoczesna, multimedialna przestrzeń oferująca zajęcia edukacyjne skierowane do różnych grup wiekowych. MBP-CW jest pierwszą tego typu instytucją powstałą na Dolnym Śląsku łączącą cechy nowoczesnej biblioteki – mediateki z funkcjami typowymi dla Centrum Wiedzy, realizującej zadania w zakresie kultury, sztuki i nauki. Oferta tego wyjątkowego miejsca obejmuje organizację dyskusyjnych klubów książki, klubów zainteresowań, warsztatów, spotkań autorskich, wystaw, konferencji, kursów, szkoleń oraz konkursów. Tu z powodzeniem działa pierwsza na Dolnym Śląsku Strefa Odkrywania, Wyobraźni i Aktywności (SOWA) utworzona w ramach ogólnopolskiego programu Centrum Nauki Kopernik w Warszawie i Ministerstwa Edukacji i Nauki oraz Miejskie Centrum Edukacji Ekologicznej, kształtujące proekologiczne postawy mieszkańców. W MBP-CW działa również „Kącik Kresowy” stworzony przy współpracy z Towarzystwem Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich, stanowiący element dbałości o zachowanie pamięci o pierwszych osadnikach, którzy przybyli do Bolesławca po zakończeniu II wojny światowej.

Biblioteka – Centrum Wiedzy jest również przede wszystkim ważnym miejscem spotkań, podejmowania inicjatyw lokalnych, integracji i otwarcia na świat dla wielu osób. Poprzez ofertę niestandardowych działań instytucja inspirowa do aktywności i zdobywania wiedzy, przeciwdziała wykluczeniu cyfrowemu i informacyjnemu, pozwala przełamywać bariery technologiczne. Jest również miejscem, gdzie można ciekawie spędzić wolny czas, spotkać ludzi o podobnych zainteresowaniach, wymienić się doświadczeniami, budować więzi i znaleźć przyjaciół. Każdego roku MBP-CW włącza się w ogólnopolskie i światowe akcje, organizując obchody Dnia Ziemi, Europejskiego Tygodnia Mobilności, CodeWeek, Narodowego Czytania, Cała Polska Czyta Dzieciom, Nocy Bibliotek, Tygodnia Bibliotek oraz Dolnośląskiego Festiwalu Nauki.

Jubileusz 80-lecia działalności MBP-CW to wspała okazja do docenienia inicjatyw instytucji, których realizacja jest możliwa dzięki zaangażowaniu, wiedzy i umiejętnościom kadry tworzącej to

wspaniałe, przyjazne miejsce. Dzięki jej staraniom, ambicji i operatywności możliwe jest realizowanie wielu różnorodnych wydarzeń, które z każdym rokiem cieszą się większą frekwencją. Wyrazem docenienia działalności instytucji było przyznanie jej w 2024 r. prestiżowego wyróżnienia – Dolnośląskiego Klucza Sukcesu.

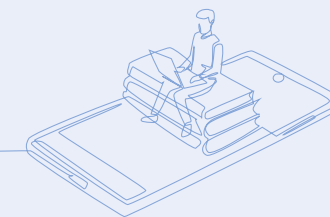
Tak ważne dla MBP-CW święto, jakim jest 80-lecie istnienia, to również doskonały moment na złożenie życzeń. Z okazji doniosłego jubileuszu chciałbym serdecznie pogratulować Państwu dotychczasowych sukcesów i osiągnięć oraz podziękować za olbrzymi wkład pracy i zaangażowanie. Na Państwa ręce składam dziś najserdeczniejsze życzenia – niesłabnącej pasji, wytrwałości i powodzenia we wszystkich kolejnych podejmowanych przez Was działaniach. Niech Wasze święto będzie okazją do spotkań, rozmów i radości ze wspólnie spędzonego czasu. Niech będzie czasem wymiany doświadczeń, nawiązania nowych kontaktów oraz poszukiwań inspiracji do codziennej pracy, która łączy ludzi.

Publikacja *Wiedza – pasja – inspiracja. 80 lat Miejskiej Biblioteki Publicznej im. C.K. Norwida – Centrum Wiedzy w Bolesławcu*, którą oddajemy dziś w Państwa ręce stanowi przegląd najważniejszych działań podejmowanych przez instytucję na przestrzeni ostatnich dekad. Jest też zapisem historii tego niezwykłego, powstałego w 1945 r. miejsca, tak ważnego dla lokalnej społeczności. To także wspomnienie najważniejszych wydarzeń, miejsc i osób, których tytaniczna praca złożyła się na dzisiejszy wizerunek MBP-CW – miejsca nowoczesnego, angażującego i otwartego na nowe wyzwania.

Nowa siedziba MBP-CW w dniu otwarcia, 15.10.2018

Biblioteki w XXI wieku

JOLANTA UBOWSKA

Dyrektor Dolnośląskiej Biblioteki Publicznej im. T. Mikulskiego we Wrocławiu

Opisanie roli i funkcji bibliotek w XXI w. wydaje się z pozoru bardzo proste. Jednak gdy przyjrzymy się przemianom, jakim ulega świat, a tym samym także biblioteki, określenie jak będą one wyglądały i funkcjonowały przez kolejne ponad 70 lat wydaje się prawie niemożliwe. Świat pędzi ku nowym rozwiązaniom w tempie, jakiego dotychczas nigdy, jako ludzkość, nie doświadczyliśmy. Codziennie dowiadujemy się o nowych wynalazkach, rozwiązaniach i zmianach w otaczającym nas środowisku i zastanawiamy się czy to dobrze – czy zmiany te, w efekcie końcowym, będą dla nas korzystne.

Te nowości nie omijają także bibliotek. Można wręcz powiedzieć, że biblioteki bardzo dobrze dostosowują się do zmian i są na nie otwarte. Jeszcze w latach dziewięćdziesiątych XX w., kiedy to nieśmiało wkraczała do bibliotek komputeryzacja, czytelnicy byli pełni korzystających z nich czytelników (była to chyba bardziej odpowiednia nazwa niż później wprowadzona – użytkowników). Trzydzieści lat później łatwiej znaleźć w bibliotece komputer niż długopis. Zresztą mamy coraz większe problemy z zapisaniem informacji na kartce, a naturalnym sposobem jest umieszczenie jej w wielofunkcyjnym smartfonie.

Już we wspomnianych latach dziewięćdziesiątych zastanawialiśmy się czy komputery nie zastąpią bibliotekarzy. Jednak jak wskazuje doświadczenie nic takiego się nie wydarzyło. Tymczasem obecnie biblioteki oferują kolejne „udogodnienia” w postaci zasobów cyfrowych i znów pojawia się pytanie, czy biblioteki będą potrzebne, gdy z książek można korzystać online z każdego miejsca.

To jednak nie koniec. Pojawiają się biblioteki samoobsługowe (*open library*), z których można korzystać bez pomocy bibliotekarza, posiadając tylko kartę biblioteczną i posługując się kodem PIN. Takie biblioteki powstają w krajach skandynawskich, a nawet w Polsce. Przykładem jest Biblioteka w Morii (gm. Lubawa, woj. warmińsko-mazurskie), otwarta w 2022 r. jako pierwsza całodobowa biblioteka samoobsługowa w Polsce. W takiej bibliotece można samodzielnie, bez pomocy bibliotekarza, na miejscu skorzystać z książek, komputerów, drukarek czy też wypożyczyć książkę do domu. W tym kontekście nie sposób pominąć nowoczesnej mediateki, którą od 2018 r. szczyci się Bolesławiec. Działająca od tego czasu pod nową, adekwatną do funkcji nazwą – Miejska Biblioteka Publiczna – Centrum Wiedzy – stała się atrakcyjnym miejscem dla lokalnej społeczności. Instytucja ta wykorzystuje wiele nowoczesnych technologii, dając nowe możliwości komunikacji, wyszukiwania informacji i uczestnictwa w kulturze.

Biblioteki są wymarzoną przestrzenią do implementacji sztucznej inteligencji. Agenci AI już za chwilę będą zamawiać czytelnikom książki do odbioru w bibliotece lub paczkomacie, zaktualizują bibliografię i odpowiedzą, czym warto się zainteresować, osobom słabowidzącym zapewnią audiodeskrypcję, a obcojęzycznym tłumaczenie.

Jednak w tym zachwycie nad nowoczesnością należy spojrzeć na biblioteki nie tylko jako miejsca udostępniania informacji, ale także jako równie popularne miejsca spotkań i integracji społecznej. Tę rolę bibliotek uświadomiła nam pandemia COVID-19, gdy żyliśmy w izolacji od ludzi, a oknem na świat i często jedyną formą spotkań była telewizja, komputer czy telefon komórkowy. Okazało się, że jesteśmy istotami potrzebującymi kontaktów z innymi, że izolacja prowadzi do depresji, niechęci do życia i zanikania naturalnych u człowieka form komunikacji. I ponownie, jak na przykładzie bolesławieckiej instytucji można zaobserwować, że w krótkim czasie biblioteki znów wypełniły się czytelnikami – użytkownikami, którzy przychodzili poczytać czasopisma, skorzystać z księgozbiorów, a także popracować w ciszy, z dala od problemów domowych. Szukali swojego miejsca w przestrzeni bibliotecznej, czy to na sali ogólnej, czy w miejscach pracy cichej. A jednocześnie, tak jak to się dzieje w bolesławieckiej bibliotece, instytucje te nie są już miejscami idealnej ciszy ale przestrzenią, w której można się spotkać, porozmawiać o książkach np. w ramach dyskusyjnych klubów książki, pograć w planszówki, uczestniczyć w spotkaniach, niekoniecznie literackich. Bardzo dobrze przygotowani do pracy bibliotekarze mają w ofercie gry miejskie i różnego typu eventy.

Czy grozi nam wyludnienie bibliotek a więc z czasem ich likwidacja? Nie sądzę. Przykład bolesławieckiej biblioteki doskonale pokazuje, że instytucje te dostosowują się do otaczających je zmian i stają się miejscami – myślę, że nie przesadzam z tym określeniem – niezbędnymi. Miejscami, w których można zaspokoić swoje zainteresowania, „wyladować” aktywność, zaangażować się w wolontariat, (wolontariat to same korzyści: nie tylko pomaga innym ale także wzmacnia pewność siebie, daje radość z bycia potrzebnym, redukuje samotność i daje poczucie przynależności do grupy). Biblioteki to dzisiaj miejsca kreatywne, tętniące życiem, a nie tylko miejsca ciszy czy refleksji.

A najważniejsze jest to, czego wzorem jest również biblioteka w Bolesławcu, że powstają miejsca dla wszystkich – uniwersalne – dla młodszych i starszych, dla osób z różnymi niepełnosprawnościami. Przepisy słusznie wymuszają na bibliotekarzach, organizatorach bibliotek, a także architektach projektujących biblioteki dostosowanie ich pod każdym względem: architektonicznym, informacyjnym i komunikacyjnym. Dzięki temu budynki biblioteczne odpowiadają potrzebom osób, które mają problemy z poruszaniem się, rozumieniem treści, niedowidzącym itp.

Biblioteka – Centrum Wiedzy w Bolesławcu nieustannie się rozwija, stając się coraz bardziej nowoczesna, ale też z racji roli jaką pełni w otaczającym ją środowisku, pozostaje miejscem przyjaznym dla wszystkich, miejscem, w którym każdy znajdzie coś dla siebie, gdzie będzie mógł spotkać innego człowieka i gdzie zawsze będzie mile widziany.

Zapytałam ChatGPT czy czytelnictwo można traktować jako alternatywę i dostałam odpowiedź: „czytelnictwo jest alternatywą dla powierzchownego i biernego uczestnictwa w kulturze, a skierowane jest do każdego, kto chce doświadczać głębszego kontaktu ze światem, sobą i innymi ludźmi”. Ta odpowiedź jest doskonałym podsumowaniem działalności szacownej, ale i niezwykle nowoczesnej jubilatki, jaką jest Miejska Biblioteka Publiczna im. C.K. Norwida – Centrum Wiedzy w Bolesławcu.

NA KARTACH HISTORII

Zarys historii Miejskiej Biblioteki Publicznej w latach 1945–2018

ANNA BOBER-TUBAJ, HALINA MAJEWSKA

Pierwszą po II wojnie światowej placówką biblioteczną w Bolesławcu i jednocześnie trzecią na Dolnym Śląsku (po Kłodzku i Wrocławiu) była Powiatowa Biblioteka Publiczna. Powstała 27 listopada 1945 r. przy Wydziale Powiatowym Starostwa Bolesławieckiego. Jej organizatorem i pierwszym kierownikiem była Joanna Waszak. Jak pisała w lutym 1946 r. K. Tomczyńska w artykule opublikowanym w „Pionierze”: „Biblioteka została udostępniona czytelnikom 29.12.1945 r. Rozporządza ona nieznaczną liczbą książek zakupionych przez kierownictwo za kwotę 12 000 zł, wybór jest bardzo skromny i tak np. literatura piękna ogranicza się do „Dziadów” Mickiewicza i „Ogniem i mieczem” Sienkiewicza, publikacji naukowych brakuje zupełnie”. Te trudne początki zostały też opisane we wspomnieniach Elizy Bielawskiej (*de domo Dmowskiej*): „Dowiedziałam się, że w ratuszu jakaś pani wypożycza książki. Poszłam tam. I rzeczywiście, w małym pokoiku na poddaszu pani Waszak, starsza już osoba pozbierała od różnych ludzi książki, które ze sobą przywiezła, miała ich prawie sto. Były tak zniszczone, zaczytane i posklejane, że wyglądały wprost żałośnie.(...)”. Stanisław Szypulski, jeden z późniejszych kierowników biblioteki, pisał, że w tym okresie placówka dysponowała 152 książkami. Aby powiększyć księgozbiór w kolejnym roku przeprowadzono wiele działań. W marcu 1946 r. Pełnomocnik Rządu Karol Bieniaszek informował burmistrza Bolesławca, że na zebraniu przedstawicieli urzędów, partii i różnych organizacji uchwalono dobrowolną składkę od wszystkich obywateli powiatu na rzecz biblioteki. J. Waszak prowadziła zbiórkę książek wśród mieszkańców pozyskując w ten sposób 8 egzemplarzy. Za bezzwrotną kaucję pobieraną od czytelników zakupiono

Bolesławiecki ratusz, ok. 1945-1950, fot. R. lub A. Skorupa

50 publikacji, z funduszu Referatu Kultury i Sztuki zakupiono kolejnych 17 pozycji, a z dobrowolnych składek 32 książki. Dni Oświaty, Książki i Prasy zorganizowane w maju 1946 r. przyniosły dochód, dzięki któremu księgozbiór powiększono o dalszych 36 tomów, z opłat abonamentowych zakupiono 13 książek, a w ramach przydziału z Ministerstwa Kultury i Sztuki pozyskano 34 pozycje. Do końca roku 1946 stan posiadania biblioteki wzrósł do 342 pozycji.

W 1947 r. ustalono warunki korzystania z biblioteki. Czytelnik wносił opłatę stałą w wysokości 20 złotych miesięcznie i kaucję uzależnioną od wartości wypożyczanej książki. Wpływy pieniężne przeznaczone były na wzbogacenie zbiorów, a kaucja zabezpieczała w skuteczny sposób przed nieterminowym zwrotem lub przywłaszczeniem książek. W tym okresie brak było druków bibliotecznych, a kierownik biblioteki sam przygotowywał karty katalogowe oraz karty książek i czytelników. Wyposażenie, jakim dysponowała biblioteka, było niezwykle skromne – był to jeden regał i jeden tabor, wykorzystywano meble Inspektoratu Szkolnego, któremu placówka podlegała. W tym czasie z biblioteki korzystało 135 osób, a księgozbiór obejmował 1581 tomów. Wśród czytelników największym zainteresowaniem cieszyły się dzieła autorstwa Sienkiewicza, Krasińskiego, Orzeszkowej i Rodziewiczówny.

Duże zmiany przyniósł rok 1948. Jak informowało „Słowo Polskie”: „sprawa bibliotek na Ziemiach Odzyskanych weszła w ostateczne stadium realizacji. Ministerstwo Ziem Odzyskanych zapreliminowało 106 milionów złotych na zorganizowanie bibliotek na tych terenach. Organizacją bibliotek ma się zająć administracja szkolna, przekazując związkom samorządowym zorganizowane już placówki. Ministerstwo Ziem Odzyskanych poleciło przeznaczyć na biblioteki odpowiednie pomieszczenia, przy czym lokale przystosowane do potrzeb bibliotecznych nie mogą być przydzielane innym instytucjom. (...) Dekret Ministerstwa Z.O. oraz przydział poważnych funduszy na uruchomienie bibliotek na Ziemiach Zachodnich należy powitać z prawdziwym uznaniem. Książka polska jest na tym terenie najdzielniejszym i najskuteczniejszym orężem nie tylko w akcji upowszechniania kultury, ale przede wszystkim orężem w walce o polskość tych ziem”. Również w Bolesławcu podjęte zostały działania, by nie tylko sformali-

Szafy biblioteczne w bolesławieckim ratuszu, fot. ok. 1900-1920 (obecnie przechowywane w Muzeum Ceramiki)

zować powstanie biblioteki, ale także poprawić jej warunki lokalowe. Zadania tego podjął się Bolesław Bielawski, który wcześniej pracował w Inspektoracie Szkolnym. Jak wspominała jego żona Eliza Bielawska: „No i Bolek zaczął starania o założenie biblioteki miejskiej. Miejsowe władze nie przejawiały żadnego zainteresowania tą sprawą. Przychylny tej inicjatywie był tylko [przewodniczący Miejskiej Rady Narodowej] p. [Władysław] Tatarczan. Bolek jeździł do Wrocławia do Wojewódzkiej Rady Narodowej i Kuratorium. Pozwolenie na założenie biblioteki uzyskał, a nawet miała być utrzymywana z funduszy wojewódzkich. Został kierownikiem jednej z pierwszych bibliotek na Dolnym Śląsku, a pani Joanna Waszak bibliotekarką (...). Władze miejskie przydzieliły lokal na parterze w Ratuszu [obecnie Biuro Obsługi Interesanta] oraz kilka pięknych szaf ratuszowych. Były wysokie, czarne, rzeźbione, góra oszklona, a na dolnych drzwiach czerwone herby Bolesławca. Zabraliśmy się do wymiatania śmieci, szorowania podłóg i mycia szyb. Urządziliśmy pochod młodzieży szkolnej. Zrobiłam wielką księgę z jakiegoś pudła, wymalowałam transparenty. W sali kolumnowej Ratusza zrobiliśmy wystawę książki – bez książek. Pan z księgarni wypożyczył nam obwoluty książek. Wkładaliśmy do środka zmięte papiery i tekturki, tak, że sprawiały wrażenie książek. Wypisałam plansze. Nazwisko pisarza i tytuły książek. Wszystko to wyglądało całkiem dobrze. Za pierwsze otrzymane pieniądze księgarz sprowadził ponad sto książek. Przyjechał ktoś z Wojewódzkiej Rady Narodowej. Powiedział, że nie spodziewał się, że coś takiego zobaczy. Obejrzał zdjęcia z pochodu i wystawy. On był przekonany, że pierwsze pieniądze wydamy na porządki. Zaczęli przychodzić ludzie, a szczególnie dzieci. Bolek czytał im książki, uczył piosenek i opowiadał bajki. Wszyscy go lubili. On miał wrodzoną łatwość nawiązywania kontaktów z ludźmi. Był pełen miłości i dobroci dla wszystkich”.

Bolesław Bielawski, 1947
(kierownik biblioteki
w l. 1948-1950),
z archiwum K.S. Skopa

Nowy kierownik nie tylko poprawił warunki lokalowe biblioteki, ale też podnosił swoje kwalifikacje zawodowe, m.in. poprzez uczestnictwo w dwutygodniowym szkoleniu dla bibliotekarzy w Jarocinie. Pod jego kierunkiem placówka się rozwijała – pod koniec 1948 r. liczba czytelników wzrosła do 218, a księgozbiór obejmował 2851 woluminów. Założono trzy punkty biblioteczne – w Gromadce, Milikowie i Czernej. Rok później powołano następnych pięć punktów bibliotecznych tzw. „specjalnych”, które działały w ówczesnych Zakładach Ceramicznych „Bolesławiec”, Powszechnej Spółdzielni Spożywców, Nadleśnictwie, Tartaku i Biurze Zbytu Energii Elektrycznej.

Niestety ten rozwój wkrótce został zahamowany. Jak pisała we wspomnieniach E. Bielawska, miejskie władze zaczęły ograniczać działania jej męża, biblioteka nie otrzymywała już wystarczającej dotacji na zakup książek, aż w końcu „bibliotekę wyrzucono z Ratusza. Przydzielono (...) lokal na ul. Komuny Paryskiej nr 35. To było parterowe, zdewastowane mieszkanie. Ciemne, wilgotne, z rozbitym piecem węglowym, zerwaną częściowo podłogą i wybitymi oknami. Obraz nędzy i rozpacz. Na przeprowadzkę nie dostał żadnych pieniędzy, a książek było dość dużo. Pani Waszakowa płakała, Bolek był zrozpaczony. Wszystkie pieniądze, jakie mieliśmy wydał na naprawę okien. Coś pożyczył od brata. Jakiś stolarz zrobił kilka półek ze starych desek i nie wziął za to pieniędzy. Ale pieca naprawić nikt nie umiał. (...) Biblioteka nie była już biblioteką. To była ciemna nora, do której przychodzili ludzie, ale nie pokazał się nikt z władz miejskich”.

W 1950 r. z chwilą powstania Miejskiej Biblioteki placówka powiatowa ograniczyła swoją działalność w zakresie wypożyczeń, a jej głównym zadaniem stał się rozdział księgozbioru do punktów bibliotecznych i bibliotek jej podległych. W tym samym roku Ministerstwo Oświaty przyznało instytucji

Stanisław Szypulski, 1952
(kierownik biblioteki
w l. 1952-1958),
z archiwum S. Szypulskiego

1 500 000 zł na remont pomieszczeń i ich wyposażenie. Niestety z powodu zaniedbań i braku działań Wydziału Powiatowego fundusze te nie zostały wykorzystane i biblioteka straciła szansę na poprawienie swoich warunków lokalowych. Kolejnym ogromnym ciosem dla placówki była bardzo poważna choroba kierownika, która praktycznie uniemożliwiła funkcjonowanie biblioteki – książki nadsyłane z Ministerstwa Oświaty składano na stosy, nie rozdzielając ich do podległych bibliotek, nie inwentaryzowano również własnego księgozbioru. Po śmierci B. Bielawskiego w 1950 r., zastępstwo objęła kierownik Miejskiej Biblioteki. Na wniosek komisji z Biblioteki Wojewódzkiej postanowiono zamknąć placówkę do czasu zatrudnienia nowego kierownika. Dopiero w kwietniu 1951 r. została ponownie otwarta, a funkcję kierownika powierzono Wincentemu Szypulskiemu, którego już w następnym roku przeniesiono służbowo do Wydziału Oświaty. W 1952 r. stanowisko kierownika objął Stanisław Szypulski, który tak opisywał pierwszy okres swojej działalności: „*nie będąc zapoznany z pracą w bibliotece napotkałem na piętrzące się trudności. Książki składano na stosach pod ścianami. Większość księgozbioru była niezainwentaryzowana i nieopracowana. (...) W bibliotece powstał wielki bałagan*”. Aby poprawić sytuację wkrótce zakupiono kilkanaście regałów, co częściowo rozwiązało problemy oraz przystąpiono do prac porządkowych i inwentaryzacyjnych. W tym samym roku, według wspomnień S. Szypulskiego, syna ówczesnego kierownika biblioteki, siedziba placówki została przeniesiona do ratusza. W 1952 r. stan księgozbioru wynosił 9996 tomów, w dwóch podległych punktach bibliotecznych było 90 czytelników, a liczba wypożyczeń wynosiła 600. Przez kolejne dwa lata funkcjonowania placówki wskaźniki te nie poprawiły się znacząco: w 1954 r. liczba woluminów wzrosła do 12 492, liczba korzystających z biblioteki do 101 osób, a wypożyczenia osiągnęły liczbę 796.

W drugiej połowie 1950 r. powstała Miejska Biblioteka Publiczna. Jej księgozbiór liczył 600 tomów. Były to głównie, cieszące się dużą popularnością, dzieła H. Sienkiewicza, J. Krasińskiego, A. Mickiewicza, E. Orzeszkowej, B. Prusa, M. Rodziwiczówny, J. Londona, J. Curwooda oraz J. Coopera. Do końca roku zarejestrowało się 300 osób, a skromne zbiory udostępniono aż 3000 razy. W 1951 r. kolekcja wzrosła do 2000, podwoiła się liczba korzystających, ale zmniejszyły się znacznie wypożyczenia książek. Zaczął się okres wycofywania wielu autorów i zastępowania ich literaturą PRL-owskiej propagandy. Od 1951 r. liczba wypożyczeń w Bibliotece Miejskiej malała, ze względu, jak to odważnie i barwnie opisywał S. Szypulski, na „*zapychanie biblioteki dziełami marksizmu i broszurami o treści społeczno-politycznej, na które nikt nie zwracał uwagi. (...) Okres ten, to czas gwałtownego wycofywania książek autorów obozu kapitalistycznego, książek sensacyjnych, w których rozczytywała się młodzież i dorosli oraz książek autorów polskich, znajdujących się na emigracji i książek mówiących o historii polskiej. Napływają natomiast całe masy książek i broszur politycznych i społeczno-politycznych (do końca 1952 r. liczba tych książek wynosiła 532, co stanowiło przeszło 17% ogólnej liczby księgozbioru). Nadsyłano także dużo książek autorów radzieckich, do których ludność jest uprzedzona i ma wiele zastrzeżeń*”. Aby uzyskać wyższą liczbę wypożyczeń publikacji o tematyce społeczno-politycznej bibliotekarz przymusowo każdemu czytelnikowi do pozycji z literatury pięknej wypożyczał pozycję społeczno-polityczną oraz z innych działów wiedzy. Działo się tak, jak wspominał Szypulski „*z powodu nacisku władz nadzórnych na zwiększenie poczytności książek wpajających ideologię marksistowsko-leninowską. Książki te czytelnik brał tylko z łaski, żeby pomóc bibliotekarzowi wykonać plan*”. Pod koniec 1954 r. biblioteka wyróżniała się wskaźnikami: księgozbiór liczył 4170 tomów, zarejestrowano 963 czytelników i odnotowano 10 111 wypożyczeń.

W 1955 r. obie biblioteki zostały połączone pod wspólną nazwą Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna. Po połączeniu instytucji księgozbiór liczył 17 475 egzemplarzy, liczba czytelników 1011, a liczba wypożyczeń kształtowała się na poziomie prawie 18 000. Placówka obejmowała nadzorem merytorycznym biblioteki i punkty biblioteczne na terenie powiatu. Jednak jej działalność nie była wysoko oceniana przez lokalne władze. W 1958 r. podczas jednego z posiedzeń Komisji Oświaty i Kultury Powiatowej Rady Narodowej w Bolesławcu pozytywną ocenę uzyskała jedynie Halina Truszkowska i jej zespół odpowiedzialny za funkcjonowanie biblioteki miejskiej, natomiast z krytyką spotkała się działalność S. Szypulskiego oraz pracowników biblioteki powiatowej i punktów bibliotecznych. Podnoszono błędy w prowadzeniu ewidencji, niewłaściwy nadzór nad czytelnikami, który skutkował zaginięciami książek. Kompetencje kierownika oceniono jako niewystarczające, zarzucono mu brak organizowania szkoleń, instruktażu i konkursów czytelnictwa. Zarzuty te jednak nie były poważne, bowiem efektem krytyki była jedynie zamiana stanowisk pomiędzy H. Truszkowską a S. Szypulskim. Na posiedzeniu komisji podjęto też problem nowej siedziby biblioteki. Według ówczesnej oceny S. Szypulskiego brakowało sprzętów i odpowiedniego pomieszczenia, w bibliotece była „*straszna wilgoć i grzyb, co jest przyczyną gnicia książek. Fatalne są również warunki higieniczne*”. Członkowie komisji zaproponowali przeniesienie placówki do budynku muzeum bądź jednego z obiektów NOT-u, sugerowano ulokowanie jej w miejscu ówczesnej restauracji w hotelu Piast, w lokalu księgarni w Rynku lub też w wolnych pomieszczeniach w budynkach sądu czy Milicji Obywatelskiej. Dwa lata później kwestia lokalizacji nadal nie była rozwiązana. Na posiedzeniu komisji w lutym 1960 r. przedstawiono propozycję udostępnienia bibliotece kolejnego pomieszczenia w ratuszu z przeznaczeniem na zorganizowanie czytelnictwa. Jednak zdaniem radnych główną przeszkodą był planowany remont siedziby władz miejskich. Jak sugerowali członkowie komisji „*Nie byłoby też słusznym otworzyć tę czytelnię i po kilku miesiącach likwidować*”. W 1961 r., ze względu na remont ratusza, biblioteka została przeniesiona do lokalu obejmującego 6 pomieszczeń o łącznej powierzchni 178 m² przy ul. Kaszubskiej 4. Od momentu przeprowadzki kierownictwo biblioteki zgłaszało problemy z zawilgoceniem pomieszczeń, spowodowanym nieszczelnością pionów i zatkaniami kanalizacji w pomieszczeniach mieszkalnych na wyższych kondygnacjach budynku. Uciążliwością było też ogrzewanie biblioteki piecami. Ta „tymczasowa” lokalizacja i związane z nią problemy trwały ponad trzydzieści lat, aż do 1993 r.

Pod koniec lat 50. przed PiMBP stało wiele zadań. Sieć biblioteczna obejmowała obok placówki bolesławieckiej, Miejską Bibliotekę Publiczną w Nowogrodźcu, 10 Gromadzkich Bibliotek Publicznych, 28 punktów bibliotecznych, w tym 1 w mieście i 27 na wsi (5 prowadzonych przez PiMBP oraz 23 przez biblioteki gromadzkie). Łącznie księgozbiór wszystkich placówek obejmował 46 512 tomów, z których korzystało 4255 czytelników, a wypożyczenia sięgnęły liczby 70 630. Pracownicy biblioteki przeprowadzili wiele prac porządkowych: sprawdzono dokładnie księgę ubytków, porównując ją z zapisami w księgach inwentarzowych, uporządkowano 18 roczników czasopism, zapoczątkowano kartotekę recenzji, jako załączek przyszłego działu informacyjnego, ukończono też żmudną pracę nad wyłączaniem druków zbędnych, a spisy sporządzone we wszystkich jednostkach wysłane zostały wraz ze spisami sporządzanymi jeszcze za kadencji poprzedniego kierownika do Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej we Wrocławiu do zaopiniowania i zatwierdzenia. Przeprowadzano stałe miesięczne szkolenia dla bibliotekarzy gromadzkich, a pracownicy aktywnie podnosili swoje kwalifikacje. Unormowane zostały godziny otwarcia bibliotek – wszystkie placówki czynne były nie tylko rano, ale i w godzinach popołudniowych, dogodnych dla czytelników. W zakresie działalności oświatowej w latach 1959-1960 zorganizowano m.in. konkurs historyczny „Przez książkę historyczną poznaj dzieje ojczyzny”, wieczór poezji Juliusza Słowackiego w wykonaniu artystów scen wrocławskich, wieczory bajek połączone z wyświetlaniem filmów, spotkanie autorskie z Witoldem Zechenterem – poetą, prozaikiem,

publicystą, autorem książek dla dzieci oraz tekstów piosenek, tłumaczem oraz twórcą radiowych felietonów i słuchowisk. Podczas Dni Oświaty, Książki i Prasy biblioteka współorganizowała uroczystą akademię w teatrze, którą uświetnił koncert artystów Opery Wrocławskiej. Zorganizowano kilkanaście niewielkich wystaw tematycznych i nowych nabytków, przeprowadzono szereg wycieczek szkolnych, a także obsługiwano stoisko książkowe dla poborowych. Jednak najpilniejszym problemem pozostawała kwestia funduszy na zakup księgozbioru dla całej sieci bibliotecznej.

Mimo wyętej pracy biblioteki w kolejnych latach, osiągnięte efekty nie były imponujące. Po lustracji instytucji w listopadzie 1963 r. przez instruktora Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej we Wrocławiu stwierdzono, że na przestrzeni dwóch lat nie odnotowano większej poprawy, zwłaszcza w zakresie funduszy przyznawanych na zakup książek i wyposażenia bibliotecznego. Ponieważ dotychczasowe interwencje w Prezydium Powiatowej Rady Narodowej okazały się mało skuteczne, dlatego Wydział Kultury Prezydium WRN zwracał uwagę na fakt, że pod względem czytelnictwa powiat bolesławiecki zajmował ostatnie miejsce w województwie. Czytelnicy stanowili zaledwie 8,6% ogólnej liczby mieszkańców, podczas gdy średnia wojewódzka stanowiła w tym względzie 12,8%, a krajowa 13,8%. Sam Bolesławiec zamieszkały przez 26 000 osób liczył ok. 2000 czytelników (wraz z dziećmi) co dawało mniej niż 8%. Podobnie kształtowały się i inne wskaźniki. Bolesławiec legitymował się najniższą liczbą książek na 1 mieszkańca, a mianowicie tylko 0,8 tomu. Proporcja ta w innych powiatach wynosiła dwa razy więcej. Wrocławska instytucja apelowała o działania w celu szybkiej poprawy. Sugerowano, by Wydział Oświaty i Kultury przede wszystkim zwiększył wydatki w ramach posiadanych środków finansowych na potrzeby PiMBP, jak i placówek terenowych. Ponadto stałą troską wydziału winno być podejmowanie kroków w celu zmiany stosunku do bibliotek przez Prezydium Gromadzkich Rad Narodowych.

Krystyna Nichnerowicz (kierownik biblioteki w l. 1961-1967)

Praca nad poprawą sytuacji spoczęła na ówczesnej kierowniczce Krystynie Nichnerowicz i jej zespole. Co prawda stan księgozbioru znacząco nie wzrósł: w 1962 r. było 50 877, a w 1965 r. 58 887 pozycji, podwojono jednak ilość czytelników i wypożyczeń. Liczba wypożyczeń w 1962 r. wynosiła 123 962, a trzy lata później już 273 827 (wzrost o 149 865). W 1962 r. liczba czytelników wynosiła 6235, a w 1965 r. – 12 993 (wzrost o 6758 osób). Był to okres wyętej działalności: uporządkowano i przeprowadzono kontrole i selekcje księgozbioru, uaktualniono katalogi, poszerzono działalność punktów informacyjno-bibliograficznych, zadbano o szkolenia i podnoszenie kompetencji przez bibliotekarzy, doposażono placówki, usprawniono organizację pracy – w części placówek wprowadzono wolny dostęp do półek. Równie aktywnie prezentowała się działalność kulturalno-oświatowa. W latach 1964-65 biblioteki miejskie i gromadzkie zorganizowały 45 pogadanek z czytelnikami („Wychowuję zdrowe dziecko”, „Urządzenie i estetyka mojego mieszkania”, „Uprawa warzyw”, „Kwiaty w moim

ogródku” itp.), które przygotowano we współpracy z lokalnymi lekarzami, felczerami i agronomami. Zorganizowano 236 wieczorów bajek, 124 wieczory dyskusyjne, poświęcone nie tylko literaturze, ale także słuchowiskom oraz audycjom radiowym i telewizyjnym, 76 spotkań połączonych z wyświetlaniem filmów i przezroczy. Większego nakładu pracy wymagało od bibliotekarzy przygotowanie 23 wieczorów poezji oraz 40 zajęć praktycznych dla dzieci (np. wykonywanie kukiełek, sporządzanie albumów z wycinków i zdjęć prasowych, zajęcia intrologatorskie). Raz w miesiącu każda z bibliotek organizowała tematyczną wystawę książek.

Biblioteki uczestniczyły też w wojewódzkich konkursach czytelniczych: „Czy znasz życie i twórczość Stefana Żeromskiego”, „Książka uczy, radzi, pomaga” oraz ogólnokrajowych akcjach czytelniczych: „Złoty Kłós” i „Turniej czytelniczy dla dzieci i młodzieży – Wędrujemy po Polsce śladem XX-lecia”. Biblioteki miejskie i część gromadzkich były również współorganizatorami wraz z Klubami Książki i Prasy występów Teatrów Jeleniogórskiego i Zielonogórskiego. Dochód ze sprzedaży biletów z tych imprez przeznaczano na zakup wyposażenia dla bibliotek. Prowadzono też kolportaż książek – sprzedawano dużą ilość książek młodzieżowych oraz popularno-naukowych, zwłaszcza o tematyce rolniczej. Zorganizowano też wystawy: „Ziemie Zachodnie”, „Człowiek poznaje świat”, „Książki dla rodziców” oraz wystawę fotograficzną „Dwudziestolecie Polski Ludowej”.

Spotkanie autorskie, lata 60.

Na spotkania autorskie zapraszano m.in. Alfreda Szklarskiego – pisarza specjalizującego się w literaturze podróżniczo-przygodowej dla młodzieży, popularyzatora wiedzy o polskich podróżnikach i przyrodnikach i redaktora literackiego, Waldemara Kotowicza – podpułkownika Wojska Polskiego, autora powieści frontowych, Jacka Łukasiewicza – poetę, krytyka literackiego, historyka literatury, profesora Uniwersytetu Wrocławskiego, Lilian Seymour-Tułasiewicz – pisarkę, tłumaczkę, korespondentkę, Zbigniewa Przyrowskiego – dziennikarza, popularyzatora tematyki naukowo-technicznej, Alojzego Srogo – majora Wojska Polskiego, prozaika i publicystę.

W kolejnych latach zwiększano dotacje na zakup książek, ale była to nadal kwota za mała w stosunku do liczby nowości ukazujących się na rynku księgarskim i zapotrzebowania ze strony czytelników. Zakupy poza dotacjami zaplanowanymi w budżecie dofinansowywane były przez Powiatową Radę Narodową, Miejską Radę Narodową oraz Gromadzkie Rady Narodowe. W 1966 r. nastąpił spadek czytelnictwa wynikający m.in. z powodu remontu i przeprowadzonej kontroli księgozbioru. Rosło natomiast zainteresowanie literaturą niebeletrystyczną, po którą sięgali czytelnicy studiujący, doksztalający się korespondencyjnie i w szkołach wieczorowych, młodzież szkół średnich oraz pracownicy umysłowi. Zainteresowaniem cieszyły się zwłaszcza pozycje z zakresu historii, socjologii, ekonomii, filozofii, psychologii i nauk przyrodniczych. Coraz ważniejsza dla biblioteki była funkcja informacyjna – czytelnicy zwracali się z prośbą o podanie pozycji z zakresu danego zagadnienia, w związku z czym, zachodziła potrzeba opracowania katalogu przedmiotowego.

Bolesławiecka biblioteka dostarczała nadal książki do punktów bibliotecznych za pośrednictwem bibliotek gromadzkich, co odbywało się różnymi środkami lokomocji: autobusem, a w okresie letnim rowerem i furmanką.

W głównym roku obchodów Tysiąclecia Państwa Polskiego zorganizowano wiele wydarzeń. W bibliotekach gromadzkich wygłoszone zostały odczyty na temat historii Polski: Początki Państwa Polskiego, Uchwalenie Konstytucji 3 Maja, Chłopi polscy w Tysiącleciu. Zorganizowano spotkanie z naczelną redaktorką tygodnika „Zarzewie” Haliną Krzywdzianką, a we wszystkich bibliotekach odbyły się wieczory literackie poświęcone H. Sienkiewiczowi. PiMBP zorganizowała konkurs historyczny „Historia Polski w powieściach Karola Bunscha” oraz spotkanie autorskie z Czesławem Ostańkowiczem – dziennikarzem, pisarzem i poetą. Przy placówce funkcjonowało też Koło Przyjaciół Bibliotek liczące 31 osób,

Krystyna Szymańska, 1974
(kierownik biblioteki
w l. 1967-1975)

które zaangażowane było m.in. w organizację imprez czytelniczych oraz w egzekwowanie poprzez osobistą interwencję książek niezwracanych przez czytelników.

W 1967 r. kierownictwo biblioteki przejęła Krystyna Szymańska (*de domo* Janik). Działalność biblioteki charakteryzowały nadal rosnące wskaźniki czytelnictwa i wypożyczeń, choć nadal kształtowały się one poniżej średniej wojewódzkiej. W tym okresie PiMBP zatrudniała w bolesławieckiej placówce 7 pracowników, ale była to liczba niewystarczająca w stosunku do potrzeb czytelników. W strukturze księgozbioru dominowała literatura piękna dla dorosłych, która stanowiła 53,9%. Odczuwalny był brak literatury dla dzieci i literatury popularnonaukowej. Największą grupę czytelników stanowiły dzieci i młodzież w wieku do 20 lat (54,9%).

Biblioteka poszerzała działalność informacyjną, dla dzieci organizowano konkursy czytelnicze, rysunkowe, przyrodnicze, quizy, gry literackie, wieczory bajek i opowiadań, a nawet uruchomiono teatrzyk

dziecięcy. Dla dorosłych przygotowywano przeglądy książek społeczno-politycznych, technicznych oraz nowości, a także montaż słowno-muzyczny, m.in. dotyczące 50-lecia Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej, twórczości Marii Konopnickiej oraz życia Tadeusza Kościuszki. Przeprowadzono też wiele odczytów i prelekcji o tematyce społeczno-politycznej i międzynarodowej, np.: „Jak powstawało nasze Państwo Ludowe”, „Główne etapy przemian społecznych w Polsce Ludowej”, „Walka narodów kolonialnych z imperializmem i zacofaniem”. W spotkaniach autorskich uczestniczyli m.in. Irena Gumowska – dziennikarka, publicystka, propagatorka zdrowego żywienia oraz *savoir-vivre*’u, Kamil Giżycki – pisarz i podróżnik, Magdalena Samozwaniec – pisarka satyryczna, Romuald Cabaj – prozaik, reportażysta, autor słuchowisk radiowych, Krystyna Pająkowa – pisarka, Maria Stefania Croneck Walter-Kędziorzyna – pisarka, autorka książek dla dzieci, Henryk Worcell – prozaik i publicysta oraz Ewa Lipska – poetka. Działania biblioteki zostały zauważone i docenione w skali regionu – w 1970 r. instytucja została uhonorowana Złotą Odznaką za Zasługi dla Dolnego Śląska.

Największym wyzwaniem pozostawała nadal sytuacja lokalowa bolesławieckiej biblioteki. Czytelnia mieściła się w pomieszczeniu o powierzchni zaledwie 20 m², w którym znajdowało się 8 regałów z księgozbiorem podręcznym, biurko, telewizor, stoliki i 12 krzeseł. Równie niewielki był magazyn Wypożyczalni dla Dorosłych, w którym mieściło się aż 34 regałów na powierzchni zaledwie 30 m². W tej sytuacji pracownicy biblioteki mogli jedynie zadbać o poprawę wyposażenia placówki. W ramach

Siedziba biblioteki przy ul. Kaszubskiej, 1964 (na zdjęciu: Krystyna Szymańska, Stefania Nowak, Maria Czekaj)

Siedziba biblioteki przy ul. Kaszubskiej, 1964 (na zdjęciu: Krystyna Szymańska, Gabriela Falkowska)

Za budynkiem biblioteki przy ul. Kaszubskiej (na zdjęciu: Stefania Nowak, Krystyna Szymańska, Maria Czekaj)

Siedziba biblioteki przy ul. Kaszubskiej (na zdjęciu: Krystyna Szymańska, Stefania Nowak, Gabriela Falkowska, M. Sosnowska)

wsparcia i współzawodnictwa w konkursach pozyskano w latach 1967-1968: telewizor Opal, magnetofon, maszyny do pisania, powielacz spirytusowy, oszklone gabloty wystawiennicze oraz skrzynki katalogowe.

W kolejnych latach podnoszono coraz śmielej problem ciasnoty lokalowej i potrzebę przeniesienia biblioteki do nowego budynku. Ponieważ kompleksowego rozwiązania nie było, zaczęto szukać doraźnych rozwiązań polegających na wyodrębnianiu i przenoszeniu działów biblioteki w różne punkty miasta. W ten sposób Oddział dla Dzieci w 1974 r. znalazł miejsce w klubie „Relaks” przy ul. Łukasiewicza, zajmując pomieszczenie o powierzchni 27 m². W tym samym roku planowano zakończenie prac projektowych nowego budynku biblioteki przez wrocławski Miastoprojekt, a w kolejnym etapie realizację inwestycji w latach 1975-1977. Lokalizację obiektu wyznaczono przy ul. K. Miarki. Niestety plan ten nie został zrealizowany i w 1975 r. ówczesny naczelnik miasta Wiesław Grzegorzycza przyznał bibliotece lokal w ratuszu. Jednak i ta decyzja została szybko zmieniona i pomieszczenia zostały zajęte przez Bibliotekę Pedagogiczną. PiMBP natomiast otrzymała mniejszą powierzchnię 111 m² we wcześniejszej siedzibie Biblioteki Pedagogicznej przy ul. Kubika 9, do której przeniesiono Czytelnię wraz z Działem Informacyjno-Bibliograficznym.

Do 1975 r. Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna sprawowała nadzór i opiekę merytoryczną nad siecią bibliotek publicznych w pięciu gminach: Bolesławiec,

Kolportaż książek w Jednostce Wojskowej w Bolesławcu, 1970 (na zdjęciu: Anna Wójcik z córką Jolą, Zdzisława Baranowska, Stefania Nowak)

Siedziba biblioteki przy ul. Kaszubskiej (na zdjęciu: Stefania Nowak, Krystyna Szymańska)

Siedziba biblioteki przy ul. Kaszubskiej, 1972

Osiecznica, Nowogrodziec, Gromadka i Raciborowice. W 1976 r. zmieniona została jej nazwa na Miejską Bibliotekę Publiczną, a ona sama stała się częścią organizacyjną Bolesławieckiego Ośrodka Kultury. Jednocześnie bolesławiecka biblioteka została przekształcona w Oddział Terenowy Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Jeleniej Górze. Zmienił się także zasięg opieki merytorycznej instytucji, od tej pory obejmował trzy gminy: Bolesławiec, Nowogrodziec i Osiecznicę.

W II połowie lat 70. biblioteka mieściła się w trzech punktach: Wypożyczalnia dla Dorosłych przy ul. Kaszubskiej 4, Oddział dla Dzieci i Młodzieży przy ul. Łukasiewicza 9a oraz Czytelnia Naukowa przy ul. Kubika 9. Struktura księgozbioru była zgodna z wytycznymi krajowymi, literatura piękna dla dorosłych stanowiła 40-45%, literatura popularnonaukowa 30-35%, a literatura piękna dla dzieci i młodzieży 20-25%. Dział Gromadzenia i Opracowania Zbiorów udzielał pomocy merytorycznej w realizacji pełnego usamodzielnienia się placówek terenowych, w ramach której pełnił nadzór nad celowością zakupów, opracowaniem księgozbioru, prowadzeniem dokumentacji, przeprowadzeniem selekcji książek, itp. Czasochłonnym zajęciem była też praca nad warsztatem informacyjnym, związana z bieżącym porządkowaniem katalogów.

W latach 70. działalność biblioteki pod kierunkiem Krystyny Szymańskiej, Ludwika Szewczuk i Stefani Nowak (*de domo* Opała) prowadzona była na wielu płaszczyznach, koncentrując się głównie na udostępnianiu zbiorów, działalności informacyjnej i pracy kulturalno-oświatowej. Istniejący od 1975 r. Dział Muzyczny zaspakajał potrzeby na muzykę poważną i rozrywkową. Stopniowo powiększała się liczba czytelników indywidualnych, którzy korzystali z płytoteki na miejscu, przegrywając

Konkurs współorganizowany z Jednostką Wojskową, lata 70.

Konkurs „Wszystko o miedzi” współorganizowany z ZG Konrad, lata 70.

Spotkanie autorskie z Czesławem Ostańkowiczem, 1973

Ludwika Szewczuk, 1975 (kierownik biblioteki w latach 1975-1976)

Stefania Nowak, 1974 (kierownik biblioteki w l. 1977-1979)

utwory z płyt na wcześniej dostarczane taśmy. Prowadzono działalność wystawienniczą, prezentację nowości wydawniczych, organizowano lekcje biblioteczne, prelekcje, kiermasze książek oraz quizy czytelnicze. Współorganizowano Dni Kultury, Oświaty, Książki i Prasy, przeprowadzano konkursy oraz organizowano wieczory bajek i inscenizacje. Szczególnie bliska była współpraca z biblioteką związkową ZG Konrad oraz biblioteką wojskową JW. 4355. Wśród bohaterów spotkań autorskich byli m.in.: Czesław Ostańkowicz, Tytus Karpowicz – pisarz, autor książek przyrodniczych, Stefan Atlas – dziennikarz radiowy, Mieczysław Orski – poeta, prozaik, tłumacz i krytyk literacki, Urszula Koziół – poetka, pisarka, autorka felietonów i utworów dramatycznych dla dzieci i dorosłych, Anna Przemyska – autorka utworów dla dzieci i młodzieży, Krystyna Nepomucka – pisarka, korespondentka, redaktorka, Stanisław Srokowski – pisarz, poeta, prozaik, dramaturg, krytyk literacki, tłumacz, nauczyciel akademicki i publicysta, Janusz Odrowąż-Pieniążek – polski historyk literatury, pisarz i muzeolog, dyrektor Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza w Warszawie.

Stoisko biblioteki podczas Dni Oświaty, Książki i Prasy, 1974 (na zdjęciu: Irena Joniec, Wacława Skawińska)

Stoisko biblioteki podczas Wiosny Bolesławieckiej, 1976 (na zdjęciu Zdzisława Tubaj)

Zjazd szkoleniowy pracowników Działów Gromadzenia i Opracowania Zbiorów bibliotek województwa wrocławskiego, Lubin, 1975

Stefania Nowak z grupą dzieci w bibliotece przy ul. Kaszubskiej, ok. 1975-1976

Pracownicy biblioteki, ok. 1975-1979

Exlibris Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Bolesławcu

Exlibris Działu Dziecięcego Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Bolesławcu

Rok 1980 biblioteka rozpoczynała dysponując księgozbiorem w liczbie 60 703 woluminów, wypożyczenia osiągnęły wysokość 172 195, a liczba czytelników wynosiła 6240 osób. W tym czasie utworzono Filię nr 1 w Domu Młodego Robotnika przy ul. Wojska Polskiego 6. Oprócz beletrystyki dla dorosłych i dzieci gromadzone tam były pierwsze zbiory audiowizualne. Był to też rok, w którym uroczystie świętowano jubileusz 35-lecia, a instytucja została uhonorowana Odznaką za zasługi dla Miasta Bolesławca oraz Dyplomem Honorowym Ministerstwa Kultury i Sztuki.

W II połowie 1980 r. przy Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w Jeleniej Górze powstał Komitet Założycielski Niezależnych Samorządnych Związków Zawodowych „Solidarność”, który obejmował swoją działalnością wszystkie biblioteki publiczne w woj. jeleniogórskim. W tym czasie przy bolesławieckiej bibliotece powstała Komisja Oddziałowa przy Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej – Oddział w Bolesławcu w składzie: Zdzisława Baranowska, Helena Kozdra, Wacława Skawińska, Irena Joniec i Krystyna Szymańska. Pod wpływem związkowców w styczniu 1981 r. ówczesny dyrektor Bolesławieckiego Ośrodka Kultury Franciszek Uściński wystosował pismo do naczelnika miasta następującej treści: „W związku z pogarszającą się sytuacją w pomieszczeniach MBP (brak możliwości wyłożenia na półkach nowych książek przy powiększającej się liczbie czytelników, zagrożenie bezpieczeństwa przeciwpożarowego, brak możliwości opracowań księgozbiorów, zastrzeżenia Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej do warunków pracy i urządzeń sanitarnych) zwracam się z prośbą o podjęcie decyzji w sprawie przydzielenia pomieszczeń mieszkalnych znajdujących się w tym samym budynku przy ul. Kaszubskiej 4 na parterze. Uzyskanie

Uhonorowanie MBP z okazji 35-lecia tytułem Zasłużony dla Miasta Bolesławca, 1980 (na zdjęciu Zbigniew Szczepański)

Jubileusz 35-lecia MBP w Bolesławcu, 1980

Obchody jubileuszu 40-lecia MBP w Bolesławcu, 1985

Jubileuszowy ex libris 40-lecia MBP w Bolesławcu, 1985

Zaproszenie na jubileusz 40-lecia MBP w Bolesławcu, 1985

docelowo dodatkowej powierzchni dla biblioteki rozwiązałoby problem zagęszczenia również w bibliotece-czytelni młodzieżowej przy ul. Łukasiewicza”. Pozornie na początku maja naczelnik miasta Piotr Bojko zgodził się z żądaniami pracowników i przedstawił trzy alternatywne rozwiązania problemu: oddanie pomieszczeń po kinie „Wenus”, połączenia Miejskiej Biblioteki Publicznej z Miejską Biblioteką Pedagogiczną bądź akceptacja propozycji dyrektora BOK dotycząca adaptacji dodatkowych pomieszczeń przy ul. Kaszubskiej. Jednak do czerwca żadnej wiążącej decyzji nie podjęto, a opublikowany w lipcu krytyczny wywiad Stanisława Lejdy z ówczesnym kierownikiem biblioteki Zbigniewem Szczepańskim pt. „Zapomniane słowa”, który ukazał się na łamach „Nowin Jeleniogórskich” mocno podgrzał atmosferę sporu, w wyniku czego władze miasta próbowały przerzucić znalezienie wyjścia z kłopotów na barki dyrektora BOK.

Pisane łapą, spotkanie autorskie z Marianem Orłoniem, 1983

Równolegle starano się zrealizować dwa warianty rozwiązania problemu. Pierwszy, doraźny to przeniesienie Działu dla Dzieci i Młodzieży do pomieszczeń zajmowanych przez kawiarnię „Arietta” o powierzchni 80 m² przy ul. Asnyka 1c, co udało się przeprowadzić dopiero w 1983 r., ponieważ kwestia trafiła na opór handlowców i wywołała gorący spór pomiędzy komisjami kultury i handlu Miejskiej Rady Narodowej. Drugi pomysł, kompleksowy, obejmował budowę nowego obiektu. W 1982 r. powstała koncepcja rozbudowy Bolesławieckiego Ośrodka Kultury, a później opracowano nowy

projekt samodzielnego budynku z lokalizacją przy ul. Karola Miarki. Realizacja inwestycji była przewidziana na lata 1986-1990. Niestety, ze względu na brak środków finansowych, plan ostatecznie upadł w 1989 r.

W 1982 r. stery bolesławieckiej instytucji przejęła Wacława Skawińska. Biblioteka mimo problemów lokalowych realizowała szeroki program działań. Księgozbiór liczył 82 594 woluminy, prenumerata obejmowała ok. 100 tytułów czasopism, w zbiorach audiowizualnych znajdowało się blisko 2000 płyt. Liczba czytelników sięgnęła ponad 4500, a liczba wypożyczeń sięgała rocznie od 120 do 150 tys. Nadal wielkim powodzeniem cieszyły się różnego rodzaju aktywności oświatowo-kulturalne, a wśród nich szczególnie spotkania autorskie. Klimat tego miejsca i czasu wiernie oddaje fragment felietonu Gerarda Górnickiego „Bolesławiec – moje odkrycie”, opublikowany w „Życiu Literackim” w 1987 r.: „Dyrektorem miejsko-gminnej biblioteki publicznej, całkiem na razie skromnej jest mgr Wacława Skawińska, wielce samodzielna pani. Było przed nią 10 szefów (...). Gwoli prawdy trzeba ujawnić, że ilość wypożyczeń sięgnęła 150 tys. woluminów, że wiele pomysłowości i różnorodności w działaniu placówki i nie dziw, iż zaglądali tu pisarze i wieczory autorskie celebrowali. Był – A. Sroga, W. Kotowicz, M. Nowakowski, T. Mikołajek, Cz. Ostańkowicz, H. Worcell, S. Srokowski, U. Kozioł, J. Odrowąż-Pieniążek, A. Bronikowski, K. Gąsiorowski, M. Orłóń i znacznie więcej gości. Urok i sens spotkań z tamtejszymi czytelnikami objawia się w przedziwnym nastroju powagi, dobrej frekwencji, dociekliwych pytań, śmiałych rozmów i w naturalności. Cieszyła obecność nauczycieli”.

Rok 1990 przyniósł kolejne zmiany w sferze organizacyjnej – pieczę nad Miejską Biblioteką Publiczną przejął samorząd miasta Bolesławiec. Dzięki przychylności ówczesnego prezydenta Józefa Króla i Rady Miasta podjęto decyzję o przekazaniu bibliotece samodzielnego obiektu po żłobku przy ul. Sądowej 8. Po dokonaniu niezbędnej adaptacji w 1993 r. wszystkie działy biblioteki powróciły w jedno miejsce. Biblioteka otrzymała do dyspozycji powierzchnię 1115 m². Była to znacząca poprawa warunków funkcjonowania. Budynek pomieścił 80 000 zbiorów, z których korzystało wtedy rocznie ponad 8000 zarejestrowanych dzieci i dorosłych. Uruchomiono dodatkowo wypożyczalnię zbiorów fonograficznych i kaset wideo. W grudniu tego samego roku przeniesiona została Filia nr 1 z budynku przy ul. Wojska Polskiego do lokalu o powierzchni 94 m² w Domu Dziennego Pobytu przy ul. Starszkołnej 6c. Jej zbiory obejmowały 8 tysięcy książek, a rocznie odwiedzało ją około 5000 czytelników.

Wacława Skawińska, 1974 (kierownik i dyrektor biblioteki w l. 1982-2001)

Siedziba biblioteki przy ul. Sądowej, 1995

Siedziba biblioteki przy ul. Sądowej, 1995 (na zdjęciu: Krystyna Golsztajn i Krystyna Sołkiewicz)

Siedziba biblioteki przy ul. Sądowej, 1995
(na zdjęciu Zdzisław Gonciarz)

Siedziba biblioteki przy ul. Sądowej, 1995
(na zdjęciu Elżbieta Piesyk)

Jubileusz 50-lecia placówki obchodzony był już w nowej siedzibie. Z tej okazji bibliotece zostało nadane imię Cypriana Kamila Norwida, a bolesławiecki artysta Mieczysław Kozłowski ofiarował placówce portret patrona. W trakcie uroczystości nagrodzono bibliotekarzy, a prezydent Bolesławca Józef Król został uhonorowany za zasługi dla rozwoju bibliotekarstwa Medalem Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich.

W 1995 r. powstała dysponująca powierzchnią 100 m² galeria „Format”, którą usytuowano na pierwszym piętrze. Początkowo organizowano cztery wystawy rocznie. Z czasem jednak działalność wystawiennicza zyskiwała coraz większą popularność. Chętnie bowiem pokazywali w niej swój dorobek zarówno artyści profesjonalni, jak i ci dla których aktywność twórcza początkowo była hobby, a nierzadko przeradzała się w życiową pasję. Ekspozowano malarstwo, rysunek, rzeźbę, ceramikę, fotografię, patchwork oraz różne zbiory kolekcjonerskie.

Tę koncepcję funkcjonowania galerii kontynuowała kolejna dyrektorka biblioteki – Halina Majewska, która stanowisko objęła w 2003 r. Ponad dwudziestoletnią historię ekspozycji można dokładnie prześledzić studiując jej kroniki. Należy wymienić choćby kilka nazwisk: Jolanta Ajlikow-Czarnecka, Mieczysław Kozłowski, Krystyna Gay-Kutschenreiter, Stanisława Wojda-Pytlńska, Teresa i Jan Bancewiczowie, Władysław Garnik, Lesław Kasprzycki, Krystyna Raszka, Janusz Moniatowicz, Edward Szutter i inni.

Od wielu lat biblioteka organizowała też konkursy plastyczne dla dzieci i młodzieży. Ich celem była popularyzacja twórczości pisarzy (m.in.: J. Tuwima, J. Brzechwy, H.Ch. Andersena, Ch. Perraulta,

Ekspozycja z okazji 200. rocznicy urodzin
Adama Mickiewicza, 1998

Ekspozycja z okazji 150. rocznicy śmierci
Fryderyka Chopina, 1999

C. Collodiego. T. Jansson), poznanie historii miasta, zwyczajów związanych ze świętami czy promocja zachowań ekologicznych. Konkursy wieńczył wernisaż i wystawa nagrodzonych prac. Ekspozycje miały również charakter edukacyjny. Do takich należały m.in.: wystawy prezentujące zbiory Instytutu Literackiego w Paryżu – np. „Jerzy Giedroyc i Zagubieni Romantycy”; „Andrzej Bobkowski – Chuligan Wolności”; „Jan Paweł II, Apostoł Pokoju” (wykorzystano unikatowe zdjęcia światowej sławy fotografów papieskich Arturo Mari i Baik Nam Sik). Wyjątkowe były projekty zorganizowane pod wspólną nazwą „Bolesławianki przeciwko rutynie codzienności”. Pomysł, by kobiety w różnym wieku stylizowały się na postać z wybranego obrazu, poddała Danuta Maślicka, a zdjęcia wykonała Kamila Staniszevska.

W zależności od tematyki wystaw w galerii „Format” organizowano wycieczki zbiorowe przedszkolaków, uczniów szkół wszystkich szczebli i typów, podopiecznych środowiskowych domów samopomocy oraz warsztatów terapii zajęciowej. Średniorocznie wystawy gromadziły pięciotysięczną publiczność. Czytelnicy mieli nawyk oglądania wystaw przy okazji odwiedzin biblioteki. Galeria stanowiła jednocześnie miejsce różnorodnych spotkań. Najpopularniejsze były spotkania z pisarzami kierowane do różnych grup wiekowych. Bibliotekę odwiedzili m.in.: Wanda Chotomska, Joanna Papużyńska, Marek Grabowski (znany jako telewizyjny prof. Ciekawski), Joanna Olech, Ewa Chotomska (słynna „Ciotka Klotka”), Urszula Koziół, kapitan Krzysztof Baranowski, Elżbieta Dzikowska, Jacek Dehnel, Krzysztof Petek, Jacek Pałkiewicz, Manuela Gretkowska, Jacek Hugo-Bader oraz Marta Fox. W ramach akcji „Z książką na walizkach” – Dolnośląskie spotkania pisarzy z młodymi

Wystawa „Moje weduty” Mieczysława Kozłowskiego, 1995

Zaproszenie na wernisaż
wystawy „Malarstwa i rysunku”
Stanisławy Wojdy-Pytlńskiej,
1996

Wystawa „Bolesławieć
w malarstwie i rysunku”
Jana Bancewicza, 1999

Zaproszenie na wernisaż wystawy „Portrety”
Grzegorza Sidorowicza, 1998

Siedziba biblioteki przy ul. Sądowej, 2000
(na zdjęciu: Danuta Starostka)

Siedziba biblioteki przy ul. Sądowej, 2000
(na zdjęciu: Wanda Smuła)

czytelnikami gościli: Izabella Klebańska, Beata Ostrowicka, Barbara Gawryluk, Kalina Jerzykowska, Paweł Wakuła, Agnieszka Tysza, Zuzanna Orlńska, a także Marcin Pałasz.

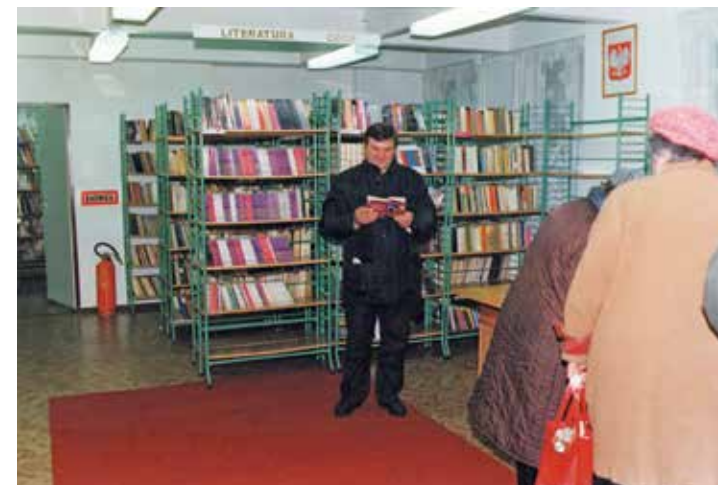
Powstające sukcesywnie od 2007 r. Dyskusyjne Kluby Książki dawały możliwość finansowania takiej formy działalności. W 2016 r. działały cztery takie kluby: dla dorosłych, dzieci, miłośników poezji i głuchego czytelnika. Dzięki temu czytelnicy mieli okazję poznać Marka Krajewskiego, Grzegorza Kasdepke, Iwonę Banach, Arkadiusza Niemirskiego, Zofię Turowską (autorkę biografii Zofii Nasierowskiej), Danutę Grechutę, Jana Nowickiego, Grzegorza Miecugowa, Pawła Beręsewicza, podróżników – Marcina Meller, Leszka Szczasnego i Andrzeja Paślawskiego.

Na wzbogacenie oferty kulturalno-edukacyjnej miały wpływ realizowane projekty współfinansowane w 75% przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Kulturowego pn. „Bolesławieckie Biblionalia” oraz „Czas na czytanie i mądre wychowanie”. Zorganizowano wówczas trzydzieści wydarzeń, w których wzięło udział 1500 osób. Były to spotkania z pisarzami, ilustratorami, różnorodne warsztaty: literackie, plastyczne, drukarskie, czerpania papieru, fotograficzne, detektywistyczne, a nawet survivalowe. Przygoda związana z książką i literaturą miała na celu rozbudzenie ciekawości świata, wyobraźni (twórczej, artystycznej), odpowiedzialności, cech osobowości ważnych zarówno z punktu widzenia jednostki, jak i społeczeństwa. Nauczyciele, rodzice, opiekunowie poznawali ważną rolę terapeutyczną książek i elementów arteterapii.

W kontekście ustawicznego poszerzania form promocji czytelnictwa, działań kulturalnych i edukacyjnych należy podkreślić bardzo dobrą współpracę ze wszystkimi placówkami oświatowymi, instytucjami kultury i organizacjami społecznymi. Bibliotekarze zwracali szczególną uwagę na najmłodszych. Systematycznie gromadzone były wartościowe zbiory i równolegle przygotowywana była urozmaicona

Siedziba biblioteki przy ul. Sądowej – czytelnia, 2000

Siedziba biblioteki przy ul. Sądowej – wypożyczalnia, 2000

Siedziba biblioteki przy ul. Sądowej – wypożyczalnia, 2002

propozycja dla młodego czytelnika. Były to oprócz form wcześniej wymienionych m.in. wycieczki, lekcje biblioteczne, głośne czytanie bajek i atrakcyjne zajęcia plastyczne, ruchowe z wykorzystaniem technik Klanzy wyzwających aktywność w atmosferze współpracy, poszanowania podmiotowości i rozwijania potencjalnych talentów. W okresie ferii zimowych i wakacji dzieci zapraszane były na specjalne zajęcia tematyczne.

Biblioteka włączyła się też w kampanię społeczną Cała Polska Czyta Dzieciom. W każdym przedszkolu i szkole podstawowej byli powołani liderzy, którzy wraz z dziećmi uczestniczyli w uroczystej inauguracji przedsięwzięcia rozpoznawanego lokalnie pod nazwą „Rozczytany Bolesławiec”. Honorowy patronat sprawował prezydent Bolesławca Piotr Roman, a Telewizja Lokalna objęła medialnym patronatem imprezy z tego cyklu. Z okazji jubileuszu 10-lecia tej kampanii w 2012 r. biblioteka otrzymała najwyższe wyróżnienie Medal CPCD. Koordynator wydarzenia Dorota Kasprzyk odebrała je z rąk ówczesnej Minister Edukacji Narodowej Krystyny Szumilas w trakcie uroczystej gali zorganizowanej w Bibliotece Narodowej. Od tej pory co roku bolesławiecka biblioteka zaszczycona była nagrodą w konkursie na najlepiej przeprowadzoną kampanię Cała Polska Czyta Dzieciom. W inicjatywę tę włączono też dzieci niepełnosprawne, realizując wspólne projekty z nauczycielami Powiatowego Zespołu Szkół i Placówek Specjalnych.

Siedziba biblioteki przy ul. Sądowej – punkt internetowy, 2002

Wystawa prac z okazji 100-lecia urodzin Jana Brzechwy, 2000

Podsumowanie konkursu i otwarcie wystawy „Znam swoje prawa” zorganizowanej we współpracy z TPD, 2000

Ferie z książką w Bibliotece, 2001

„Witajcie w naszej bajce” to spotkania z baśniami i parada bajek. Pod takim tytułem odbył się szereg wydarzeń obejmujących m.in.: głośne czytanie, rozmowy na temat lektur, inscenizacje, zabawy ruchowe i plastyczne oraz wystawy dokonań artystycznych uczniów.

W 2013 r. powstał Dyskusyjny Klub Książki Głuchego Czytelnika. Co miesiąc odbywały się spotkania przyczyniające się do poznawania literatury, ciekawych ludzi. Często drugą część spotkań stanowiły zajęcia plastyczne, integrujące grupę i sprawiające uczestnikom satysfakcję. Grono czytelników chętnie brało udział w życiu kulturalnym biblioteki. Na szczególną uwagę zasługują również osoby niewidome i niedowidzące. Gromadzone w instytucji książki drukowane dużą czcionką i nagrania dźwiękowe, które z biegiem lat przybierały nowszą formę, dawne kasety magnetofonowe zastąpiono obecnie audiobookami na płytach CD. Ze zbiorów tych do dziś chętnie korzystają także inni czytelnicy, w tym osoby starsze.

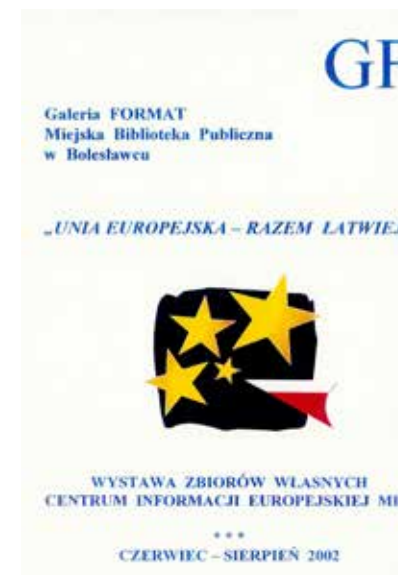
Wiek XXI nazywany jest erą informacji, internetu, nowoczesnych technologii informacyjnych i komunikacyjnych. Rewolucja technologiczna dostarczyła bibliotekom doskonalszych narzędzi znacznie ułatwiających i usprawniających pracę. Bolesławiecka księżnica rozpoczęła proces komputeryzacji już w 1997 r. Pojawiły się pierwsze komputery służące opracowaniu zbiorów z wykorzystaniem programu Sowa oraz dostępem do internetu i poczty elektronicznej. Powstała także pierwsza strona

Wernisaż wystawy Barbary Delimat, 2000

Wernisaż wystawy „Malarstwo i grafika” Magdaleny Olgi Koniecznej, 2000

Wystawa „Unia Europejska – razem łatwiej”, 2002

Wystawa pokonkursowa „Moja Mała Ojczyzna” zorganizowana we współpracy z TMB, 2002

Wystawa „Spacery. Malarstwo Mieczysława Kozłowskiego”, 2004

Wystawa fotografii „Tropami dziedzictwa ...” Romualda Łuczyńskiego, 2008

Wystawa „Chocholy – igraszki z wyobraźnią” Teresy Bancewicz, 2010

Wystawa fotografii „Impresje nieborowskie” Janusza Moniatowicza, 2009

Halina Majewska
(dyrektor biblioteki
w l. 2003–2018)

internetowa instytucji. W 2003 r. udostępniony został katalog online. Od tej pory na stronie zamieszczane były wszystkie wydarzenia, które można było odnaleźć w zakładce „Z życia biblioteki”. Znaczący przełom w usprawnieniu prac bibliotecznych nastąpił wraz z przystąpieniem do Dolnośląskiego Zasobu Bibliotecznego i wdrożeniem nowoczesnego, zintegrowanego systemu bibliotecznego Aleph. Obecnie katalog dostępny za pośrednictwem strony internetowej obejmuje całość zasobów. Uruchomiony został również moduł udostępniania zbiorów. Czytelnicy otrzymują kartę elektroniczną, która upoważnia do korzystania ze wszystkich działów w budynku głównym oraz filii. Użytkownicy mogą zalogować się na swoje konto i sprawdzić jego aktualny stan, przedłużyć termin zwrotu wypożyczonych pozycji. Strona ma rocznie 1 500 000 odwiedzin.

W 2005 r. powstała czytelnia internetowa Ikonka. Dzięki programowi rządowemu pozyskano 3 komputery z oprogramowaniem i router Wi-Fi. Późniejsze środki z programu „Kraszewski” pozwoliły na zakup kolejnych 6 komputerów. Korzystający z internetu mają do dyspozycji 12 stanowisk. Program „Be fair” polepszył jakość wprowadzając przesył światłowodowy. Ikonka została przekształcona w Mediatekę. Był to wynik projektu sfinansowanego w 50% przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z programu Infrastruktura bibliotek. Sześciotysięczny zbiór wypożyczany jest 15 000 razy w roku.

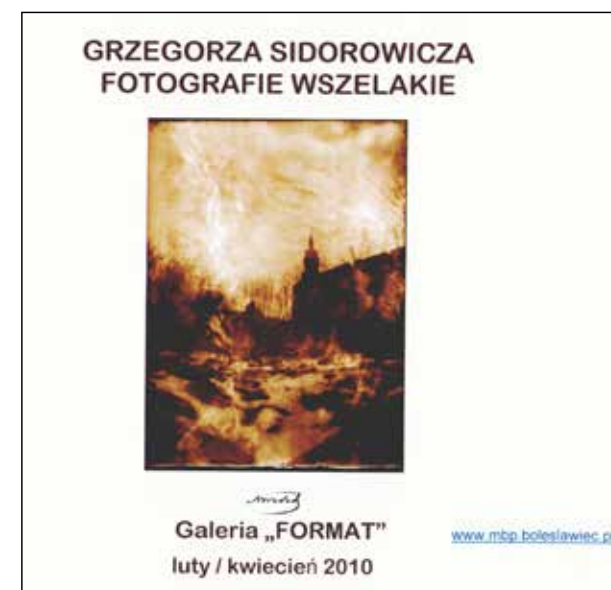
Nowoczesne technologie skutkują rozszerzeniem i wzbogaceniem form pracy. Pojawiło się zapotrzebowanie na przygotowanie czytelników do uczestnictwa w społeczeństwie informacyjnym, szczególnie w gronie osób starszych. Pierwsze kursy wakacyjne przerodziły się w regularne zajęcia prowadzone w dwóch grupach. Akademia Seniora skupiała uczących się podstaw obsługi komputera i bezpieczeństwa poruszania się w internecie. Rocznie odbywało się 60 spotkań, w których uczestniczyło 600 osób. Internetowy Krąg Przyjaciół Biblioteki zgromadził 500 chętnych, którzy stale poszerzają wiedzę. Doskonali się w fotografii cyfrowej, korzystają z portali społecznościowych, komunikatorów, kręcąc filmiki zamieszczane na kanale YouTube, piszą blogi. Imponujące są liczby świadczące o zaangażowaniu, przekładające się na oglądalność. Profil G+ 7 000 000, YouTube – 400 000, blogi – 200 000 (dane na 2016 r.). Spontanicznie rodzą się nowe inicjatywy – majówki literackie, kursy językowe oraz treningi pamięci.

Wystawa prac Krystyny Gay-Kutschenreiter, 2006

Dorota Kasprzyk z medalem Cała Polska Czyta Dzieciom, 2012

Wystawa „Fotografie wszelakie” Grzegorza Sidorowicza, 2010

Wystawa „Moje światła postrzeganie” Barbary Delimat, 2010

Wystawa fotografii „Bolesławianki A.D. 2011 – przeciwko rutynie codziennosci”, 2011

Wystawa pokonkursowa „Tuwimowe malowanie”, 2013

Plakat wystawy pokonkursowej „Co w trawie piszczy”, 2014

Wystawa pokonkursowa „Wielka wyprawa do lasu”, 2015

Plakaty wystaw: „Bohaterowie baśni Andersena” i „Parada bajek”, 2015

Wystawa prac Krystyny Raszki, 2015

Wystawa prac Jolanty Kozmin, 2016

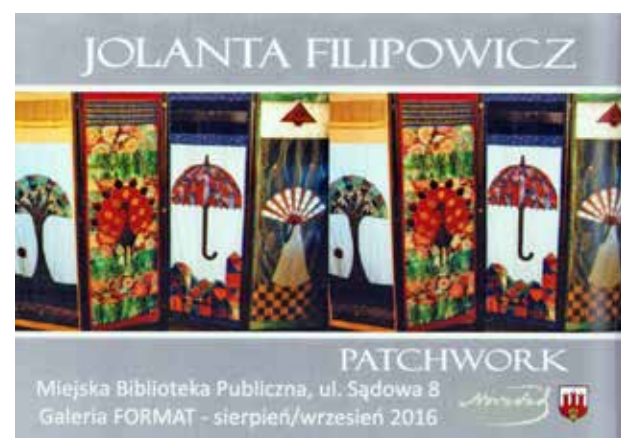
Wystawa malarstwa Antonio Rainone, 2017

Wystawa patchworku Jolanty Filipowicz i rysunku Lesława Kasprzyckiego, 2018

Z pierwotnej głównej funkcji – wypożyczalni książek – biblioteka przerodziła się w uniwersalne centrum kulturalno-edukacyjne, odpowiadające na bieżące potrzeby użytkowników. W ciągu roku z usług biblioteki skorzystało blisko 100 000 osób, a księgozbiór obejmował 140 000 woluminów (dane z 2016 r.). Stale rozszerza się możliwość korzystania z publikacji cyfrowych. Rewolucja w tym zakresie powoduje, że zasoby te są wielokrotnie większe od zgromadzonych fizycznie na miejscu. World eBook Library oferuje 3 000 000 tytułów (w tym audiobooki i wydawnictwa w języku polskim),

czytelnia ibuk.pl – 5000. Czytelnik otrzymuje kod dostępu ważny przez rok, z którego może korzystać w każdym miejscu i o każdej porze otwierając lekturę w komputerze, czy innym urządzeniu przenośnym.

Plakat wystawy prac Jolanty Filipowicz, 2016

Plakat wystawy „Drogi do Niepodległej”, 2017

Wystawa „Parawan i fotografia” Danuty Maślińskiej, 2018

Jubileusz 70-lecia bolesławieckiej biblioteki obchodzony w 2015 r. był okazją do podsumowania dokonań uzmysławiających zachodzące przemiany i rosnącą rolę placówki w środowisku lokalnym. Złożono podziękowania władzom samorządowym, instytucjom, organizacjom współpracującym, a przede wszystkim bibliotekarzom. Jubileusz uświetniło spotkanie z Urszulą Dudziak – wybitną wokalistką oraz autorką książki pt. „Wyśpiewam Wam wszystko” oraz jej koncert z zespołem Walk Away. W trakcie uroczystości jubileuszowych przywołany został temat nowej siedziby biblioteki, spełniającej wymogi XXI w. O planach dotyczących ulokowania biblioteki w nowej lokalizacji poinformował prezydent Bolesławca Piotr Roman. W tym celu zakupiony został dawny dom handlowy „Mieszko”, który po generalnym remoncie ma pełnić funkcję wielofunkcyjnego centrum wiedzy – nowoczesnej biblioteki z bogatą ofertą dla mieszkańców.

Jubileusz 70-lecia MBP, 2015

REPORTAŻ FOTOGRAFICZNY
 „Z SIEDZIBY BIBLIOTEKI PRZY UL. SĄDOWEJ
 DO NOWEJ LOKALIZACJI PRZY UL. B. GŁÓWACKIEGO (2017-2018)”

Dawna siedziba MBP, ul. Sądowa 8, 2017

Filia nr 1 MBP-CW, ul. Staroszkolna 6c

Pakowanie księgozbioru w dawnej siedzibie MBP, ul. Sądowa 8, 2018

Dom handlowy „Mieszko” – przyszła siedziba MBP-CW, ul. B. Głowackiego 5, 2017

Przebudowa budynku domu handlowego „Mieszko”
na siedzibę MBP-CW, ul. B. Głowackiego 5, 2017–2018

Przebudowa budynku domu handlowego „Mieszko” na siedzibę MBP-CW, ul. B. Głowackiego 5, 2017–2018

Nowa siedziba MBP-CW
po zakończeniu remontu,
ul. B. Głowackiego 5, 2018

„Iluzje optyczne” zajęcia realizowane w ramach działalności Centrum Wiedzy, 2024

„Archiprzygody”, program Narodowego Centrum Kultury, 2024

Nowe oblicze biblioteki po 2018 r.

15 października 2018 r. rozpoczął się nowy rozdział działalności Miejskiej Biblioteki Publicznej im. C.K. Norwida – Centrum Wiedzy. Zmieniła się nie tylko nazwa instytucji i siedziba, ale także zakres jej działalności. Od tej chwili pod nowym adresem – ul. B. Głowackiego 5 – rozpoczęła działalność nowoczesna mediateka połączona z innowacyjnym Centrum Wiedzy. Ta nowoczesna, łamiąca stereotypy, placówka stała się od pierwszych dni działalności miejscem spotkań lokalnej społeczności, dyskusyjnych klubów książki i klubów zainteresowań. Tu organizowane są warsztaty, wystawy, kursy językowe i spotkania autorskie. W kolejnym roku przeniesiono do MBP-CW Miejskie Centrum Edukacji Ekologicznej, które poszerzyło i urozmaiciło ofertę edukacyjną oraz wystawienniczą instytucji.

MBP-CW współpracuje wielopłaszczyznowo z instytucjami, stowarzyszeniami i firmami na poziomie lokalnym, regionalnym i ogólnopolskim. Angażuje się również w realizację projektów międzynarodowych. Zbudowana w ten sposób, stale poszerzana sieć współpracy pozwala na rozwijanie oferty oraz poszukiwanie inspiracji i nowych dróg rozwoju instytucji, która od 8 dekad jednoczy pokolenia w aktywnym uczestnictwie w kulturze.

Miejska Biblioteka Publiczna – Centrum Wiedzy cały czas rozwija działalność czytelniczną, starając się odpowiadać na potrzeby wszystkich grup wiekowych oraz na zróżnicowane zainteresowania tematyczne swoich użytkowników. W centrum uwagi znajduje się nie tylko popularyzacja czytelnictwa, ale także dbałość i troska o jakość i aktualność księgozbioru. Regularne zakupy nowości wydawniczych pozwalają MBP-CW wzbogacać ofertę. Każdego roku kupowanych jest średnio ponad 4000 nowych książek, filmów, audiobooków, w tej liczbie literatura piękna,

popularnonaukowa, pozycje dla dzieci i młodzieży oraz publikacje specjalistyczne. Zakupy finansowane są przede wszystkim z budżetu miasta oraz częściowo z dotacji Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Wzbogacanie zasobu odbywa się z uwzględnieniem potrzeb zgłaszanych przez czytelników i opinii bibliotekarzy, co pozwala budować atrakcyjną i aktualną ofertę czytelniczą.

Biblioteka poza tradycyjnym księgozbiorem daje możliwość korzystania z książek w formacie elektronicznym, których zasób jest ciągle poszerzany i wzbogacany. Czytelnicy mają zapewniony dostęp do e-booków i audiobooków z bazy Legimi. Aby z nich skorzystać wystarczy komputer, smartfon z dostępem do internetu lub czytnik e-booków i kod dostępu pobrany u bibliotekarza w dowolnym dziale. Jest to bardzo popularna forma czytelnictwa, a udostępniony kod umożliwia czytanie książki na dwóch nośnikach. Dzięki utworzonej w MBP-CW Kindlotece, czytelnicy mogą również wypożyczyć czytniki Kindle z wgranymi e-bookami lub kodami do bazy Legimi.

Na podstawie porozumienia podpisanego ze Stowarzyszeniem Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Larix”, filia biblioteki udostępnia urządzenia zwane Czytakami, służące odtwarzaniu cyfrowej książki mówionej. Czytawkę wyposażony jest w kartę pamięci, na którą bibliotekarz nagrywa wybrany tytuł. Z cyfrowych książek mówionych mogą bezpłatnie korzystać osoby niewidome i słabowidzące. Dodatkowo w wypożyczalni znajdują się również książki z serii „Wielkie Litery”, co zdecydowanie ułatwia dostępność osobom starszym.

60 000 osób korzystających rocznie z księgozbioru, blisko 90 000 wypożyczonych pozycji oraz około 44 000 uczestników organizowanych wydarzeń (dane z 2024 r.) to dowód na to, że mieszkańcy Bolesławca kochają książki, chętnie czytają i doceniają zasoby Biblioteki – Centrum Wiedzy. Księgozbiór biblioteki to obecnie ponad 100 000 woluminów. Dzięki konsekwentnie realizowanej polityce zakupów, utrzymywaniu kontaktu z czytelnikami, którzy chętnie przekazują liczne dary książkowe, MBP-CW nieustannie wzmacnia swoją pozycję jako ośrodek informacji, przyjazny, otwarty i uważny na każdego użytkownika.

Wielki przełom – remont i otwarcie nowej siedziby Miejskiej Biblioteki Publicznej – Centrum Wiedzy w 2018 r.

Pokaz laserowy oraz multimedialna prezentacja w plenerze podczas otwarcia nowej siedziby MBP-CW, 15.10.2018

Rok 2018 zapisał się trwale, zarówno na kartach historii Miejskiej Biblioteki Publicznej, jak i kartach historii miasta Bolesławca. 15 października 2018 r., w poniedziałkowy wieczór, miało miejsce uroczyste otwarcie nowej siedziby Miejskiej Biblioteki Publicznej – Centrum Wiedzy. Był to dzień wyjątkowy zarówno dla pracowników biblioteki, jak i, a może przede wszystkim, dla mieszkańców. Bo to dla nich, dla zaspokajania i rozwijania ich potrzeb literackich i kulturalnych, powstał ten wyjątkowy obiekt. Obiekt na miarę XXI w., swoisty symbol nowoczesnego miasta. Kultura przestała być formułą, którą wiąże się tylko z ofertą spędzania czasu wolnego, rekreacją czy odpoczynkiem, a stała się bardzo istotnym elementem kreującym rozwój miasta i sprzyjającym pobudzaniu aktywności jego mieszkańców.

Nowa siedziba biblioteki powstała w ramach projektu „Centrum Wiedzy – adaptacja pomieszczeń byłego domu handlowego na cele publiczne w Bolesławcu”. Projekt objął remont i adaptację zdegradowanego budynku dawnego domu handlowego „Mieszko” przy ul. B. Głowackiego 5, w celu nadania mu nowych funkcji społecznych: kulturalnej, edukacyjnej i informacyjnej. Koszt zadania wyniósł 14 384 930,37 zł, w tym 5 857 294,18 zł stanowiło dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej – Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020.

Uroczyste przecięcie wstęgi przez reprezentację dzieci z bolesławieckich szkół i reprezentantkę środowiska senioralnego – H. Regułę, 15.10.2018

Prezydent miasta P. Roman oraz pełniąca obowiązki dyrektora M. Czutajewska podczas otwarcia nowej siedziby MBP-CW, 15.10.2018

Podziękowania podczas otwarcia nowej siedziby MBP-CW, 15.10.2018

Na otwarcie licznie przybyli mieszkańcy Bolesławca oraz przyjezdni goście, zainteresowani tym wyjątkowym wydarzeniem. Uroczystość uświetnili swą obecnością: prezydent miasta Piotr Roman, marszałek województwa dolnośląskiego Cezary Przybylski, starosta Karol Stasik, wiceprezydenci Iwona Mandżuk-Dudek oraz Kornel Filipowicz, wicestarosta Tomasz Gabrysiak, przewodniczący i radni Rady Miasta Bolesławca, duchowieństwo bolesławieckie, a także ks. Waldemar Wesołowski – rzecznik prasowy Legnickiej Kurii Biskupiej. Środowisko zawodowe bibliotekarzy reprezentował dyrektor Dolnośląskiej Biblioteki Pedagogicznej Andrzej Tyws, wraz z pracownikami z Działu Instrukcyjno-Metodycznego, dyrektorki bibliotek publicznych z Jeleniej Góry i Lwówka Śląskiego. Obecni również byli autorzy projektu architektonicznego, Alicja i Adam Santorowscy z firmy Sankon oraz prezes firmy Pro-Bud, główny wykonawca. Po przywitaniu zgromadzonych, głos zabrali prezydent

Goście uroczystości otwarcia nowej siedziby MBP-CW, 15.10.2018

Goście zwiedzający nową siedzibę MBP-CW, 15.10.2018

Piotr Roman oraz dyrektor DBP Andrzej Tyws. Kolejny punkt uroczystości, zorganizowany przez dyrektor Ewę Lijewską-Małachowską i Bolesławiecki Ośrodek Kultury – Międzynarodowe Centrum Ceramiki, zachwylił wszystkich gości. Był to spektakularny pokaz laserowy oraz multimedialna prezentacja z efektowną ścieżką muzyczną. Wszystkie te formy nawiązywały do otwarcia nowej siedziby MBP-CW, do symboli charakterystycznych dla Bolesławca oraz do obchodów stulecia odzyskania niepodległości przez Polskę.

Wstęgę przecięły dzieci z bolesławieckich szkół i reprezentantka środowiska senioralnego – Helena Reguła, co stanowiło symbol integracji międzypokoleniowej. Po wejściu do środka ks. redaktor Waldemar Wesołowski odmówił modlitwę i dokonał poświęcenia obiektu. Wszyscy chętni mogli zwiedzić budynek oraz zobaczyć pomieszczenia wyposażone w nowoczesną multimedialną infrastrukturę. Duże wrażenie wywarły sale warsztatowe i przestrzenie do spędzania wolnego czasu, wypożyczalnia i czytelnia dla dorosłych, oddział dla dzieci i młodzieży. Podczas pokazu przygotowanego przez animatorów Centrum Nauki Kopernik pt. „Umysł przyłapany” zainteresowani wzięli udział w eksperymentach obrazujących sterowanie i manipulowanie ludzkim umysłem, pokazujących jak sobie radzić z ogromną ilością bodźców docierających z otoczenia. Dodatkowym atutem pokazów były prezentowane na wystawie, interaktywne obiekty, które można było dotknąć, przetestować, by doświadczyć funkcjonowania zmysłów. Zarówno pokazy, jak i wystawa były prezentowane przez cały tydzień od otwarcia.

Wnętrze nowej siedziby MBP-CW

Indywidualny charakter obiekt zyskał dzięki oryginalnemu wykończeniu i nowoczesnemu wyposażeniu takiemu jak: regały z siedziskami, liczne pufy i siedziska, pozwalające na zaszycie się w dowolnym miejscu i skupienie się na lekturze. Żywe kolory i ciekawe aranżacje dekoracyjne stworzyły przyjazne i ciekawe miejsce, atrakcyjne zarówno dla młodych, jak i dojrzałych wiekiem ludzi. Uwagę zwraca też zewnętrzny wygląd budynku. Aby uczcić obchody stulecia odzyskania przez Polskę Niepodległości, na części elewacji umieszczono fotobeton z grafiką przedstawiającą wybitne osobowości ze świata, nauki, sztuki i innych dziedzin życia społecznego oraz atrybuty ważne dla rozwoju wiedzy oraz nauki w Polsce i na świecie.

Modernizacja budynku była wysoko oceniana, m.in. w 2019 r. została wyróżniona tytułem Finalista Konkursu „Modernizacja roku & budowa XXI wieku” przyznawanym przez Stowarzyszenie Ochrony Narodowego Dziedzictwa Materialnego.

Na parterze gmachu zaaranżowano multimedialną przestrzeń Centrum Wiedzy, gdzie są organizowane zajęcia edukacyjne z wykorzystaniem interaktywnych ekranów dotykowych oraz podłogi interaktywnej. Ta przestrzeń, jak i sala warsztatowa są doskonałym miejscem, zachęcającym do spotkań członków klubów, które już istniały i działały w MBP-CW od lat oraz dla takich, które licznie powstają w nowej siedzibie. Na tej kondygnacji organizowane są również różnorodne wystawy.

Na I piętrze zlokalizowano Wypożyczalnię i czytelnię dla dorosłych. Użytkownicy mają tu możliwość skorzystania z zacisznych miejsc do pracy indywidualnej, pracy przy prywatnych laptopach oraz na stanowiskach komputerowych z dostępem do internetu. Domki przeznaczone do pracy indywidualnej zachęcają do lektury w spokojnej atmosferze, a „wyspa” ze stanowiskami komputerowymi izoluje pracujących od innych użytkowników.

Oddział dla dzieci oraz zbiory Mediateki usytuowano na II piętrze. Młodzi użytkownicy również mogą skorzystać tutaj ze stanowisk komputerowych w pięknie zaaranżowanej, kolorowej i przyjaznej dla nich scenerii. Najmłodsze dzieci uwielbiają specjalnie dla nich przygotowany pokój, w którym królują bajki, baśnie, książki-zabawki, książki do nauki czytania oraz lektury do pierwszych prób samodzielnego czytania. Kącik ten jest również wykorzystywany do zabawy i wspólnego spędzania czasu dzieci i ich rodziców czy dziadków. Coraz bogatszy staje się zbiór gier planszowych oraz gier na konsole. Można z nich skorzystać na miejscu, a także wypożyczyć do domu. Zbiory Mediateki

Wnętrze
nowej siedziby
MBP-CW

adresowane są zarówno dla dorosłych, jak i dla dzieci. Znajdują się w niej audiobooki z literaturą piękną oraz popularnonaukową, najnowsze filmy na DVD, klasyka filmowa, filmy familijne, historyczne, komedie, dramaty; muzyka poważna, popularna, jazz, rock na płytach CD. Sala warsztatowa na II piętrze, to kolejne miejsce zaplanowane do realizacji ciekawych, kreatywnych działań. Odbývają się tu e-szkolenia dla seniorów, spotkania klubów, oraz zajęcia plastyczne dla dzieci i inne.

Wnętrze nowej siedziby MBP-CW

Z dniem 15 października 2018 r. bolesławiecka biblioteka rozpoczęła nowy rozdział w swojej, liczącej wówczas 73 lata, historii. Zmienił się nie tylko adres, zmieniono również nazwę instytucji na Miejską Bibliotekę Publiczną im. C.K. Norwida – Centrum Wiedzy w Bolesławcu. Głównym celem powstania nowej siedziby MBP-CW było stworzenie przestrzeni umożliwiającej organizację i realizację projektów edukacyjnych, kulturalnych i rozrywkowych oraz łatwiejszy dostęp do informacji. Dzięki bogatej i atrakcyjnej ofercie, skierowanej do różnych grup odbiorców, każdy może znaleźć tutaj coś interesującego dla siebie. To placówka nowoczesna, łamiąca stereotypy. Współczesna biblioteka nie służy już jedynie wypożyczaniu książek, ale jest również miejscem twórczego spędzania czasu, miejscem spotkań, które łączy edukację z hobby.

Instytucja od początku swojego istnienia daje możliwość wychowania kolejnych pokoleń czytelników, świadomych odbiorców kultury. Poprzez obecną ofertę MBP-CW stara się inspirować i pobudzać do zdobywania wiedzy, a nowa przestrzeń umożliwia dotarcie do jeszcze szerszej grupy użytkowników, pozwala przeciwdziałać wykluczeniu cyfrowemu i informacyjnemu, przełamywać bariery technologiczne. Jest miejscem, gdzie można skorzystać z książek drukowanych i elektronicznych, z internetu, nowoczesnych technologii i informacji, gdzie każdy ma dostęp do wiedzy i nauki, ale również, gdzie można ciekawie spędzić wolny czas, spotkać ludzi o podobnych zainteresowaniach, wymienić się doświadczeniami. Rok 2018 był krokiem milowym dla naszej instytucji, a jak się okazało później, był także początkiem ogromnej rewolucji w jej działalności.

Wnętrze nowej siedziby
MBP-CW

Nowy model instytucji – Biblioteka, Centrum Wiedzy, Miejskie Centrum Edukacji Ekologicznej

Bolesławiecka Miejska Biblioteka Publiczna im. C.K. Norwida – Centrum Wiedzy jest pierwszą tego typu instytucją na Dolnym Śląsku łączącą w sobie cechy nowoczesnej biblioteki – mediateki, Centrum Wiedzy i Miejskiego Centrum Edukacji Ekologicznej. Placówka, która wyróżnia się nowym wymiarem działań edukacyjnych, czytelnich, naukowych i kulturalnych, dla wielu osób stała się ważnym „trzecim miejscem”, po domu i pracy/szkole, w którym odbiorcy chętnie spędzają czas.

Misją działalności MBP-CW są:

- integracja i nauka przez całe życie,
- otwarcie na świat, różnorodność,
- dostępność,
- nauka przez zabawę i edukacja nieformalna,
- współpraca ze środowiskami lokalnymi, stowarzyszeniami, przedsiębiorstwami,
- kontakty międzynarodowe.

MBP-CW działa w nowej siedzibie od 2018 r. i dynamicznie zmienia swoje oblicze, stając się nowoczesnym centrum spotkań i inicjatyw lokalnych. W wydarzeniach, warsztatach i wystawach organizowanych przez MBP-CW obok mieszkańców Bolesławca uczestniczą też odbiorcy z Wrocławia, Legnicy, Wałbrzycha, Jeleniej Góry, Głogowa i innych miast Dolnego Śląska.

Uczestnicy projektu „Klika dla wszystkich” realizowanego w Libercu przez Motyčkovic klika z.s. i MBP-CW, 2022

Wystawa Centrum Nauki Kopernik „Umysł przytępiany”, 2019

Oferta tego wyjątkowego miejsca obejmuje m.in.:

- Dyskusyjne Kluby Książki: DKK dla dorosłych Książniczki, DKK Głuchego Czytelnika, DKK Vegefani, DKK Męskie czytanie, DKK dla dzieci „Czytam, bo...lubię!”, DKK dla młodzieży Stowarzyszenie (Nie)Poważnych Literatów, DKK Miłośników Poezji, DKK Miłośników Fantastyki,
- kluby zainteresowań: Klub Włóczykija, Francuskie klimaty (Cały Rok z Francuskim, Café français en ligne), Angielskie Czwartki, Klub Książki i Plansz,
- warsztaty i cykle tematyczne: Spotkajmy się w bibliotece, lekcje biblioteczne, zajęcia plastyczne, spotkania autorskie dla różnych grup wiekowych, Puzzle w bibliotece, Zagrajmy w planszówki,
- ofertę dla seniorów: kurs komputerowy dla seniorów, Bibliosmart – nauka nowoczesnych technologii wykorzystywanych w bibliotece,
- działalność Miejskiego Centrum Edukacji Ekologicznej (integralnej części MBP-CW): zajęcia terenowe dla dzieci i młodzieży, konkursy, współpraca z Rodzinnymi Ogrodami Działkowymi na rzecz rozwoju „zielonych płuc miasta”,
- program przeciwdziałający uzależnieniom „Mój świat offline 2.0, czyli warsztaty otwarte na integrację” czy „Wzrastam coolturalnie”,

Wystawa interaktywna w Centrum Wiedzy „Potęga zmysłów”, 2020

„Iluzje optyczne” warsztaty w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki Uzależnień, 2024

Współpraca z CNK polega na wsparciu technicznym i merytorycznym instytucji, co z każdym rokiem działalności procentuje lepszymi i ciekawszymi inicjatywami kulturalnymi i edukacyjnymi proponowanymi przez bolesławiecką placówkę. Działalność SOWA i Majsterni w Bolesławcu, która jest integralną częścią tego ogólnopolskiego przedsięwzięcia, jest stawiana za przykład dobrych praktyk na spotkaniach w sieci tworzonej przez CN Kopernik, a bolesławieckie doświadczenia służą innym krajowym instytucjom.

MBP-CW została też wybrana do elitarnego grona bibliotek w Polsce, które dzięki najnowocześniejszemu systemowi bibliotecznemu Alma od 2023 r. współtworzą narodowy zasób biblioteczny z Biblioteką Narodową w projekcie pn.: „Budowa ogólnokrajowej sieci bibliotecznej poprzez zintegrowany system zarządzania zasobami bibliotek”. Bolesławiecka placówka znajduje się w sieci bibliotek z całego kraju, do której należą m.in.: Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu, Dolnośląska Biblioteka Publiczna im. T. Mikulskiego we Wrocławiu, Biblioteka Raczyńskich w Poznaniu, Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie czy Książnica Pomorska w Szczecinie. Zaproszenie do ogólnopolskiego projektu umożliwiło bolesławieckim bibliotekarzom nie tylko podniesienie kompetencji, ale także udział w wielu ważnych krajowych wydarzeniach.

Innowacyjny model funkcjonowania MBP-CW był prezentowany w ramach projektu szkoleniowego dla bibliotekarzy pt.: „Nowe, stare, pożyczone” współorganizowanego z Dolnośląską

- działania oraz akcje regionalne, ogólnopolskie i światowe: Dzień Ziemi, Europejski Tydzień Mobilności, CodeWeek, Narodowe Czytanie, Cała Polska Czyta Dzieciom, Noc Bibliotek, Tydzień Bibliotek, Dolnośląski Festiwal Nauki.

MBP-CW została wybrana na pierwszą na Dolnym Śląsku siedzibę Strefy Odkrywania, Wyobraźni i Aktywności (SOWA), utworzonej w ramach ogólnopolskiego programu Centrum Nauki Kopernik w Warszawie i Ministerstwa Edukacji i Nauki. Ta inicjatywa ma na celu rozwój ogólnopolskiej sieci lokalnych minicentrow nauki, do których przenoszone są najlepsze doświadczenia edukacyjne i wystawiennicze Centrum Nauki Kopernik. W Bolesławcu znalazło się 15 stanowisk interaktywnych pozwalających na odkrywanie nauki poprzez osobiste doświadczenia.

CodeWeek, 2019

Spotkanie Klubu Fantasy, 2019

Młody Programista, 2018

Pracownicy MBP-CW podczas gali wręczenia Dolnośląskiego Klucza Sukcesu, Ślęza, 07.11.2024

Biblioteką Publiczną im. T. Mikulskiego we Wrocławiu. W ramach przedsięwzięcia bolesławiecka placówka przedstawiła swoje doświadczenia we wdrażaniu nowych i ciekawych rozwiązań, których realizacja jest możliwa dzięki połączeniu w jednej instytucji Centrum Wiedzy, Centrum Edukacji Ekologicznej oraz biblioteki, które wzajemnie się uzupełniają.

Ten niekonwencjonalny model działania prezentowany był również na polsko-czesko-niemieckiej konferencji, zorganizowanej w Bolesławcu, w ramach funkcjonowania transgranicznej grupy roboczej Euroregionu Nysa (biblioteki), a także podczas 7. Festiwalu Książki w Opolu, gdzie moderatorki dwóch Dyskusyjnych Klubów Książki: DKK Vegefani oraz DKK Głuchego Czytelnika prezentowały działalność tych wyjątkowych na skalę kraju klubów. W 2025 r. podczas międzynarodowej konferencji „Transgraniczne Ogrody Doświadczeń” aktywność MBP-CW została zaprezentowana jako przykład dobrych praktyk w upowszechnianiu nauki i wiedzy poprzez zabawę. Wydarzenie było realizowane przez Sieć Badawczą Łukasiewicz – Polski Ośrodek Rozwoju Technologii (PORT) z Wrocławia, Uniwersytet Zielonogórski, Uniwersytet Techniczny w Dreźnie i TGZ Bautzen GmbH.

Miejskie Centrum Edukacji Ekologicznej, będące jednym z działów organizacyjnych MBP-CW, również systematycznie realizuje projekty edukacyjne dofinansowane przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu. Całoroczna działalność MCEE skierowana do mieszkańców, prowadzona jest we współpracy z Fundacją EkoRozwoju we Wrocławiu, Nadleśnictwem Bolesławiec, Miejskim Zakładem Gospodarki Komunalnej w Bolesławcu, Przedsiębiorstwem Wodociągów i Kanalizacji w Bolesławcu, działkowcami i innymi organizacjami pozarządowymi, co wpływa na wysoką jakość przedsięwzięć oraz szeroki krąg odbiorców.

W związku ze swoją aktywnością zawodową i wychodzeniem poza ramy podstawowej działalności biblioteki, pracownicy MBP-CW szukają nowych wyzwań i prezentują funkcjonowanie bolesławieckiej instytucji kultury w ramach międzynarodowych staży. Pracownica biblioteki – Halina Idzikowska, odbyła

Dyplom dla laureata Dolnośląskiego Klucza Sukcesu, 2024

Spotkanie robocze z partnerem czeskim projektu „Poznaj, odkryj siebie i swoje otoczenie”, 2020

w dziedzinie kulturalnej i rekreacyjno-edukacyjnej. Głównym działaniem w ramach projektu była organizacja warsztatów edukacyjnych, stymulujących kreatywność i aktywizujących twórczo uczestników reprezentujących wszystkie grupy wiekowe i społeczne, w tym osoby niepełnosprawne.

W ramach programu Erasmus+ i projektu „Sieć bezpieczeństwa dla Ukrainy” powstała przestrzeń wsparcia – z zajęciami językowymi, warsztatami integracyjnymi i spotkaniami kulturalnymi. Przez rok w Bolesławcu i u partnera czeskiego w Domu dzieci i młodzieży Smetanka w Nowym Borze realizowane były działania włączające uchodźców w społeczności lokalne i pozwalające na bliższe poznanie się. W bibliotece zorganizowano „Klub Malucha” dla mam z dziećmi, który pozwalał na spotkania na warsztatach plastycznych, warsztatach czytelniczko-plastycznych i podczas zabaw integracyjnych dla dzieci w wieku 2-6 lat. Drugim działaniem w projekcie był „Klub kreatywności” dla młodzieży, gdzie uczestnicy rozwijali swoją kreatywność i umiejętności plastyczne, ceramiczne, manualne czy kulinarne. Odbywały się

staż w Bibliothèque publique d'information – Centre Pompidou w Paryżu, gdzie odkrywała tajniki działalności tej uznanej biblioteki, promując i prezentując również to, co MBP-CW wypracowała i czym może się pochwalić. Takie relacje, doświadczenia i wymiana pozwalają na rozwój nowych kierunków działalności oraz na nawiązanie nowych międzynarodowych kontaktów.

MBP-CW w Bolesławcu zrealizowała wiele projektów z partnerami zagranicznymi. W ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego za pośrednictwem Euroregionu Nysa zrealizowany został projekt „Poznaj, odkryj siebie i swoje otoczenie” we współpracy z partnerem czeskim, miastem Frydlant. Projekt miał na celu zwiększenie współpracy transgranicznej i rozwój przyszłego partnerstwa między społecznościami

również spotkania autorskie tłumaczone na język ukraiński oraz wycieczki integracyjne i poznawcze, przybliżające historię i tradycje naszego miasta i regionu. Nie zabrakło też działań wspierających rozwój zawodowy i osobisty beneficjentów projektu. Projekt „Nauka języka i kariera w gastronomii”, który stanowił kontynuację i uzupełnienie „Sieci bezpieczeństwa” skierowany był do młodzieży i dorosłych, którzy chcieli rozwinąć swoje umiejętności komunikacyjne. Uczestnicy uczyli się języka polskiego i dodatkowo poznawali tajniki zawodów kucharza i kelnera w czeskich restauracjach i hotelach.

Ciekawym, pod względem dostępności, był projekt realizowany przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego pt.: „A mury runą...”. Miał on na celu integrację osób niesłyszących i słyszących, naukę języka migowego w stopniu podstawowym przez bolesławieckich nauczycieli i uczniów oraz przełamanie stereotypów o osobach głuchych. Uczestnicy wzięli udział w spotkaniach autorskich poezji miganej z Arkadiuszem Bazakiem, wrocławskim

Bibliotekarze podczas 2. Kindlotekowiska w Warszawie, 2024

Makieta Układu Słonecznego prezentowanego podczas Pikniku Naukowego w Warszawie, 2025

niedosłyszącym aktorem filmowym i teatralnym. Zaproszony został również Adam Stoyanov – niesłyszący aktor z Warszawy, wielokrotnie nagradzany mistrz poezji miganej, laureat Festiwalu Poezji Miganej, Festiwalu Form Artystycznych Głuchych i Słabosłyszących, Ogólnopolskich Olimpiad Języka Migowego i Miganego w Szczecinie. Niestety w związku z pandemią część zaplanowanych działań musiała odbyć się w formie online. Miało to jednak również swoje dobre strony, ponieważ nagrana i udostępniona w internecie interaktywna „Bajka o Głuchym Czerwonym Kapturku” osiągnęła w tym czasie szczyty oglądalności, rozpowszechniła ideę i cel projektu wśród szerokiej publiczności. Był to projekt społeczno-edukacyjny, który zwrócił uwagę młodzieży i pedagogów na osoby niesłyszące oraz na bariery, z którymi muszą się mierzyć każdego dnia.

Najbardziej nieoczywistym spotkaniem, jakie było realizowane w 2025 r. i chyba na przestrzeni wielu lat, było działanie w ramach programu „BookStadion” – łączącego książkę i piłkę nożną. Był to projekt organizowany przez Instytut Książki, w ramach którego przeprowadzono warsztaty czytelniczko-sportowe dla grupy dzieci z klubu piłkarskiego. Warsztaty literackie miały na celu popularyzację literatury poświęconej sportowcom i piłce nożnej poprzez konkursy oraz quizy sportowe. Niezwykłą atrakcją dla młodych czytelników i dowodem na to, że osiągnięcie celu i sukcesu jest możliwe dzięki prezentowanym wartościom, był pokaz mistrza świata we freestyle footballu, 5-krotnego Mistrza Polski – Konrada Dybasia. Dzieci z zapartym tchem oglądały jego występ, a potem próbowały swoich sił pod jego okiem. Była to prawdziwa lekcja pasji i determinacji. Natomiast Piotr Stokłosa, manager książek sportowych w Wydawnictwie SQN, z pomocą bestsellerowych biografii piłkarzy przeprowadził spotkanie i prezentację książek, które pokazują, że wartości takie jak: pasja, poświęcenie, odwaga, praca, cierpliwość i wytrwałość mają bardzo duże znaczenie nie tylko na boisku, ale przede wszystkim w życiu. Na uczestników czekał ogrom atrakcji – konkursy literackie, sportowe quizy, a także nagrody książkowe i gadżety za aktywność w trakcie zajęć. Program „BookStadion” udowodnił jego uczestnikom, że czytanie i sport mogą iść w parze, a książki mogą inspirować do działania – nie tylko na boisku, ale i w codziennym życiu. Projekt Instytutu Książki został zrealizowany

Pokaz P. Stokłosa w ramach projektu „BookStadion”, 2025

„Nauka języka i kariera w gastronomii”, 2024

ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Dzięki udziałowi w nim MBP-CW mogła zorganizować warsztaty oraz otrzymała pakiet książek, które trafiły również do uczestników spotkania.

Innowacyjny model działania i bogata oferta programowa sprawiły, że bolesławiecka instytucja została doceniona przez Kapitułę konkursu Dolnośląskiego Klucza Sukcesu, regionalnego wyróżnienia, w którym promowane są wybitne osobowości, firmy i instytucje oraz samorządy, które osiągnęły sukces podnoszący prestiż i rangę regionu dolnośląskiego. Miejska Biblioteka Publiczna – Centrum Wiedzy otrzymała Dolnośląski Klucz Sukcesu 07.11.2024 r. Kapituła konkursu nagrodziła instytucję za wyjątkowe działania, jakie realizuje, za współpracę m.in. z: CN Kopernik, Biblioteką Narodową, Fundacją Amazon czy Cyfrowym Dialogiem. W uzasadnieniu kapituła podkreślała też wyjątkowe w skali kraju, połączenie księżnicy z centrum nauki i edukacji pozaszkolnej, które stanowi przykład do naśladowania, a także zróżnicowaną, nowoczesną i atrakcyjną ofertę realizowaną przez bardzo dobrze przygotowaną i wykwalifikowaną kadrę.

Mocą Biblioteki – Centrum Wiedzy jest współpraca – otwartość na ludzi, instytucje i organizacje, które dzielą wspólne wartości. Dzięki partnerstwu z firmą Amazon biblioteka dołączyła do ogólnopolskiej sieci Kindlotek – miejsc, w których książki elektroniczne idą w parze z tradycyjnym czytelnictwem. Biblioteka została wybrana na lokalizację Kindloteki, przestrzeni, która daje możliwości rozwoju umiejętności z zakresu STEM, czyli nauk przyrodniczych (Science), technologii (Technology), inżynierii (Engineering) i matematyki (Mathematics). Jedno z pomieszczeń w budynku przy ulicy B. Głowackiego zostało przearanżowane i dostosowane do realizowania w sposób nowoczesny ciekawych zajęć. Czytelnicy mają dostęp do czytników Kindle, e-booków i warsztatów cyfrowych, które uczą, jak korzystać z nowych technologii. Wspólne działania z Fundacją Cyfrowy Dialog rozwijają kompetencje medialne i cyfrowe pracowników biblioteki. Każdego roku oprócz wzbogacania zasobów instytucji o nowe urządzenia, księgozbiór, roboty czy czytniki, animatorzy i bibliotekarze uczestniczą w ogólnopolskich spotkaniach i uczą się nowatorskich sposobów pracy i wykorzystania współczesnej technologii w pracy z grupami. Dzięki temu biblioteka staje się przestrzenią, gdzie można również nauczyć się programowania, obsługi aplikacji edukacyjnych i bezpiecznego poruszania się w sieci.

Partnerstwo z CN Kopernik otworzyło przed MBP-CW nowe horyzonty w zakresie popularyzacji nauki. W ramach cyklu interaktywnych wystaw oraz pokazów, dzieci i młodzież mogą samodzielnie przeprowadzać doświadczenia, odkrywając prawa fizyki w atrakcyjnej, praktycznej formie. Inną wymierną wartością dodaną tej współpracy jest stały kontakt z nowościami edukacyjnymi i naukowymi wprowadzanymi przez warszawskiego „Kopernika” oraz ciągła możliwość doskonalenia kadry. Animatorzy z Warszawy są stałymi gośćmi w Bolesławcu prezentując pokazy angażujące widza i odkrywające

Stanowisko MBP-CW podczas Pikniku Naukowego w Warszawie, 2025

tajniki wiedzy. W ich wykonaniu odbyły się pokazy „O!świecenie”, „Morskie opowieści”, „Naukowe świętowanie” oraz wizyta mobilnego planetarium – „Planetobus”.

W 2025 r. MBP-CW po raz pierwszy uczestniczyła w jednym z największych wydarzeń popularno-naukowych w Polsce – Pikniku Naukowym na PGE Narodowym w Warszawie. Tegoroczna edycja odbyła się pod hasłem „Ale Kosmos!”. Bolesławiecka instytucja, reprezentowana przez E. Ostańską, P. Łukojć i H. Idzikowską, przygotowała stoisko, zapraszające odwiedzających w międzygwiazdną podróż pełną eksperymentów. Zaprezentowane atrakcje cieszyły się dużym zainteresowaniem – zarówno dzieci, młodzieży, jak i dorosłych.

Siła Biblioteki – Centrum Wiedzy budowana jest w oparciu o szeroką sieć współpracy. Dzięki Nadleśnictwu Bolesławiec realizowany jest cykl edukacyjny w MCEE, Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej każdego roku zaprasza uczniów na edukację związaną z segregacją odpadów oraz przyjmuje elektrograty, w zamian oferując sadzonki ogrodowe. Miejski Zakład Komunikacji wspiera działania proekologiczne, a Miejski Zakład Gospodarki Mieszkaniowej dba o najbliższe otoczenie siedziby MBP-CW. Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Dolina Bobru od lat czuwa nad jakością wody podawanej czytelnikom, a Straż Miejska nad bezpieczeństwem czytelników, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej udostępnia przestrzeń Filii nr 1. Pracownicy poszczególnych wydziałów Urzędu Miasta są wsparciem dla realizacji wielu wydarzeń, przy nawiązywaniu kontaktów międzynarodowych i poszukiwaniu źródeł finansowania dla kolejnych działań MBP-CW. Dzięki współpracy z Muzeum Ceramiki, Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji oraz Bolesławieckim Ośrodkiem Kultury – Międzynarodowym Centrum Ceramiki, organizowane wspólnie wydarzenia mają pełny, artystyczny wymiar z ogromną dbałością o uczestnika oraz docierają do szerokiego grona odbiorców.

Współpraca jest zawsze wielowymiarowa. Poczynając od wsparcia merytorycznego, poprzez reklamę, po pomoc w zakresie działań sceniczno-akustycznych. Szeroki zakres lokalnej i krajowej kooperacji Miejskiej Biblioteki Publicznej – Centrum Wiedzy stanowi jej siłę i pozwala na realizację kolejnych zadań, które łatwiej przeprowadzić we współpracy z zaprzyjaźnionymi instytucjami, dzięki czemu zyskują one pełniejszy wymiar i większe grono odbiorców.

Uczestnicy projektu „Sieć bezpieczeństwa dla Ukrainy” realizowanego przez MBP-CW z GetBizDone s.r.o oraz Dům dětí a mládeže „Smetanka” Nový Bor, 2023

Uczestnicy projektu "Moje miasto, a w nim...", 2021

Centrum Wiedzy – doświadczenia i rozwój, przestrzeń dla kreatywnych umysłów

Centrum Wiedzy, funkcjonujące od 2018 r., to wielofunkcyjna przestrzeń dedykowana nauce i zabawie, która stała się miejscem działań edukacyjno-animacyjnych aktywizujących różne grupy wiekowe. Nowoczesna, multimedialna strefa stała się miejscem organizacji wielu atrakcyjnych zajęć z robotyki, programowania i kodowania, druku 3D, zajęć naukowych z elementami przyrody, chemii i fizyki, technologii, kuchni molekularnej czy tworzenia animacji filmowych. To jedno z wielu tematów realizowanych tu działań skierowanych do grup zorganizowanych, rodzin i indywidualnych gości.

W 2022 r. w Centrum Wiedzy otwarto Strefę Odkrywania, Wyobraźni i Aktywności (SOWA) – pierwsze na Dolnym Śląsku i ósme w Polsce minicentrum nauki, stworzone dzięki kooperacji z warszawskim Centrum Nauki Kopernik. W ramach projektu zorganizowano piętnaście stanowisk badawczych. Dopełnienie SOWA stanowi Majsternia – strefa warsztatowa, w której można szkolić praktyczne umiejętności w różnych zakresach. Interaktywne stanowiska stanowią idealne zaplecze do realizacji działań edukacyjnych, wykorzystujących efektywną metodę nauki poprzez zabawę i eksperymenty. Pracownicy bolesławieckiej MBP-CW, dzięki szkoleniom prowadzonym przez CN Kopernik, utrzymują wysoki poziom oferty.

Od momentu powstania bolesławieckie CW stało się ważnym miejscem na mapie edukacyjno-kulturalnej Bolesławca cieszącym się wysoką frekwencją, chętnie odwiedzanym przez przedszkolaków, uczniów szkół podstawowych i średnich, a także przez osoby dorosłe i seniorów.

Nowy wymiar instytucji – Centrum Wiedzy

Uczestnicy kreatywnych zajęć realizowanych w Centrum Wiedzy

Wkrótce działalność Centrum Wiedzy poszerzyła się o kuchnię molekularną, warsztaty budowania samochodów, tworzenia animacji filmowych z wykorzystaniem telefonów komórkowych czy zajęcia z kodowania. Do cyklicznych przedsięwzięć dodano również wydarzenia o zasięgu krajowym i światowym. Od 2018 r. świętowano Europejski Tydzień Kodowania CodeWeek, który jest okazją do wdrażania ciekawych, a czasem niezwykle pomysłowych pomysłów związanych z robotyką, programowaniem, czy ćwiczeniem umysłu w grach logicznych. Innym wydarzeniem edukacyjnym jest Światowy Dzień Wody, który gromadzi nie tylko zwolenników ekologii, ale również znawców hydrologii. Światowy Dzień Żywności, Tydzień Pokoju, Akcja „Żonkile”, Światowy Dzień Oddechu to tylko niektóre wydarzenia zmieniające uczestników w prawdziwych odkrywców. Przygotowane warsztaty tematyczne i spotkania opierają się na publikacjach, badaniach i naukowych artykułach oraz prezentują ciekawe eksperymenty i pokazy.

Inną aktywnością, jaką proponuje Centrum Wiedzy są wystawy interaktywne. Prezentowane były m.in. wystawa multimedialna „Twarze Fridy/Faces of Frida”, przybliżająca życie i twórczość Fridy Kahlo, czy interaktywna ekspozycja zorganizowana z okazji rocznicy Powstania w Getcie Warszawskim.

W 2018 r. w Miejskiej Bibliotece Publicznej utworzone zostało Centrum Wiedzy, wielofunkcyjna przestrzeń dedykowana nauce i zabawie. Po inauguracji nowej siedziby, podczas której swoje pokazy zaprezentowało warszawskie Centrum Nauki Kopernik, bolesławiecki zespół pracowników MBP-CW zaplanował szereg działań edukacyjno-animacyjnych, stymulujących kreatywność i aktywizujących twórczo uczestników ze wszystkich grup wiekowych, w tym osoby z niepełnosprawnościami. W multimedialnej przestrzeni odbywały się systematycznie zajęcia „Technika dla smyka”, „Badanie przez poznawanie” czy „A jednak się kręci”. Grupy zorganizowane mogły uczestniczyć również w warsztatach z cyklu „Poznaj moc nauki”, a odbiorcy indywidualni mogli brać udział w „Rodzinnych sobotach”, podczas których starsi i młodszy, dziadkowie z wnukami, czy rodzice z dziećmi mogli wspólnie spędzić czas. Zaproponowano również popołudniowe warsztaty z robotyki, programowania i kodowania: „Twój robot”, „Świat w trójwymiarze”, czyli warsztaty z druku 3D. Z kolei cykl spotkań „Młody laborant” obejmował zajęcia naukowe z elementami przyrody, chemii i fizyki, a zajęcia zatytułowane „Młody programista” pomagały odnaleźć się młodym uczestnikom w świecie technologii, uczyły logicznego myślenia i pracy w grupie oraz współzawodnictwa.

Uczestnicy zajęć z cyklu CodeWeek realizowanych w Centrum Wiedzy, 2019

Wielkim zainteresowaniem cieszyły się wystawy z różnych dziedzin nauki, angażujące uczestników, np. „Polaryzacja światła” czy „Potęga zmysłów”.

W okresie pandemii, w latach 2020-2021, aktywność animatorów Centrum Wiedzy została przeniesiona do rzeczywistości wirtualnej. Stworzone zostało „Laboratorium Korona Wiedzy”, dzięki któremu odbiorcy mogli przeprowadzać różnorodne eksperymenty, dotyczące m.in. doświadczeń z solą, wytwarzania sztucznego śniegu, zagadnień z elektrostatyki czy funkcjonowania klatki Faradya. Rozwijając aktywność bolesławieckiego Centrum Wiedzy organizowane są również spotkania z naukowcami i pasjonatami różnych dziedzin nauki (np. spotkanie pt. „Ciemność dnia, światła nocy” z Karolem Wójcickim).

Rok 2022 był rokiem przełomowym, w którym współpraca MBP-CW z Centrum Nauki Kopernik całkowicie zmieniła funkcjonowanie Centrum Wiedzy. Pojawiła się Strefa Odkrywania, Wyobraźni i Aktywności czyli SOWA. Dzięki kontaktom z Centrum Nauki Kopernik, Fundacją Amazon, Cyfrowym Dialogiem, Siecią Badawczą Łukasiewicz – Polskim Ośrodkiem Rozwoju Technologii podnoszone są kompetencje pracowników MBP-CW, którzy tworzą nową ofertę edukacyjną dostosowaną do potrzeb odbiorców, zorientowaną na nowości i odkrycia w nauce. „Fale dźwiękowe”, „Roboty w soboty”, „Łańcuch reakcji”, „Hate! Porozmawiajmy”, „Co widzi oko”, „Biologia na szkiełku”, „Złam kod”, „Wodne eksperymenty”, „Doświadczenia z balonami” to przykłady atrakcyjnych propozycji, które w ciekawy i nietuzinkowy sposób prezentują najnowszą wiedzę.

Uczestnicy kreatywnych zajęć wakacyjnych realizowanych w Centrum Wiedzy, 2025

Strefa Odkrywania, Wyobraźni i Aktywności (SOWA)

Jednym z najważniejszych wydarzeń w historii MBP-CW było otwarcie w 2022 r. Strefy Odkrywania, Wyobraźni i Aktywności (SOWA) – pierwszego na Dolnym Śląsku i ósmego w Polsce minicentrum nauki powstałego w ramach ogólnopolskiej inicjatywy Ministerstwa Edukacji i Nauki oraz Centrum Nauki Kopernik (CNK) w Warszawie. Wniosek do naboru przygotowała w 2021 r. dyrektor MBP-CW Anna Idkowiak. Instytucja wnioskująca musiała wykazać się odpowiednim zapleczem, doświadczeniem i koncepcją działania na najbliższe lata. Ponieważ bolesławiecka biblioteka posiadała niezbędną przestrzeń i doświadczonych pracowników oraz wykazała się właściwym przygotowaniem merytorycznym, znalazła się w gronie 32 instytucji z całej Polski, do których miała „zawitać” SOWA.

Wyniki naboru ogłoszono 20 września 2021 r. w Piotrkowie Trybunalskim podczas uroczystego otwarcia pierwszego w Polsce lokalnego centrum nauki. Tego dnia po otrzymaniu oficjalnego potwierdzenia, że bolesławieckie Centrum Wiedzy znajdzie się w ogólnopolskiej sieci SOWA, prezydent Bolesławca Piotr Roman powiedział: „Nobilituje fakt, że odpowiedzialnym za wdrożenie projektu jest Centrum Nauki Kopernik – instytucja, w której istnieje jedyne w swoim rodzaju środowisko edukacyjne”.

Czas do otwarcia SOWA upłynął w MBP-CW pod znakiem przygotowań, szkoleń, ustaleń i spotkań online z koordynatorami w Warszawie, które należało pogodzić z codzienną pracą. Przyszłe przedsięwzięcia nie mogły zaburzyć realizacji bieżących planów, w które trzeba było jeszcze wpleść działania promujące nadchodzące zmiany. Animatorzy z MBP-CW wzięli udział w szkoleniu prowadzonym przez CNK, by w praktyce poznać możliwości wykorzystania interaktywnych stanowisk w szerszych działaniach edukacyjnych, metody uczenia przez zabawę i eksperyment oraz sposoby aktywizacji

Uczestnicy kreatywnych zajęć realizowanych w Centrum Wiedzy

Uczestnicy kreatywnych zajęć realizowanych w Centrum Wiedzy

Zajęcia wakacyjne realizowane w Centrum Wiedzy

Pokazy naukowe realizowane w Centrum Wiedzy

Uczestnicy kreatywnych zajęć realizowanych w Centrum Wiedzy

Wystawa muzyczna prezentowana w Centrum Wiedzy

Uroczyste przecięcie wstęgi podczas uroczystego otwarcia Strefy Odkrywania, Wyobraźni i Aktywności, od lewej: S. Pogoda, P. Roman, M. Machałek, R. Firmhofer, A. Idkowiak, R. Kowalczyk, J. Kresa, 13.06.2022

Ogłoszenie 32 lokalizacji Strefy Odkrywania, Wyobraźni i Aktywności, Piotrków Trybunalski, 20.09.2021

Goście podczas uroczystości otwarcia Strefy Odkrywania, Wyobraźni i Aktywności, 13.06.2022

lokalnej społeczności, a także poszerzyć umiejętności pracy z grupami w różnym wieku. Następnie odbyły się wizyty techniczne pracowników CNK w Bolesławcu, podczas których ustalono szczegółową koncepcję aranżacji przestrzeni przeznaczonej na SOWA. Strefa jako miejsce, w którym łączono naukę z zabawą, miało być dostępne dla wszystkich, niezależnie od wieku.

W ramach projektu powstało piętnaście stanowisk, które są swoistymi stacjami badawczymi:

- Obrotowy stolik – zadanie użytkownika polega na takim ustawieniu kul, pierścieni, krążków i dysków na wirującym talerzu, aby zachowały równowagę i toczyły się w miejscu.
- Rysowanie w lustrze – użytkownik ma za zadanie obrysować na pulpicie jedną z 6 figur, widząc swoje dłonie i rysunek jedynie jako odbicie w lustrze.

Uczestnicy inauguracji Strefy Odkrywania, Wyobraźni i Aktywności, 13.06.2022

Uczestnicy inauguracji Strefy Odkrywania, Wyobraźni i Aktywności, 13.06.2022

- Wyścigi walców – użytkownik umieszcza na pochyłym torze dwa walce i równocześnie puszcza je w ruch, zwalniając blokadę. Walce są wykonane z tego samego materiału, mają jednakowe wymiary i taką samą masę, ale staczają się z różną prędkością, ponieważ ich masa jest inaczej rozłożona względem osi obrotu.
- Idealna asymetria – stanowisko umożliwia użytkownikowi wykonanie trzech fotograficznych autoportretów: rzeczywistego, złożonego z dwóch prawych i złożonego z dwóch lewych połówek twarzy. Portrety te różnią się od siebie, niekiedy znacznie, ponieważ twarz ludzka nie jest idealnie symetryczna.
- Puzzle matematyczne – zestaw łamigłówek przestrzennych, których rozwiązanie oprócz myślenia wymaga umiejętnego operowania elementami poszczególnych układanek.
- Usyp mapę – stanowisko prezentuje jeden ze sposobów odwzorowania nierówności terenu na płaskiej mapie z wykorzystaniem kolorów i poziomicy. W prostokątnym zbiorniku znajduje się piasek kinetyczny, który użytkownik może dowolnie formować, tworząc góry lub zagłębienia. W zależności od grubości warstwy piasku w danym punkcie, na jego powierzchni pojawiają się różne kolory i poziomic.
- Słyszenie kośćmi – przewodnictwo kostne to sposób słyszenia z pominięciem błony bębenkowej. Użytkownik siada przy stoliku i opiera łokcie na zaznaczonych polach. Po przyciśnięciu palców wskazujących do uszu słyszy muzykę.
- Obrotowe lustra – stanowisko obejmuje sześć łamanych pod różnymi kątami luster. Obracając danym lustrem w lewo lub prawo, użytkownik obserwuje, jak zachowuje się jego odbicie.
- Krocząca sprężyna – użytkownik ustawia na pochyłej bieżni sprężynę i wprawia ją w ruch, popychając jej górny koniec. Sprężyna wygina się tak, że górny koniec opiera się na bieżni, a dolny się unosi i opada poniżej niego – i tak na zmianę. Zadanie użytkownika polega na dostrojeniu prędkości bieżni tak, by sprężyna kroczyła w miejscu.
- Rowerowe przekręty – użytkownik ma do dyspozycji trzy koła różnej wielkości. Wprawia jedno z nich w ruch obrotowy i trzymając oburącz jego oś, siada na obrotowym stołku. Przechylając wirujące koło w jedną lub drugą stronę, obserwuje, jak w efekcie jego ciało obraca się wraz ze stołkiem.

Uczestnicy pierwszych zajęć w nowo otwartej Strefie Odkrywania, Wyobraźni i Aktywności, 2022

Integralną częścią wystawy jest Majsternia – strefa warsztatowa, w której użytkownicy mogą sprawdzić swoje umiejętności praktyczne, rozwiązując zadania i łamigłówki logiczne. Jest to również miejsce kreatywnych działań, w których ważna jest umiejętność współpracy. Na wyposażeniu Majsterni znajdują się następujące zestawy:

- Znikokot – stanowisko prezentuje metodę uzyskania światła o określonym kolorze z wykorzystaniem palety barw podstawowych RGB. Wiązki światła czerwonego, zielonego i niebieskiego tworzą na ekranie trzy koła. W miejscu ich przecięcia pojawia się kot w losowo wybranym kolorze. Użytkownik ma za zadanie dopasować intensywność poszczególnych wiązek tak, by kot wtopił się w tło i zniknął z oczu.
- Wiszące piłki – stanowisko prezentuje działanie III zasady dynamiki Newtona. Obejmuje dwie ruchome dmuchawy i zestaw piłek. Użytkownik uruchamia dmuchawę i umieszcza piłkę w strumieniu powietrza. Poruszając dmuchawą, może zaobserwować, że jeśli powietrze jest wydmuchiwane z dużą siłą, to nawet przy mocnym odchyleniu strumienia od pionu, piłka z niego nie wypada.
- Mistrzowie szybkiego zapamiętywania – stanowisko umożliwia przetestowanie swojej pamięci ultrakrótkotrwałej. Na ekranie ukazują się rozmieszczone losowo liczby, które następnie zostają zakryte prostokątami. Użytkownik ma za zadanie odtworzyć ich położenie, dotykając poszczególne prostokąty w kolejności od najniższej do najwyższej liczby.
- Zbliżenie na cień – stanowisko umożliwia obserwację mieszania barw światła w palecie RGB. Nad stołem zamontowano trzy lampy emitujące czerwone, zielone i niebieskie światło. Gdy lampy świecą z jednakowym natężeniem, nasze oko odbiera światło odbite od blatu jako białe. Umieszczając na drodze światła różne przeszkody i regulując intensywność świecenia poszczególnych lamp, użytkownik może tworzyć na blacie cienie o rozmaitych kolorach.
- Film animowany – prosty zestaw do wykonania poklatkowego filmu animowanego. Użytkownik umieszcza wybrane przedmioty w polu roboczym i utrzuca ich położenie na zdjęciu. Następnie przesuwa je i wykonuje kolejne zdjęcie. W ten sposób powstaje sekwencja obrazów (klatek filmu), którą można odtworzyć na monitorze.

- Równowaga,
- Wieża,
- Zamek,
- Cienie,
- Katapulta,
- Most,
- Poduszkowiec,
- Rower linowy,
- Samolot,
- Dmuchawa,
- Niesamowita maszyna XXL.

Po zainstalowaniu wszystkich obiektów i zaaranżowaniu Majsterni kolejnym ważnym etapem realizacji projektu było kilkudniowe szkolenie wszystkich pracowników MBP-CW przeprowadzone przez edukatorów z CNK. Uczestnicy mogli poznać zasady działania i utrzymania urządzeń, nauczyć się rozwiązywać i tworzyć nowe zagadki w Majsterni, pogłębić swoją wiedzę z zakresu metodyki zajęć dla różnych grup wiekowych oraz przećwiczyć konstruowanie scenariuszy spotkań. Był to również czas poznawania siebie wzajemnie i tworzenia nowego zespołu MBP-CW.

Otwarcie Strefy Odkrywania, Wyobraźni i Aktywności w Bolesławcu nastąpiło 13 czerwca 2022 r. W uroczystości uczestniczyli znamienici goście: prezydent Bolesławca Piotr Roman, sekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji i Nauki Marzena Machałek, dyrektor Centrum Nauki Kopernik w Warszawie Robert Firmhofer, wicewojewoda dolnośląski Jarosław Kresa, dolnośląski kurator oświaty Roman Kowalczyk oraz poseł na Sejm RP Szymon Pogoda. Po oficjalnych przemówieniach nastąpiło uroczyste przecięcie wstęgi i oznaczenie Bolesławca jako siedziby minicentrum nauki SOWA na mapie Polski. Uczestnicy pracowni teatralnej Młodzieżowego Domu Kultury w Bolesławcu przedstawili etiudę nawiązującą do wiedzy, nauki i odkrywania oraz symbolu mądrości – sowy. Następnie tancerze z zespołu Canon z Bolesławieckiego Ośrodka Kultury – Międzynarodowego Centrum Ceramiki przejęli flagę z logo projektu i zaprezentowali energetyczny taniec, zapraszając do aktywnego i odkrywczego zwiedzania wystawy.

Jako znaczące dla miasta wydarzenie uroczystość przyciągnęła wielu mieszkańców, ponieważ to dla nich głównie przeznaczona jest nowa przestrzeń w MBP-CW. Do odkrywania jako pierwsi zostali zaproszeni czwartoklasiści ze Szkoły Podstawowej nr 4 w Bolesławcu, którzy na przygotowanych specjalnie na tę okazję koszułkach mieli wypisany różnymi kodami akronim SOWA.

Od tego momentu intensywność i częstotliwość wydarzeń poświęconych wiedzy, nauce i poznawaniu świata, organizowanych przez MBP-CW znacząco wzrosła. Nowe wyposażenie, kontakt z edukatorami z CNK oraz współpraca i wymiana doświadczeń z innymi placówkami sieci SOWA spowodowały, że wszyscy pracownicy zaangażowali się w tworzenie i podnoszenie atrakcyjności proponowanych

Uczestnicy pierwszych zajęć w nowo otwartej Strefie Odkrywania, Wyobraźni i Aktywności, 2022

Uczestnicy pierwszych zajęć
w nowo otwartej Strefie
Odkrywania, Wyobraźni
i Aktywności, 2022

wydarzeń. W bardzo krótkim czasie bolesławieckie minicentrum nauki stało się obowiązkowym punktem na mapie edukacyjno-kulturalnej Bolesławca, a przede wszystkim interesującym miejscem dla mieszkańców miasta. SOWA stała się przystanią dla odkrywców, którzy mogą w każdym momencie tu wrócić, by na nowo zmierzyć się z proponowanymi doświadczeniami, zadaniami i zagadkami.

Idea przedsięwzięcia zakładała nie tylko wyposażenie SOWA i szkolenia animatorów, ale również rozwijanie współpracy między partnerami. Przez cały czas trwania projektu, CNK zapewnia wszystkim strefom wsparcie techniczne i wspomaga ich funkcjonowanie przez cykliczne spotkania online, podczas których omawia się zgłaszane problemy i pomysły oraz organizowane wydarzenia i warsztaty. Ponadto organizuje w poszczególnych placówkach pokazy, na których można otrzymać voucher uprawniający do zwiedzania CNK. Oprócz tego animatorzy z różnych ośrodków na co dzień kontaktują się ze sobą i wymieniają doświadczeniami. Dzięki aktywnej współpracy kompetencje pracowników ciągle rosną, a oferta edukacyjna staje się coraz atrakcyjniejsza dla odbiorców.

W ramach nowych działań powiązanych z SOWA odbyło się w Bolesławcu wiele wydarzeń, spotkań i warsztatów gromadzących szeroką publiczność, m.in. „Włącz wakacje w Bibliotece – Centrum Wiedzy”, „Dorośli wieczorową porą” – wieczór z zagadkami logicznymi, Klub Majsterkowicza, „Wyłącz wakacje z Centrum Nauki Kopernik”, „Zakodowane wtorki i piątki”, „Roboty w soboty” oraz „Eksperymentarium. Mały eksperyment = wielka zabawa”.

Od momentu powstania bolesławieckiej Strefy Odkrywania, Wyobraźni i Aktywności miejsce to cieszy się niezmiennym powodzeniem wśród odwiedzających, co niewątpliwie jest sukcesem wynikającym z zaangażowania i wysiłku wszystkich pracowników MBP-CW.

Zielona przyszłość zaczyna się tutaj

Działania kształtujące proekologiczne postawy społeczeństwa od wielu lat stanowią ważny kierunek działalności samorządów lokalnych. Funkcjonujące obecnie w strukturach MBP-CW Miejskie Centrum Edukacji Ekologicznej adresuje swoje działania do wszystkich mieszkańców Bolesławca i okolicznych miejscowości. Szczególną grupę stanowią dzieci i młodzież z przedszkoli i szkół podstawowych. Nauka zdrowych nawyków i rozwijanie świadomości ekologicznej wymaga czasu, dlatego naukę zaczyna się od najmłodszych lat. Aby była ona atrakcyjna i przyjemna musi przybierać niestandardowe formy, które zaangażują i zaintrygują odbiorców.

MCEE wychodząc naprzeciw oczekiwaniom realizuje każdego roku projekty, spotkania, warsztaty, akcje, festyny i konkursy, które mają na celu zaangażowanie lokalnej społeczności w jak najszerszym wymiarze. Wydarzenia mają zróżnicowany charakter i dotyczą rozmaitych zagadnień związanych z ekologią, ochroną przyrody, selekcją odpadów, działaniem ekosystemów i uświadamianiem wpływu człowieka na ich działanie. MCEE włącza się w międzynarodową akcję Sprzątania Świata oraz realizuje szereg autorskich działań, które wpisały się w kalendarz lokalnych wydarzeń. Wspomnieć należy chociażby akcję „Elektrograty wymiatamy z chaty”, proekologiczny festyn rodzinny „Rój Wiedzy” czy realizowany od ponad trzydziestu lat konkurs „Bolesławiec w kwiatach”, który każdego roku mobilizuje mieszkańców do dbałości o swoje działki, balkony oraz przydomowe ogrody i klomby.

Wielość działań, ich różnorodność oraz dostępność dla różnych grup wiekowych powoduje, iż przyciągają one coraz więcej osób, dla których kwestie ekologii są ważne i które chcą włączyć się w działania mające realny wymiar dla lokalnej społeczności.

Miejskie Centrum Edukacji Ekologicznej

Wielozmysłowa edukacja przedszkolaków, „Gajówka Głuszczy”, 2024

„Nieźle ziółko” – warsztaty dla klas III szkół podstawowych, 2025

Bolesławieckie Miejskie Centrum Edukacji Ekologicznej ma długą historię. Przez wiele lat stanowiło jednostkę Urzędu Miasta Bolesławca, a jego działalność rozpoczęła się już w latach 90. W roku 2019 zdecydowano o przeniesieniu MCEE do nowej siedziby Biblioteki – Centrum Wiedzy. Przez wiele lat funkcję kierownika pełniła Katarzyna Graczyk, od marca 2019 r. zastąpiła ją na tym stanowisku Joanna Sawicka.

Działania MCEE skierowane są do wszystkich mieszkańców Bolesławca, jednak zdecydowana większość uczestników zajęć to dzieci i młodzież z miejscowych przedszkoli i szkół podstawowych. W ofercie edukacyjnej, po przeniesieniu do nowej jednostki, znalazły się zarówno kontynuacje działań o wieloletniej tradycji, jak i zupełnie nowe propozycje.

„Zamieszkaj w ogrodzie” – kurs ogrodniczy, 2024

„Rój wiedzy” – ekologiczny festyn rodzinny, 2020

Kilkunastoletnią historię mają już niektóre konkursy takie, jak:

- „Las bliżej nas” – konkurs wiedzy o lesie dla uczniów klas II szkół podstawowych, poprzedzony zajęciami terenowymi w szkółce leśnej w Osieczowie i realizowany we współpracy z Nadleśnictwem Bolesławiec. Odbywa się zawsze wiosną i uczestniczą w nim wszystkie klasy II z bolesławieckich szkół.
- „Na baterie też jest sposób” – to zacięta rywalizacja uczniów i grup przedszkolnych w zbiorze zużytych baterii. Nagrodą w tym konkursie jest wycieczka do ZOO we Wrocławiu, więc współzawodnictwu towarzyszą zwykle duże emocje. Każda z edycji daje wymierny efekt w postaci oddanych do recyklingu blisko 4 ton niebezpiecznych odpadów. W roku 2025 zebrano aż 5704 kg zużytych baterii. Realizację konkursu wspiera Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej w Bolesławcu.
- „Autobusem miejskim przez Bolesławiec” – konkurs plastyczny dla przedszkolaków, będący elementem miejskich obchodów Europejskiego Tygodnia Mobilności (wcześniej – Europejskiego Tygodnia Zrównoważonego Transportu). Cieszy się on dużym powodzeniem – corocznie dzieci dostarczają około 150 rysunków przedstawiających miasto oglądane z okien ekologicznych środków transportu. Od 2019 roku tradycją konkursu stało się eksponowanie nagrodzonych prac w elektrycznych autobusach należących do Miejskiego Zakładu Komunikacji, zaparkowanych na bolesławieckim Rynku.

„Na baterie też jest sposób” – rozstrzygnięcie konkursu, 2024

„Autobusem miejskim przez Bolesławiec” wystawa nagrodzonych prac plastycznych, 2021

„Rój wiedzy” – ekologiczny festyn rodzinny, 2020

nie nauki poza mury szkolne i praktyczne zapoznanie uczestników z walorami środowiska naturalnego, którego ochrona jest nadrzędnym celem zajęć. Z tego powodu wiele aktywności proponowanych przez MCEE odbywa się w okolicznych lasach, łąkach i innych atrakcyjnych przyrodniczo miejscach.

Poza wspomnianymi już warsztatami edukacji leśnej od 2022 r. w maju prowadzone są zajęcia, których głównym tematem są zagadnienia związane z łąkami, adresowane do uczniów klas III szkół podstawowych. Ich uczestnicy uczą się rozpoznawać i stosować niektóre – bardzo niegdyś popularne, a dziś zapomniane – pospolite rośliny zielne. Zajęcia odbywają się na naturalnej łące w dolinie rzeki Kwisy. Dla uczniów z klas VII MCEE prowadzi zajęcia dotyczące jednego z najcenniejszych lokalnych surowców mineralnych – gliny. Młodzi ludzie mogą obserwować proces wydobywania gliny oraz rewitalizację środowiska w miejscu oddanym naturze przez jedną z lokalnych kopalń.

Jednym z największych wyzwań ekologicznych jest gospodarowanie odpadami komunalnymi, dlatego zazwyczaj późną jesienią uczniowie klas IV szkół podstawowych przyglądają się pracy Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych, a następnie uczestniczą w konkursie wiedzy o odpadach.

Działalność bolesławieckiego MCEE to również inicjatywy dla ogółu społeczeństwa. Jedną z nich jest akcja „Elektrograty wymiatamy z chaty”, mająca na celu zachęcenie do odpowiedniego zagospodarowania elektrośmieci. Jej uczestnicy w podziękowaniu za dostarczenie do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych swoich odpadów elektrycznych otrzymują sadzonki drzew lub krzewów. Akcja zawsze cieszy się dużym zainteresowaniem.

Centrum Ekologiczne każdego roku koordynuje również Sprzątanie Świata, akcję realizowaną w przedszkolach i szkołach podstawowych. Popularnym wydarzeniem o walorach edukacyjnych stał się też coroczny sierpniowy „Rój Wiedzy” – ekologiczny festyn rodzinny. Po raz pierwszy odbył się w 2020 r., a poświęcony był dzikim zapylaczom, natomiast tematyka kolejnych edycji skupiona była wokół

- „Bolesławiec w kwiatach” – konkurs z ponad trzydziestoletnią historią, którego pierwsza edycja miała miejsce w 1993 r., zainaugurowana przez członków Towarzystwa Miłośników Bolesławca. Jego celem jest zachęcenie mieszkańców miasta do upiększenia swojego najbliższego otoczenia poprzez tworzenie roślinnych dekoracji balkonów, okien, czy wspólnych przestrzeni przydomowych.

Każda działalność edukacyjna, aby była skuteczna, wymaga aktywności i zaangażowania wszystkich jej uczestników. Sprzyjają temu niewątpliwie warsztaty terenowe – przeniesie-

„Rój wiedzy” – ekologiczny festyn rodzinny, 2025

drzew, łąk i nadprodukcji odpadów. Festyn cieszy się wysoką frekwencją i dużym zainteresowaniem, a jego formuła rozrasta się z każdą kolejną edycją.

Centrum prowadzi również konkursy, zajęcia i warsztaty dla mniejszych grup szkolnych, przedszkolnych, osób dorosłych i seniorów. Wśród omawianych problemów pojawia się np. temat smogu, produkcji energii, gospodarowania wodą czy prowadzenia ogrodów przydomowych.

W roku 2024 do stałej oferty wprowadzono spotkania dla miłośników ogrodów przydomowych pod nazwą „Zamieszkać w ogrodzie”. Przez kilka miesięcy, systematycznie odbywały się zajęcia poradnikowe dla pasjonatów zieleni. Ze względu na duże zainteresowanie, po zakończeniu intensywnego szkolenia, postanowiono kontynuować je w luźniejszej, klubowej formule. Obecnie grupa ogrodnicza spotyka się raz w miesiącu.

Wiele z działań MCEE realizowanych jest w ramach projektów dofinansowanych ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu. Od 2019 r. zrealizowano projekty o następującej tematyce:

- „Ekologia? Naturalnie! Bolesławieccy uczniowie uczą się postaw proekologicznych w kontakcie z naturą”. Przeprowadzono 5 rodzajów warsztatów oraz konkurs wiedzy.
- „Bolesławiec dba o drzewa i broni się przed zmianami klimatu”. Przeprowadzono trzy różne działania oraz konkurs fotograficzny.
- „Natura leczy, karmi, edukuje. Bolesławieccy uczniowie i ich rodziny nabywają postawy proekologiczne w kontakcie z naturą”. Zrealizowano 4 rodzaje warsztatów, jeden konkurs oraz współorganizowano Dzień Działkowca.
- „Czysty świat zaczyna się w moim domu – bolesławianie potrafią postępować z odpadami komunalnymi”. Zorganizowano warsztaty, konkurs, wystawę oraz akcję edukacyjną.
- „Bioróżnorodność kluczem do przetrwania środowiska naturalnego – uczniowie szkół podstawowych odkrywają przyrodnicze bogactwo okolic Bolesławca”. Zorganizowano 3 rodzaje warsztatów terenowych, konkurs wiedzy oraz konkurs fotograficzny.

W tym kontekście działalność Miejskiego Centrum Edukacji Ekologicznej polegająca na kształtowaniu postaw proekologicznych jest coraz bardziej aktualnym zadaniem, a zakres podejmowanych działań skupionych na dbałości o otoczenie obejmuje wszystkich mieszkańców naszego miasta. Różnorodność zajęć zachęca do aktywności kolejne osoby, które z zaangażowaniem włączają się w działania MCEE.

„Rój wiedzy” – ekologiczny festyn rodzinny, 2025

„Rój wiedzy” – ekologiczny festyn rodzinny, 2025

Konkurs „Bolesławiec w kwiatach”

Uroczystość wręczenia nagród w jubileuszowej edycji 30-lecia konkursu „Bolesławiec w kwiatach”, 2023

Plakat jubileuszowego 30. konkursu „Bolesławiec w kwiatach”, 2023

Idea konkursu rodziła się od momentu nawiązania przez Towarzystwo Miłośników Bolesławca kontaktów z Grupą Ojczyznianą z Siegburga, gdzie po II wojnie światowej osiedliła się część niemieckich mieszkańców Bolesławca. Na zaproszenie tejże Grupy delegacja TMB gościła w dniach 26-29 kwietnia 1992 r. w Siegburgu. Wizyta zaowocowała podpisaniem w maju 1992 r. przez władze obu miast (reprezentowane przez prezydenta Józefa Króla i burmistrza Rolf Kriegera) umowy o partnerstwie.

W trakcie pobytu w Siegburgu, podczas oglądania pięknej starówki z gotycką katedrą oraz renesansowymi i barokowymi kamieniczkami, polska delegacja zachwyciła się ukwieconymi oknami i balkonami. Pani Janina Pietrzak zaproponowała, aby zorganizować w Bolesławcu konkurs, który zachęcałby mieszkańców do ukwiecenia naszego miasta. Propozycja została zaakceptowana i pierwszy konkurs ogłoszono w 8. numerze miesięcznika „Głos Bolesławca” z września 1993 r. Ponieważ była to inicjatywa TMB, początkowo w skład komisji oceniającej weszli jego członkowie: Janina Pietrzak – inicjatorka konkursu, Teresa Wolanin – dyrektorka Muzeum Ceramiki, Zdzisław Mirecki – wiceprzewodniczący TMB. Potem skład uzupełniono o członkinię Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich – Stanisławę Zięcik.

W pierwszym konkursie na ukwiecanie balkonów i okien, zorganizowanym w 1994 r., wzięło udział niewiele osób. Zwycięzcą została pani Krystyna Strzelecka, mieszkająca przy ul. Bolesława Prusa. W 1995 r. I miejsce równorzędnie zdobyli: Krystyna Strzelecka oraz Stefania i Jan Kowalczykowie. W 1996 r. równorzędne wyróżnienia otrzymali: Maria Burniak, Jan i Stefania Kowalczykowie, Remigiusz Głębocki, Anna Pietrusińska, Krystyna Strzelecka, Maria Gliniana, Janina Piestrak-Babijczuk, Henryka Brachowska, Zyta i Bogusław Topolniczy, Alicja i Andrzej Medyńscy oraz Miejska Biblioteka Publiczna.

Laureaci i uczestnicy 29. edycji konkursu „Bolesławiec w kwiatach”, 2022

Następne lata przyniosły większe zainteresowanie konkursem, dlatego też prezydent Bolesławca Piotr Roman powołał zespół organizacyjny w składzie: Ryszard Brachowski – przewodniczący, Mirosław Sołtyszewski (Komisja Infrastruktury, Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa Rady Miasta), Małgorzata Rychert (inspektor w Dziale Eksploatacyjno-Komunalnym Miejskiego Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej, potem inspektor w Wydziale Zamówień Publicznych i Inwestycji Miejskich), Katarzyna Graczyk (kierownik Miejskiego Centrum Edukacji Ekologicznej), Zdzisław Mirecki (wiceprezes TMB), Bożena Szymczak (członek TMB) oraz Mirosław Sakowski i Stanisław Andrusieczko (radni miejscy).

Ponieważ w konkursie brało udział coraz więcej mieszkańców, a jego zakres (szczególnie w centrum miasta) się poszerzał, zaszła potrzeba wprowadzenia nowych kategorii – oprócz dotychczasowych: „najpiękniej ukwiecony balkon” i „najpiękniej ukwiecone okno” wprowadzono dwie nowe: „najpiękniej ukwiecony ogródek w zabudowie jednorodzinnej i wielorodzinnej” oraz „ogrody kwiatowe przy obiektach usługowych i handlowych” (później zmieniono nazwę na obiekty użyteczności publicznej). Do konkursu w 2008 r. zgłosiły się też Rodzinne Ogrody Działkowe (ROD): Kolejarz, Malwa, Pod Dębami, Sarbinowo, Chemik, Sława, Tulipan, Stokrotka i Astromeria. Utworzono wtedy kolejną kategorię: „najpiękniej ukwiecony Rodzinny Ogród Działkowy”.

W 2006 r. w konkursie zostali nagrodzeni: Stanisława Raszkievicz, Zgromadzenie Sióstr Adoratorek Krwi Chrystusa, Marianna Ostrowska, Renata Pilarczyk, Łukasz Karolik, Antonina Rybak (w imieniu wspólnoty przy ul. I. Daszyńskiego), Katarzyna Skulska, Krystyna Cichorzewska, Irena Haniszewska, Andrzej Bodzioch i Krystyna Kuczyńska, a w 2007 r.: Maria i Bolesław Szaja, Zofia Drozda, Wanda Sadowska, Łukasz Karolik, Bożena Szymczak, Krystyna Kuczyńska, Stanisław Strawski, Stefania Kowalczyk, Roman Grzegorzewski, Aniela i Jerzy Pawłowscy oraz Andrzej Laudański.

Komisja konkursowa, wędrując po mieście trzy razy do roku (w czerwcu, lipcu i sierpniu), odkrywa wiele urokliwych miejsc skrytych wśród miejskiej zabudowy i nagradza tych, którzy tworzą

Zdjęcie klombu zgłoszonego do konkursu „Bolesławiec w kwiatkach” w kategorii „najpiękniej ukwiecony ogródek w zabudowie jednorodzinnej i wielorodzinnej”

Można pokusić się o stwierdzenie, że konkurs nie tylko uświadamia mieszkańcom walory estetyczne związane z ukwieceniem swojego otoczenia, ale poprawia też ich samopoczucie. Podsyca bowiem w nich dumę z tego, że żyją w mieście, które zachwyca przybyszów zielenią i kwiatami, cieszącymi oczy zarówno w parkach i na skwerach, jak i na balkonach, w oknach oraz ogródkach przydomowych i działkowych. Jest to najstarszy konkurs w mieście – po ponad 30 latach można uznać, że okazał się wspaniałym pomysłem, ponieważ dzięki niemu miasto wypiękniało i udoskonaliło swój wizerunek.

oazy zieleni i dbają, aby nasze miasto zachwycało mieszkańców i turystów. Każda edycja konkursu kończy się podsumowaniem i sporządzeniem dokumentacji obejmującej oceniane balkony, okna i ogródki. Komisja honoruje wszystkich uczestników dyplomami i płytami DVD, na których uwieczniono pięknie ukwiecone obiekty naszego miasta. Głównymi nagrodami w konkursie są bony pieniężne do zrealizowania w sklepach ogrodniczo-budowlanych. Od 2008 r. zwycięzcy wszystkich kategorii konkursu „Bolesławiec w kwiatkach” są wymieniani w „Kronice bolesławieckiej”, zamieszczanej w kolejnych edycjach „Rocznika Bolesławieckiego”.

Do rywalizacji ciągle przystępują nowi mieszkańcy, entuzjaści pięknych kwiatów i zieleni, co daje nadzieję, że konkurs będzie trwał przez kolejne dziesięciolecia, z pożytkiem dla następnych pokoleń.

Po latach prowadzenia konkursu Towarzystwo Miłośników Bolesławca przekazało jego organizację Urzędowi Miasta Bolesławiec i Miejskiej Bibliotece Publicznej – Centrum Wiedzy.

Zdjęcie działki zgłoszonej do konkursu „Bolesławiec w kwiatkach” w kategorii „najpiękniej ukwiecony Rodzinny Ogród Działkowy”

Cykl spotkań i warsztatów „Zamieszkaj w ogrodzie”

Jednym z najnowszych projektów, które łączą bibliotekę z naturą i integrują społeczność lokalną jest cykl spotkań i zajęć pod nazwą „Zamieszkaj w ogrodzie”. Pomysł na działanie, pewnego rodzaju kurs z zakresu dbania o ogródki przydomowe, zrodził się z potrzeby sygnalizowanej przez odbiorców, którzy szukali interesującej formy spędzania czasu, połączonej z pozyskaniem fachowej wiedzy.

Opracowano program spotkań z architektami krajobrazu i praktykami ogrodnictwa, których zadaniem było przekazanie w interesujący sposób profesjonalnej wiedzy tak, by uczestnicy mogli go wdrożyć w swoich ogródkach. Celem było również uświadomienie, w jaki sposób nawet najmniejsze zielone przestrzenie wpływają na nasz organizm i nasze samopoczucie.

Cykl zainaugurowano w lutym 2024 r. spotkaniem z prof. Aliną Drapellą-Hermansdorfer – architektem krajobrazu, współautorką m.in. wrocławskiego Parku Tysiąclecia i ogrodu chińskiego, kierującą przez wiele lat Zakładem Kształtowania Środowiska na Wydziale Architektury Politechniki Wrocławskiej, specjalizującą się w zagadnieniach zrównoważonego rozwoju, w kontekście ekologii i architektury krajobrazu. Prelegentka opowiadała o idei „biofilicznego miasta” i o tym, jak projektowanie zieleni może wpływać na zdrowie i jakość życia mieszkańców. Co jest najważniejszym elementem ogrodu? Czy miasto może być ogrodem? Te i wiele innych diskutowanych podczas spotkania zagadnień stało się częścią programu działalności nowego klubu.

Warsztaty to przede wszystkim praktyka i zajęcia z profesjonalistami, którzy na co dzień obcuja z zielenią, projektują ogrody, zajmują się agroturystyką, doradztwem i sprzedają roślin. Zajęcia warsztatowe poprowadzili m.in. Bogumiła Naruszewicz – doświadczona edukatorka, reprezentująca Ekomuzeum Wrzosowa Kraina, którego punktem jest „Gajówka Głuszczyk”, która omawiała zioła spotykane w ogrodzie, kuchni i domowej aptece. Uczestnicy uczyli się rozpoznawać i łączyć gatunki, przygotowywali aromatyczne olejki kąpielowe i napary. Spotkanie, prowadzone w plenerze, łączyło wiedzę zielarską z praktyką i doświadczaniem natury wszystkimi zmysłami.

Spotkanie z prof. A. Drapellą-Hermansdorfer inaugurujące cykl spotkań i warsztatów „Zamieszkaj w ogrodzie”, 2024

Warsztaty w ramach cyklu „Zamieszkać w ogrodzie”, 2024

Michał Czech – projektant zieleni i wnętrz przedstawił historię i współczesność ogrodów, planowanie założeń zieleni, zasady doboru i kompozycji roślin oraz uwarunkowań formalno-prawnych rządzących projektowaniem małej architektury. Podczas spotkań każdy ze słuchaczy mógł uzyskać odpowiedzi na pytania dotyczące jego ogrodu, a nawet spróbować, zgodnie z zasadami projektowymi, stworzyć dokładny plan swojej zielonej przestrzeni. Jarosław Oleś prowadzący działalność w zakresie projektowania, nadzoru, doradztwa oraz utrzymania terenów zielonych, poza warsztatami zaprosił również uczestników do terenowej eksploracji zasobów roślin, jakimi dysponuje.

Warsztaty z B. Naruszewicz w „Gajówce Głuszczyk”, 2024

Uczestnicy spotkali się również z Michaliną Trempałą, współtwórczynią marki „Zielone pogotowie”, która jest architektem krajobrazu. Całe życie zawodowe poświęciła projektowaniu i zakładaniu ogrodów, w 2018 r. wraz z tatą Grzegorzem założyli niezwykle popularny kanał na YouTube.

Zimowa odsłona cyklu, poświęcona była praktycznym aspektom pielęgnacji roślin, a gościem był Grzegorz Przyszcz – właściciel centrum ogrodniczego, który zaprezentował trawy ozdobne i podzielił się doświadczeniem z pracy w szkółce. Rozmowa dotyczyła m.in. doboru roślin odpornych na warunki miejskie i sposobów ochrony ogrodu bez użycia chemii. Kolejne spotkanie dotyczyło pielęgnacji drzew oraz krzewów i było połączone z pokazem, a także konsultacjami dotyczącymi narzędzi przydatnych w pracach ogrodniczych oraz metod cięcia roślin.

Jedno z ostatnich spotkań pilotażowej edycji kursu poprowadziła Katarzyna Bellingham – znana z mediów propagatorka naturalnego ogrodnictwa, współautorka podcastu „Naturalnie o ogrodach”. W fascynujący sposób opowiadała o ogrodach i ekologicznych uprawach. Zaprezentowała różnorodność form i kierunków rozwoju ogrodnictwa na przykładzie m.in. ogrodów królewskich w Wielkiej Brytanii, w których zdobywała doświadczenie oraz własnego ogrodu, gdzie stosuje nowoczesne i ekologiczne uprawy.

Grupa biorąca udział w kursie „Zamieszkać w ogrodzie” wraz z koordynatorką – Joanną Sawicką spotyka się nadal, a spotkania te stanowią nową ofertę działań, które wzbogacają uczestników o pożyteczną i ciekawą wiedzę. Jest to miejsce, w którym miłośnicy natury wymieniają się doświadczeniami, pomysłami na organizację ogrodu i wykorzystaniem roślin w kuchni. Z drugiej strony są to spotkania z profesjonalistami i pasjonatami, twórcami nowoczesnych aranżacji stref zielonych, którzy dostarczają odbiorcom ogromną dawkę wiedzy i narzędzi do tworzenia i rozwoju własnych ogródków.

Jest to najmłodszy klub tematyczny, rozwijający się zgodnie z porami roku. Poruszana podczas spotkań tematyka dotyczy aktualnych działań, które należy podejmować sezonowo w ogrodzie, aby zielone przydomowe przestrzenie mogły cieszyć nas przez cały rok.

Spotkanie z K. Bellingham w ramach cyklu „Zamieszkać w ogrodzie”, 2024

Spotkanie z J. Olesiem w ramach cyklu „Zamieszkać w ogrodzie”, 2024

Spotkanie poświęcone koktajlom, zrealizowane w ramach DKK Vegefani, 2019

Spotkanie DKK Książniczki poświęcone baśniom, 2024

Grupy stałe MBP-CW jako przestrzeń rozwoju i integracji

Grupy stałe działające w Miejskiej Bibliotece Publicznej – Centrum Wiedzy to nie tylko cykliczne spotkania, ale przede wszystkim przestrzeń wspólnoty, w której uczestnicy mogą rozwijać swoje pasje, poszerzać wiedzę i budować trwałe relacje. To miejsca, gdzie spotykają się osoby w różnym wieku, o różnych doświadczeniach i zainteresowaniach, które łączy chęć współtworzenia kultury i dzielenia się sobą z innymi. Są to spotkania, które „trwają” i tworzą lokalną społeczność, a każdy uczestnik jest ogniwem, które spaja, łączy i rozwija innych.

Dzięki regularnym spotkaniom grupy te stają się ważnym elementem życia bolesławian. Wzmacniają więzi międzyludzkie, budują poczucie przynależności i otwierają bibliotekę na potrzeby mieszkańców. Ich działalność obejmuje zarówno aktywności edukacyjne i artystyczne, jak i te nastawione na integrację czy wspólne doświadczanie kultury.

W MBP-CW grupy stałe to fundament działań animacyjnych – łączą tradycję z nowoczesnością – odpowiadają na lokalne potrzeby i inspirują do dalszego rozwoju. Są dowodem na to, że współczesna biblioteka jest nie tylko miejscem dostępu do książek, ale przede wszystkim centrum spotkań, dialogu i twórczej wymiany. Od najmłodszych uczestników po najstarszych, każdy jest odrębną historią, która może zainspirować do działania, poszukiwania i tworzenia, a w Miejskiej Bibliotece Publicznej – Centrum Wiedzy jest spoiwem budującym jej wielopokoleniową wspólnotę.

Książniczki – 18 lat pasji do literatury. Dyskusyjny Klub Książki dla dorosłych

Jubileusz 15-lecia DKK Książniczki,
spotkanie autorskie z K. Tubylewicz, 2022

W roku 2025 Dyskusyjny Klub Książki dla dorosłych Książniczki obchodzi osiemnaście lat istnienia – to symboliczna „pełnoletność”, która świadczy o trwałości i wartości tej inicjatywy. Książniczki to przykład na to, że biblioteka to nie tylko miejsce wypożyczania książek, ale przede wszystkim przestrzeń spotkań, wspólnego przeżywania literatury, budowania relacji międzyludzkich i rozwijania pasji przez całe życie.

Działalność klubu idealnie wpisuje się w misję Biblioteki – Centrum Wiedzy jako instytucji wspierającej rozwój kultury czytelnicznej, dialogu międzypokoleniowego

i aktywności kulturalnej dorosłych mieszkańców miasta. Osiemnaście lat Dyskusyjnego Klubu Książki to czas, który zaowocował nie tylko przeczytanymi książkami, ale także przyjaźniami, wspomnieniami i poczuciem wspólnoty – wokół literatury i nie tylko.

Klub powstał w 2007 r. w ramach ogólnopolskiego programu Dyskusyjne Kluby Książki, zainicjowanego przez Instytut Książki. W Bolesławcu jego działalność rozpoczęła się z inicjatywy bibliotekarek oraz ówczesnej dyrektorki biblioteki – Haliny Majewskiej. Spotkania odbywały się od samego początku

Spotkanie DKK Książniczki poświęcone książce
„Kiedy byśmy ptakami” A.L. Banwo, 2025

Spotkanie DKK Książniczki poświęcone książce
„Biały szlak” E. de Waala, 2023

Wakacyjne spotkanie DKK Książniczki, 2021

regularnie – raz w miesiącu – i gromadziły osoby dorosłe, głównie kobiety, które chciały nie tylko czytać, ale i dzielić się refleksją, emocjami oraz własną interpretacją literatury.

Jednym z pierwszych wydarzeń w historii klubu było spotkanie autorskie z Jackiem Dehnelem, którego książka „Lala” była zarazem pierwszą wspólnie omawianą lekturą. Autor ten stał się duchowym przywódcą Dyskusyjnego Klubu Książki w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Bolesławcu, co z dumą podkreślają uczestniczki. Jego twórczość i obecność wyznaczyły kierunek działania klubu – otwartości na literaturę ambitną, kreatywną i prowokującą do refleksji.

Wieloletnią moderatorką spotkań była Ewa Rosińska, która zbudowała solidne fundamenty DKK: atmosferę otwartości, różnorodności czytelnicznej i szacunku wobec odmiennych opinii, a także serdeczność i uważność. Od 2020 r. rolę prowadzącej przejęła Dorota Strzelczyk, bibliotekarka, ale też wieloletnia członkini klubu. Dzięki niej kontynuowana jest nie tylko dotychczasowa działalność, ale jest ona również rozwijana o nowe formy aktywności i energię.

Przez wiele lat klub działał jako Dyskusyjny Klub Książki dla dorosłych, w 2022 r., z okazji 15-lecia działalności, postanowiono oficjalnie przyjąć, funkcjonującą wśród uczestniczek nazwę własną. Uroczystość jubileuszowa, zorganizowana hucznie w bibliotece – z tortem i spotkaniem autorskim z Katarzyną Tubylewicz – była momentem przełomowym. Choć klub otwarty jest dla wszystkich zainteresowanych, jego trzon tworzą niezmiennie kobiety – stąd też przyjęta nazwa: Książniczki. Jest ona nie tylko grą słów łączącą „książki” i „księżniczki”, ale także wyrazem ciepła, humoru i wspólnoty, jaka zrodziła się wśród członkiń klubu. Spotkania klubowe to nie tylko rozmowy o książkach, ale także okazja do wzajemnego wsparcia, dzielenia się doświadczeniem i po prostu – bycia razem.

W ciągu osiemnastu lat zorganizowano ponad 170 spotkań, podczas których omówiono około 180 książek – zarówno klasyki, jak i nowości. Większość z nich pochodzi z Dolnośląskiej Biblioteki Publicznej w ramach programu DKK, dzięki czemu uczestniczki mają stały dostęp do świeżych, nagradzanych i ważnych tytułów. Książniczki wybierają lektury ambitne, wartościowe, często doceniane

Wybór książki roku 2024 na ostatnim, grudniowym spotkaniu DKK Książniczki, 2024

przez jurorów Nagrody Nobla, Nike, Angelusa czy Bookera. Chętnie sięgają po literaturę mniej znaną, pochodzącą z odległych krajów, a także nie boją się eksperymentów – jak choćby przy okazji omawiania „Wędrówki” – paragrafowej powieści z Indonezji. Te literackie wyzwania stają się pretekstem do odkrywania innych kultur, wrażliwości i sposobów opowiadania. Zdarzyło się też, że klub sam pokusił się o tworzenie – powstała antologia tekstów napisanych przez uczestniczki, w których pojawiały się tytuły wcześniej omawianych książek. Był to wspólny przykład twórczego zbliżenia się do literatury – od czytania do pisanie oraz pokaz talentów, drzemących w czytelnikach.

Dyskusyjny Klub Książki dla dorosłych pozostaje otwarty na nowe osoby – wystarczy chęć do rozmowy i otwartość na literaturę. Udział w spotkaniach nie wymaga specjalistycznej wiedzy ani literackiego przygotowania – najważniejsze są emocje i refleksje, jakie budzi dana książka. Spotkania często przynoszą zaskakujące spostrzeżenia, pozwalają spojrzeć na utwory z innej perspektywy, uczą słuchać innych i rozmawiać z szacunkiem – także wtedy, gdy opinie się różnią. Zresztą takie spotkania bywają najciekawsze.

DKK Książniczki spotyka się regularnie w każdy ostatni czwartek miesiąca w siedzibie MBP-CW. Dyskusje bywają na tyle pasjonujące, że często ciągną się długo wieczorem, świadcząc o zaangażowaniu i żywym zainteresowaniu uczestniczek.

Podczas spotkań zawsze panuje miła, serdeczna atmosfera, którą wzbogacają kawa, herbata oraz domowe wypieki lub okolicznościowe poczęstunki. Często są one związane tematycznie z krajem autora omawianej książki lub miejscem akcji powieści, co dodatkowo przybliża uczestniczkom kontekst literacki i kulturowy.

Cyklicznie, w marcu, z okazji Dnia Kobiet, klub stara się organizować wyjątkowe spotkania z dodatkową oprawą i niespodziankami. Z kolei w okresie wakacyjnym Książniczki pozwalają sobie na więcej luzu – rozmawiają o książkach obrazkowych, baśniach, literackich wyzwaniach (np. przeczytanie książki autora o takich samych inicjałach jak własne), albo po prostu dzielą się tym, co wpadło im ostatnio w ręce. Tradycją klubu jest również grudniowe głosowanie na najlepsze lektury minionego roku, które podsumowuje wspólne czytanie i wskazuje najcenniejsze i najbardziej inspirujące pozycje.

W spotkaniach klubu uczestniczy kilkanaście osób – niektóre nieprzerwanie od początku działalności. Łącznie przez osiemnaście lat przez klub przewinęło się około 30 uczestniczek. Część z nich odeszła z przyczyn osobistych: wyjazdów, zmian życiowych czy – niestety – także ostatecznego pożegnania. Te momenty wzruszenia i pamięci dopełniają całości portretu klubu jako miejsca bliskiego, emocjonalnie ważnego i międzyludzkiego. Książniczki to nie tylko klub książki – to wspólnota, która dla wielu uczestniczek stała się ważną częścią codzienności. Tu zrodziły się przyjaźnie, wzajemne wsparcie, radość dzielenia się pasjami i myślami. Spotkania często wykraczają daleko poza temat lektury – stają się przestrzenią rozmowy o życiu, o doświadczeniach, o wartościach, o tym, co łączy, co jest ważne i fundamentalne.

Klub od początku silnie związany jest z działalnością Biblioteki – Centrum Wiedzy. Członkinie aktywnie włączają się w życie instytucji – biorą udział w wydarzeniach takich jak: Noc Bibliotek, spotkania autorskie, warsztaty czy lokalne akcje promujące czytelnictwo. Często wspierają biblioteczne inicjatywy, dzieląc się swoimi pomysłami, pomagając przy organizacji wydarzeń lub po prostu będąc obecne – z życzliwością i entuzjazmem. Czasem również wychodzą poza mury biblioteki – jeżdżą wspólnie na spotkania autorskie, koncerty, uczestniczą w festiwalach literackich, odwiedzają teatry, by dalej karmić się kulturą i sztuką. To naturalne przedłużenie tego, co od lat budują w bibliotece – ciekawości, otwartości i głodu pięknych opowieści.

Osiemnaście lat działalności DKK dla dorosłych i 80-lecie biblioteki to nie tylko piękne jubileusze, ale także potwierdzenie, że literatura może być mostem – łączącym ludzi, pokolenia i doświadczenia. To żywy, pełen empatii i siły przykład tego, jak bardzo potrzebujemy dziś przestrzeni wspólnego czytania, rozmowy i... bycia razem.

Teatr im. H. Modrzejewskiej w Legnicy, wyjazd DKK Książniczki na spektakl „Chłopki”, 2024

Dialog w ciszy. Działalność Dyskusyjnego Klubu Książki Głuchego Czytelnika

Spotkanie wielkanocne w DKK Głuchego Czytelnika, 2015

Wyjazd DKK Głuchego Czytelnika do Zamku w Kliczkowie, 2025

W 2013 r. prezes Europejskiego Centrum Obsługi Głuchych, Leonard Narowski, wyszedł z inicjatywą zainstalowania w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Bolesławcu komputerów wyposażonych w oprogramowanie dostosowane do potrzeb osób niesłyszących. Ponadto zaproponował organizowanie spotkań integracyjnych dla tej grupy, by umożliwić im regularne kontakty i wzajemne wsparcie. Pracującą w owym czasie w ECOG, jako tłumacz języka migowego, Monikę Psiuch-Maj upoważniono do zorganizowania grupy osób niesłyszących. Dzięki zaangażowaniu Beaty Urban, udało się taką grupę stworzyć.

Chociaż nie doszło do podpisania umowy na obsługę programu komputerowego, ówczesna dyrektorka biblioteki Halina Majewska, wyraziła zgodę na cykliczne spotkania grupy osób niesłyszących w przestrzeni bibliotecznej. W listopadzie 2013 r. rozpoczęły się regularne spotkania Klubu Głuchego

Czytelnika. Moderatorem klubu została Karolina Krzemińska – pracownik biblioteki, spotkania tłumaczyła na Polski Język Migowy Monika Psiuch-Maj.

Klub Głuchego Czytelnika działa w sieci Dyskusyjnych Klubów Książki na Dolnym Śląsku, które koordynuje Dolnośląska Biblioteka Publiczna im. T. Mikulskiego we Wrocławiu. Dzięki udziałowi w sieci DKK klub otrzymuje egzemplarze omawianych tytułów, co umożliwia wszystkim członkom równy dostęp do literatury. Członkowie biorą udział w spotkaniach z pisarzami,

Spotkanie Dzikie Zachód K. Maya w DKK Głuchego Czytelnika, 2022

dzięki współfinansowaniu przez Instytut Książki spotkań autorskich. Klub Głuchego Czytelnika, działając w strukturze DKK, zyskuje większą widoczność w środowisku bibliotecznym i kulturalnym, co sprzyja integracji osób niesłyszących z innymi grupami społecznymi. Klubowicze mogą wymieniać się pomysłami, recenzjami i relacjami ze spotkań z innymi DKK w regionie i całym kraju.

DKK Głuchego Czytelnika jest jednym z wielu działających w Miejskiej Bibliotece Publicznej – Centrum Wiedzy w Bolesławcu. Jego celem jest stworzenie przyjaznej przestrzeni dla osób niesłyszących, umożliwiając im pełny udział w kulturze literackiej poprzez spotkania z książką, warsztaty i wydarzenia społeczno-kulturalne. Klub Głuchego Czytelnika liczy ogółem 16 osób, które aktywnie uczestniczą w wydarzeniach kulturalnych. Jedną z form takiego zaangażowania jest udział w wystawach tematycznych prezentowanych w przestrzeni biblioteki m.in.: „Poznaj, odkryj siebie i swoje otoczenie”, która została zorganizowana w ramach polsko-czeskiego projektu „Centrum Wiedzy – wiedza i technologia bez barier”, ekspozycji fotografii „Szépaszony” Piotra Sadowskiego, „Historia Biblii” i wiele innych. Klubowicze uczestniczyli też w zajęciach organizowanych w ramach SOWA – Strefy Odkrywania, Wyobraźni i Aktywności.

Członkowie klubu biorą udział w spotkaniach autorskich, które tłumaczone są na Polski Język Migowy. Były to m.in. spotkania autorskie z Tanyą Valko, Jackiem Pałkiewiczem, Katarzyną Tubylewicz, Tomaszem Michniewiczem, Markiem Kamińskim, Mariuszem Szczygłem oraz Anną Goc. W ramach klubu odbywały się również spotkania m.in. z: Pawłem Śliwko, Zdzisławem Abramowiczem, Dariuszem Gołębiewskim, Teresą Olszewską-Bancewicz, Janiną Korol, Ireną Derecką, Zdzisławą Pachom czy Ryszardem Dzieciołem. Uczestnicy biorą również udział w spotkaniach rocznicowych oraz podczas świąt państwowych i kościelnych, wspierając integrację społeczności oraz kultywowanie tradycji.

Jubileusz 10-lecia DKK Głuchego Czytelnika, 2024

Spotkanie z M. Kamińskim w ramach działań DKK Głuchego Czytelnika, 2023

Spotkania klubu nie ograniczają się jedynie do zajęć w bibliotece. Organizowane są także wyjazdy m.in.: do Galerii Rękodzieła Artystycznego; Wioski Darów Lasu w Borówkach, gdzie podczas edukacyjnego spaceru po zielonym ogrodzie, Bogumiła Naruszewicz opowiadała o ziołach i ich zastosowaniu w życiu codziennym; do Zamku Kliczków, gdzie uczestnicy poznali historię regionu. Tego typu wyjazdy stanowią doskonałą okazję do pogłębiania więzi, poznawania nowych miejsc, a także poszerzania wiedzy o historii, kulturze i literaturze regionu. Członkowie Klubu Głuchego Czytelnika chętnie uczestniczą również w różnego rodzaju warsztatach oraz zajęciach plastycznych, które mają często charakter tematyczny – nawiązują do świąt, wydarzeń kulturalnych lub bieżących inicjatyw biblioteki np.: „Punch Needle” (technika haftu pętłkowego), tworzenia kartek świątecznych, makram, wieńców jesiennych, wiosennych dekoracji i wielu innych.

Spotkanie z D. Gołębskim w ramach działań DKK Głuchego Czytelnika, 2022

Klub nie działa w izolacji – współtworzy wydarzenia biblioteki, uczestnicząc m.in. w jubileuszu 15-lecia Dyskusyjnego Klubu Książki dla dorosłych Książniczki w 2022 r. oraz w ogólnopolskiej akcji Noc Bibliotek w 2024 r. Ponadto z okazji Tygodnia Bibliotek 2025, wraz z klubem Francuskie klimaty wspólnie organizował spotkanie dotyczące Prowansji pn. „Lawendowe marzenie”.

Klub działa w ramach szerokiej oferty kulturalno-edukacyjnej biblioteki, która od 2018 r. funkcjonuje w nowoczesnej siedzibie z wieloma rozwiązaniami sprzyjającymi integracji i aktywności lokalnej społeczności.

W 2020 r. realizowano wyjątkowy projekt społeczno-edukacyjny „A mury runą...”, który przełamywał stereotypy wśród młodych ludzi. Projekt dofinansowany przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego z programu Kultura Dostępna miał na celu naukę komunikowania się z osobami niesłyszącymi, a także zachęcenie do działania na rzecz wspólnej przyszłości. W ramach projektu uczniowie z bolesławieckich szkół uczestniczyli w warsztatach poezji miganej z Arkadiuszem Bazakiem – wrocławskim niedosłyszącym aktorem filmowym i teatralnym. Następnie przez dwa miesiące uczyli się języka migowego podczas lekcji online, zdobywając certyfikat potwierdzający ich umiejętności językowe na poziomie A1. Kolejnym etapem projektu były spotkania online z Adamem Stoyanovem – niesłyszącym aktorem wielokrotnie nagradzanym, mistrzem poezji miganej. Dodatkowym działaniem był spektakl teatralny pt. „Bajka o Głuchym Czerwonym Kapturku”, w którym zagrali aktorzy niesłyszący z Teatru „Cisza na scenie”, zrzeszeni w Polskim Związku Głuchych Oddział Mazowiecki w Warszawie. Przedstawienie nie tylko bawiło, ale także uczyło znaków Polskiego Języka Migowego. Z powodu stanu epidemiologicznego oraz zamknięcia szkół projekt musiał zostać zmodyfikowany. Mimo to cieszył się powodzeniem, zaangażowaniem uczestników oraz ogromnym zainteresowaniem internautów. Partnerami projektu byli: Stowarzyszenie Migaj Sercem z Legnicy, Polski Związek Głuchych w Warszawie oraz Fundacja FONIS z Wrocławia.

Z powodu wprowadzenia w całym kraju stanu zagrożenia epidemiologicznego działalność DKK Głuchego Czytelnika została zawieszona. Klub wznowił swoją aktywność jesienią 2021 r., kontynuując regularne spotkania oraz udział w wydarzeniach organizowanych przez MBP-CW. Od tego roku nastąpiła również zmiana moderatora klubu, którym została Elżbieta Ostańska.

Ze względu na roczną przerwę w działalności, w 2024 r. zorganizowano jubileusz 10-lecia DKK Klub Głuchego Czytelnika, podczas którego odbyło się spotkanie autorskie z Anną Goc, dziennikarką „Tygodnika Powszechnego” i laureatką stypendium im. Ryszarda Kapuścińskiego, autorką książki „Głusza” skupiającej się na problemach środowiska osób niesłyszących. Książka porusza między innymi tematy wykluczenia językowego, rehabilitacji niesłyszących, barier społecznych, braku dostępności do informacji, a także ważnej roli tłumaczy języka migowego. Autorka opowiadała m.in. o codziennych trudnościach i wyzwaniach, z którymi borykają się bohaterowie książki, systemowej dyskryminacji, a także o planach na kolejną książkę. Wśród uczestników spotkania znaczącą część stanowiły osoby głuche, które również podzieliły się swoimi doświadczeniami. Jubileusz zakończyły niespodzianki: wspomniały tort oraz upominki od DKK Książniczki, koordynatorek regionalnych DKK na Dolnym Śląsku oraz dyrektor Anny Idkowiak.

Jubileusz 10-lecia DKK Głuchego Czytelnika, 2024

Jubileusz 10-lecia DKK
Głuchego Czytelnika,
2024

Tort z okazji jubileuszu 10-lecia DKK Głuchego Czytelnika, 2024

niające się kluby z Dolnego Śląska, w tym dwa reprezentujące bolesławiecką instytucję: Klub Głuchego Czytelnika oraz Klub Vegefani. Kluby reprezentowały moderatorki – Elżbieta Ostańska oraz Izabela Szymańska, które miały okazję podzielić się doświadczeniami, dobrymi praktykami oraz opowiedzieć o unikalnym charakterze prowadzonych działań. Była to również znakomita okazja, by zaprezentować działalność Klubu Głuchego Czytelnika szerszej publiczności, zainteresowanej tematyką dostępności, włączania i innowacyjnych form promocji czytelnictwa. Udział w konferencji stanowił ważny krok w budowaniu obecności klubu na szczeblu ogólnopolskim i dowód na to, że działania podejmowane w Bolesławcu są dostrzegane i doceniane w szerszym kontekście. Cieszymy się, że możemy być częścią tego dialogu i inspirować innych do otwierania literatury na język migowy oraz potrzeby społeczności osób głuchych.

Bolesławiecki innowacyjny model funkcjonowania klubu spotyka się z ogromnym zainteresowaniem. W 2023 r. Klub Głuchego Czytelnika został zaproszony do udziału w ogólnopolskim wydarzeniu branżowym, co jest ważnym wyróżnieniem i potwierdzeniem rosnącego znaczenia naszej inicjatywy w środowisku bibliotekarskim. 2 czerwca 2023 r., podczas 7. Festiwalu Książki w Opolu, odbyła się ogólnopolska konferencja poświęcona działalności DKK, zorganizowana przez Wojewódzką Bibliotekę Publiczną im. E. Smółki w Opolu. W wydarzeniu udział wzięły trzy wyróż-

Dyskusyjny Klub Książki Miłośników Poezji

Klub Miłośników Poezji to wyjątkowy Dyskusyjny Klub Książki, który skupia się na poezji i jej różnorodnych formach. Grupa ta jest częścią działalności Filii nr 1 Miejskiej Biblioteki Publicznej im. C.K. Norwida – Centrum Wiedzy w Bolesławcu. Spotkania odbywają się raz w miesiącu w przyjaznej atmosferze, a ich uczestnikami są seniorzy z Dziennego Domu Senior+, który znajduje się w tym samym budynku co biblioteka.

Członkowie klubu to miłośnicy poezji, ceniący sobie zarówno tradycyjne formy poetyckie, jak i nowoczesne trendy w poezji. W trakcie spotkań dyskutują o różnych aspektach poezji, w tym o jej interpretacji, znaczeniu i wpływie na życie. Jest to miejsce otwarte dla wszystkich, którzy chcą dzielić się swoją miłością do poezji i czerpać z niej inspirację.

Spotkanie DKK Miłośników Poezji, 2025

Spotkanie z A. Izdebską w ramach działań DKK Miłośników Poezji, 2024

Dyskusyjny Klub Książki Vegefani

Spotkanie bożonarodzeniowe w ramach działań DKK Miłośników Poezji, 2024

W ramach działalności klubu organizowane są również spotkania autorskie z obiecującymi poetami, co pozwala na bezpośredni kontakt z twórcami i ich dziełami. To nie tylko okazja do poznania nowych talentów, ale także możliwość wymiany myśli i doświadczeń z autorami.

Klub Miłośników Poezji to przestrzeń, gdzie seniorzy mogą dzielić się swoją pasją do poezji, odkrywać nowe horyzonty i czerpać radość z twórczości innych. Dzięki tego rodzaju aktywności poezja staje się nie tylko formą sztuki, ale także sposobem na życie i źródłem inspiracji dla jego członków.

Uczestnicy recitalu muzyczno-poetyckiego P. Pilarskiego „Animus – serce moje”, 2023

Spotkanie poświęcone letnim deserom, zrealizowane w ramach DKK Vegefani, 2023

Dyskusyjny Klub Książki Vegefani zainaugurowany został w 2018 r. Pomysł utworzenia klubu powstał z potrzeby wymieniać się informacjami o kuchni roślinnej, pomysłach na poszukiwanie białka w innych składnikach spożywczych niż mięso i utworzenia grupy zainteresowanej rozmowami o książkach kulinarnych. Początkowa niepewność czy klub zyska zainteresowanie szybko przeistoczyła się w radość, że oferta trafiła w potrzeby mieszkańców Bolesławca i okolic.

Pierwsze spotkania odbywały się w formie klasycznych rozmów o książkach, jednak szybko pojawiła się potrzeba wypróbowania niektórych przepisów na warsztatach kulinarnych. Pomysł transformacji klubu zbiegł się z pojawieniem się propozycji organizowania wydarzeń z tego cyklu pod patronatem bolesławieckiego sklepu Carrefour. Porozumienie zostało szybko osiągnięte i dokładnie rok po rozpoczęciu działalności w listopadzie 2019 r. odbyło się spotkanie przy rzeczowym wsparciu sklepu z francuskiej sieci. Pomoc ta ułatwiła funkcjonowanie Vegefanów: regularne dostarczanie artykułów spożywczych sprawiło, że organizacja warsztatów kulinarnych stała się bezproblemowa, a promocja stylu wege nie ograniczała się tylko do wiedzy książkowej. Klub Vegefani nieustannie przyciągał liczne osoby zainteresowane naszymi wydarzeniami. Tuż przed pandemią COVID-19 liczebność uczestników oscylowała pomiędzy 40 a 50 osób! Urzędowy zakaz organizacji jakichkolwiek spotkań zatrzymał na jakiś czas warsztaty, by wznowić je po pandemii ze średnią liczbą 20 uczestników.

Członkowie DKK Vegefani, 2023

Cykliczne spotkania Francuskie klimaty

Spotkanie poświęcone chlebowcowi (jackfruit) w ramach DKK Vegefani, 2024

Spotkanie poświęcone przetworom z dyni, zrealizowane w ramach DKK Vegefani, 2022

Każde spotkanie porusza inny temat związany z żywieniem. Inspiracje czerpiemy z książek – wszak Klub Vegefani jest Dyskusyjnym Klubem Książki działającym w ramach ogólnopolskiej inicjatywy Instytutu Książki. Bogaty dział książek związanych z kuchnią wegańską i wegetariańską, a także książek zawierających propozycje zarówno mięsne, jak i bezmięsne to dla nas prawdziwa kopalnia pomysłów. Hasłem przewodnim może być wybrany składnik (np. jackfruit, jabłko, płatki owsiane) lub dzień stanowiący nietypowe święto (np. dzień pizzy, dzień śniadania, dzień piekarza i cukiernika). Wybór leitmotywu, dobór przepisów i znalezienie odpowiednich publikacji kulinarnych oraz sporządzenie listy niezbędnych produktów leży w gestii moderatorki klubu – Izabeli Szymańskiej. Odmienność tematów i atrakcyjność proponowanych potraw sprawiają, że klubowicze traktują spotkania jako pouczające działania, z których wynoszą wiedzę zarówno związaną z technikami obróbki spożywczej, jak i dotyczącą nietypowych składników, np. roślinnych kabanosów, wędzonego tofu czy płatków drożdżowych nieaktywnych.

Istotnym punktem działalności klubu są spotkania z autorami książek i blogów o tematyce kulinarnej. Podejmowaliśmy u siebie Katarzynę Gubałę, Piotra Henschke, Pawła Ochmana (Weganona), Piotra Ciemnego (Chwasty od kuchni), Magdalenę Pieńkos, Sylwię Majcher i in. Spotkania te dają niepowtarzalną możliwość zapytania o proces powstawania pomysłów w kuchni czy technikę wykonywania zjawiskowych fotografii, co w przypadku potraw wcale nie jest takie łatwe. Możliwość uzyskania autografu na własnym egzemplarzu książki oraz zrobienia pamiątkowego zdjęcia z zaproszonym gościem to feeria przeżyć, które na długo pozostają w pamięci.

W 2023 r. klub hucznie obchodził 5 lat istnienia, były kwiaty, gratulacje i uściski, a Dolnośląska Biblioteka Publiczna im. T. Mikulskiego we Wrocławiu doceniła aktywną działalność Vegefanów listem gratulacyjnym.

Spotkanie poświęcone letnim owocom, zrealizowane w ramach DKK Vegefani, 2022

21 października 2019 r. odbyło się pierwsze spotkanie Francuskich klimatów w Bibliotece Pedagogicznej w Bolesławcu. Na nasze zaproszenie odpowiedziały dwie młode dziewczyny. Najpierw jednak, nim do tego doszło, przeprowadziłam ankietę internetową wśród czytelników biblioteki, czy byłoby zainteresowani tego rodzaju cyklicznym przedsięwzięciem i jakie tematy ich interesują. Otrzymałam dużo pozytywnych odpowiedzi, co zachęciło mnie do działania. Łącznie w Bibliotece Pedagogicznej odbyło się 5 spotkań. Od 2020 r. spotkania odbywają się już w Miejskiej Bibliotece Publicznej – Centrum Wiedzy w Bolesławcu, w wybrane piątki. Pierwsze zatytułowane „Pocztówka z Lazurowego Wybrzeża”, poświęcone wielokulturowej stolicy regionu – Nicei, miało miejsce we wrześniu 2020 r.

Każde popołudnie *à la française*, to inny temat, to specjalna dekoracja sali, by stworzyć odpowiedni klimat do rozmowy o francuskiej kulturze, muzyce, filmie czy innych zagadnieniach. Tematy są różnorodne: kuchnia, literatura, uroda, moda, święta, zwyczaje, język francuski, edukacja, społeczeństwo, różnice kulturowe, kino, muzyka, sztuka, artyści, regiony, miasta, zabytki, muzea. Mięliśmy spotkania o Paryżu, Bretanii, Lazurowym Wybrzeżu, północnej Francji, specjalne poświęcone wieży Eiffa, katedrze Notre-Dame de Paris, Luwrowi, a także modzie i urodzie. Gościliśmy w ramach Francuskich klimatów dyrektorkę MBP-CW Annę Idkowiak, z wykształcenia romanistkę, a także Magdalenę Poremską – bolesławiankę, która od lat mieszka w Paryżu. Były to uroczne rozmowy o francuskich pasjach. Szczególnie podobały się tematy „Pozytywnie po francusku, czyli jak? Krótki kurs pozytywnego myślenia, mówienia i działania”, „Polacy i Francuzi – różnice, podobieństwa, ciekawostki”, „Paryż na każdą kieszeń”, „Sekrety urody Francuzek” i „Życie jak Mały Książę”.

„Spotkania” powstają powoli, czasem tematy „przychodzą” same, mam dużo materiałów, doświadczeń, książek, spostrzeżeń dotyczących jakiegoś zagadnienia, czasem jest jakaś idea przewodnia i powoli pracuję nad jej rozwinięciem. Co jakiś czas sami uczestnicy są proszeni o podanie tego, co ich interesuje, o czym mają ochotę posłuchać, czego chcą się dowiedzieć, co wspominać. Takim tematem „na zamówienie” była historia Notre-Dame de Paris, muzeum w Luwrze czy nasze pachnące spotkanie

Spotkanie „Kino znad Sekwany”, zrealizowane w ramach cyklu Francuskie klimaty, 2022

Spotkanie „Po francuskiej stronie” z A. Idkowiak, zrealizowane w ramach cyklu Francuskie klimaty, 2022

Spotkanie „Francja – kraj, w którym kocha się literaturę”, zrealizowane w ramach cyklu Francuskie klimaty, 2023

Spotkanie „Impresjoniści”, zrealizowane w ramach cyklu Francuskie klimaty, 2023

o perfumach. Zawsze przygotowywane są prezentacje, ciekawostki, zdjęcia, książki, czasem gry i zabawy. Jednak nie brakuje też czasu na rozmowę, dyskusję, a także na refleksję, pytania, muzykę, wymianę doświadczeń. Zależy nam na tym, aby te spotkania były ciekawe, ale też przyjemne i odprężające. To ma być piękne popołudnie *à la française*. Język francuski czyni moje życie piękniejszym, chcę, żeby to piękno było widoczne we Francuskich klimatach, w emocjach, które powstają.

W spotkaniach uczestniczą osoby w różnym wieku, od młodzieży po osoby starsze. Wyjątkową grupę stanowią reemigranci z Francji, którym szczególnie bliska jest kultura i historia tego kraju. Chcą oni zachować więź z Francją, chętnie przedstawiają się po francusku, dzielą wspomnieniami. Cieszą się, że mogą się też spotkać z innymi reemigrantami, łączy ich bowiem wspólna tęsknota. Niektórzy z pierwszych uczestników wyprowadzili się już z Bolesławca, jednak wciąż są zainteresowani Francuskimi klimatach, oglądają relacje na Facebooku, lajkują posty, czasem komentują.

Po każdym spotkaniu pozostaje ogromna pozytywna energia we mnie i mam nadzieję, że również w uczestnikach. Idea dzielenia się działa, uczestnicy przynoszą swoje książki o Francji, pamiątki z podróży, zdjęcia, polecają książki, filmy, piosenki. Czasem nawet śpiewają i tańczą. Przyprawiają znajomych, rodzinę. *C'est le bonheur de partager!* (To radość z dzielenia się!) To również

okazja do samorozwoju, motywacja, żeby pracować nad lepszą znajomością języka francuskiego i pogłębiania wiedzy o Francji.

Idea spotkań wzięła się z miłości do języka francuskiego, zainteresowania kulturą francuską i chęci, żeby tymi emocjami się dzielić, spotkać ludzi, którym ten język i kultura też są bliskie. Móc rozmawiać, dyskutować, uczyć się, dowiadywać. Mnożyć tę radość, którą daje poznawanie języka, a wraz z nim samej Francji, kraju i społeczeństwa.

Jednocześnie w bibliotece działa Café français en ligne, czyli wirtualna kawiarnia języka francuskiego – sesje online dla uczących się języka francuskiego, w trakcie których doskonalili się umiejętności aktywnego użycia języka. Spotkania te są skierowane do wszystkich, którzy chcą cieszyć się rozmową w tym pięknym języku. Pierwsza sesja miała miejsce w styczniu 2021 r., a więc jeszcze w czasie pandemii, stąd też jej forma online. Chęć uczestnictwa zgłosiły dwie osoby. Forma się przyjęła. Sesje odbywają się od jesieni do wiosny. Bardzo często uczestniczy w nich Francuzka Tania, co jest wielkim atutem dla uczących się. W 2021 r. odbyło się 9 spotkań, w 2022 r. – 10, w 2023 r. – 5. Uczestnicy to mała grupa osób, za to z różnych krajów: Polska, Francja, Rumunia, Szwajcaria. Łącznie 11 osób. Logo Francuskich klimatów (ta śliczna mała wieża Eiffla) i logo Café français zaprojektowała i wykonała Gabrysia Salej. Ona też wykonała piękny portret Vanessy Paradis z okazji poświęconego jej spotkania.

Francuskie klimaty mają charakter otwarty, każdy może w nich uczestniczyć, są prowadzone po polsku (to jest pytanie, które często pada: „czy ja coś zrozumie?”). Informacje o kolejnych piątkowych *rendez-vous* są zamieszczane na stronie internetowej MBP-CW, na profilu biblioteki na Facebooku, a także na portalu internetowym Bobrzanie.pl. Oczywiście zawsze jest też plakat informujący i ulotki na miejscu w placówce.

Spotkanie „Relaks dla każdego”, zrealizowane w ramach cyklu Francuskie klimaty, 2022

Spotkanie „Świat do odkrycia Centre Pompidou w Paryżu”, zrealizowane w ramach cyklu Francuskie klimaty, 2024

Klub Włóczykija

Prowadzący Klub Włóczykija M. Oliwa opowiada o turystyce pieszej, 2023

W styczniu 2023 r. zainaugurowana została działalność Klubu Włóczykija. Utworzenie nowego cyklu spotkań wynikało z coraz większego zainteresowania aktywnym spędzaniem wolnego czasu i turystyką. O tym, jak bardzo trafiony okazał się ten pomysł, świadczy niezwykle wysoka frekwencja już na pierwszym spotkaniu.

Wydarzenia są organizowane we współpracy z bolesławieckim oddziałem Polskiego Towarzystwa Schronisk Młodzieżowych, na czele którego stoi Mariusz Oliwa – przewodnik sudecki. Konsultując swoje pomysły z bibliotecznym opiekunem klubu – Izabelą Szymańską, dba o dobór tematów i przedstawia je na comiesięcznych spotkaniach. Swoją charyzmą przyciąga wielu słuchaczy. Już inauguracja działalności spotkała się z olbrzymim zainteresowaniem.

Kolejne spotkania potwierdziły (i potwierdzają do dziś) zapotrzebowanie na rozmowy o turystyce. Wśród tematów poruszanych w ramach Klubu Włóczykija można wymienić zagadnienia związane z bezpieczeństwem podczas wędrówki, herbami spotykanymi na trasach turystycznych, skalnymi miastami w Czechach, Jurą Krakowsko-Częstochowską i in.

W Klubie Włóczykija goszczono zaproszonych prelegentów, którzy z przyjemnością zabierali głos i opowiadali o kwestiach związanych z turystyką. Warto tu wspomnieć o Barbarze Grzybek z bolesławieckiego oddziału Archiwum Państwowego we Wrocławiu, która wraz z przedstawicielem australijskiej polonii, dr. Włodzimierzem Wnukiem przedstawili słuchaczom dokonania Pawła Edmunda Strzeleckiego – żyjącego w XIX w. podróżnika i badacza Australii. Gościem specjalnym był również geolog

Goście spotkania Klubu Włóczykija, 2023

Spotkanie poświęcone P.E. Strzeleckiemu, 2023

Spotkanie Klubu Włóczykija, 2024

Ryszard Urbanowicz, który z pasją opowiadał ciekawostki o skałach Dolnego Śląska i pokazał wybrane minerały ze swojej kolekcji.

Ciekawym wydarzeniem była również opowieść o Wieży Książęcej w Siedlęcinie wraz z pokazem średniowiecznej mody w wykonaniu Elżbiety Marut i Ludmiły Gajdy.

Różnorodność tematów poruszanych w Klubie Włóczykija dowodzi, że turystyka ma niejedno imię. Można opowiadać o niej przez pryzmat podróżników odkrywających nieznane tereny, natury widzianej podczas wędrówki lub miast i budowli stworzonych przez człowieka. Jedno natomiast jest stałe: zainteresowanie bolesławian podróżami. Nasze spotkania to odpowiedź na potrzeby mieszkańców i jednocześnie próba zintegrowania ludzi, których łączy pasja. Czy udało się nam to osiągnąć? Jesteśmy przekonani, że tak.

Spacer po Bolesławcu, wizyta w Muzeum Ceramiki, 2024

Dyskusyjny Klub Książki Męskie czytanie

Spotkanie DKK
Męskie czytanie, 2025

Dyskusyjny Klub Książki Męskie czytanie powstał z myślą o dorosłych czytelnikach będących miłośnikami polskiej i zagranicznej literatury. Spotkania klubu odbywają się od marca 2024 r. raz w miesiącu. W tym czasie omawiane były różnorodne pozycje literackie. Nazwa *Męskie czytanie* wynika z profilu omawianych książek. Są to pozycje napisane najczęściej przez mężczyzn albo charakteryzujące się mocnym stylem i językiem. W ciągu kilkunastu spotkań, które odbyły się do tej pory, omówione zostały utwory m.in. Stephena Kinga, Szczepana Twardocha, Marka Hłaski, Oksany Zabuzko, George'a Orwella, reportaże o Pradze i Mołdawii, a także książki poświęcone przemocy w polskich rodzinach.

Dyskusyjny Klub Książki Męskie czytanie prowadzi Mariusz Torba. Spotkania rozpoczynają się od krótkiego przedstawienia tematu dyskusji przez moderatora, a następnie uczestnicy zabierają głos.

Spotkanie poświęcone „Wiernej rzece” S. Żeromskiego, działanie zrealizowane w ramach DKK Męskie czytanie, 2025

Spotkanie DKK Męskie czytanie, 2025

Książki są tak naprawdę tematem wyjściowym do dalszej dyskusji o różnorodnych sprawach. Nie unikamy tematów istotnych z punktu widzenia relacji społecznych czy kulturowo-etnicznych. Rozmawiamy m.in. o: nowych technologiach, muzyce, polityce (umiarkowanie), a także o kinematografii. Jeśli analizowane książki doczekały się ekranizacji, to również wtrącamy dygresje na ich temat. Spotkania odbywają się w swobodnej atmosferze, wspólnie uzgadniane są terminy dopasowane do możliwości uczestników. W zajęciach mogą brać udział także osoby, które nie zapoznały się z literaturą, której ma dotyczyć bieżące spotkanie, ale w takim przypadku również zachęcamy uczestników do aktywnego udziału w dyskusji.

Spotkanie poświęcone
„Najdłuższej podróży”
N. Sparksa, działanie
zrealizowane w ramach
DKK Męskie czytanie,
2025

Uczestnicy zajęć Cały Rok z Francuskim, 2023

Angielskie Czwartki, zajęcia dotyczące wakacji, 2023

Działania edukacyjne dla dorosłych, czyli nieustające poszukiwanie mądrości

Działania edukacyjne dla dorosłych w Bibliotece – Centrum Wiedzy to zaproszenie do odkrywania świata na nowo – nie tylko poprzez książki i wykłady, ale również poprzez własne doświadczenia, twórczość i naukę poprzez zabawę. Tutaj uczenie się staje się źródłem przyjemności, a spotkania z innymi sposobem na rozwój osobisty. Poprzez nawiązania do kultury i sztuki, wspólne działania pozwalają, na budowanie tego, co najważniejsze – więzi międzyludzkich.

Łączenie zabawy i nauki w przypadku dorosłych uczestników zajęć w MBP-CW staje się przestrzenią twórczej wolności, pozwala eksperymentować, uważnie obserwować i rozwijać kreatywność, a jednocześnie ułatwia przyswajanie wiedzy w naturalny, przyjazny sposób. Dzięki warsztatom, grom edukacyjnym, interaktywnym spotkaniom powstają grupy otwarte na nowe doświadczenia, ale przede wszystkim na różnorodność, co przekłada się na pozytywne emocje i wzajemną akceptację. Uczestnicy uczą się nawzajem, wspierają w odkrywaniu nowych przestrzeni zgłębiając świat kultury, sztuki i wiedzy.

Tak rozumiane działania edukacyjne dla dorosłych nie tylko poszerzają wiedzę i horyzonty, ale pozwalają podtrzymać dziecięcą ciekawość świata – przeistaczaną w dojrzałą mądrość, otwartą na dialog i współtworzenie kultury.

Kurs komputerowy dla seniorów

Jednym z ważnych elementów działalności instytucji jest organizacja kursów komputerowych dla seniorów. W 2005 r. powstała czytelnia internetowa „Ikonka”, której utworzenie było możliwe dzięki rządowemu programowi wsparcia cyfryzacji. W jego ramach biblioteka otrzymała zestaw komputerów z odpowiednim oprogramowaniem oraz router Wi-Fi, co pozwoliło mieszkańcom Bolesławca na bezpłatny dostęp do internetu w przestrzeni bibliotecznej.

W kolejnych latach kontynuowano rozwój infrastruktury. Dzięki środkom pozyskanym z programu „Kraszewski. Komputery dla bibliotek” zakupiono dodatkowe stanowiska komputerowe. Natomiast udział w programie „Be Fair” pozwolił na znaczące zwiększenie jakości usług poprzez wprowadzenie przesyłu światłowodowego. Wraz z rozwojem technologicznym oraz rosnącym zapotrzebowaniem użytkowników na nowoczesne formy dostępu do informacji, przestrzeń „Ikonki” została przekształcona w nowoczesną Mediatekę. Projekt ten zrealizowano dzięki dofinansowaniu z programu „Infrastruktura bibliotek” prowadzonego przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Rozszerzenie infrastruktury cyfrowej zaowocowało nowymi formami pracy z użytkownikami. Coraz bardziej widoczne stawało się zapotrzebowanie na przygotowanie czytelników – szczególnie seniorów – do aktywnego uczestnictwa w społeczeństwie informacyjnym. Początkowo prowadzone w okresie letnim 2010 r. kursy komputerowe przerodziły się w regularne zajęcia, prowadzone w dwóch grupach tematycznych. Akademia Seniora skierowana była do osób uczących się podstaw obsługi komputera i poruszania się po internecie, natomiast Internetowy Krąg Przyjaciół Biblioteki tworzyła grupa bardziej zaawansowana, która poszerzała swoją wiedzę, m.in. z zakresu fotografii cyfrowej, korzystania z portali społecznościowych i komunikatorów, tworzenia filmów publikowanych na YouTube czy pisanie blogów. Dzięki obu inicjatywom biblioteka stała się miejscem aktywizacji cyfrowej i integracji społecznej, odpowiadającym na realne potrzeby mieszkańców w zmieniającej się rzeczywistości cyfrowej. Prowadzącym Akademię Seniora oraz Internetowy Krąg Przyjaciół Biblioteki był ówczesny pracownik biblioteki Kazimierz Surma.

Kurs komputerowy dla seniorów, 2013

Kurs komputerowy dla seniorów, 2025

Uczestnicy Kursu komputerowego dla seniorów, 2025

Kurs komputerowy dla seniorów, 2025

W związku z pandemią wirusa COVID-19, w trosce o bezpieczeństwo wiosną 2020 r. seniorzy spotykali się na zajęciach online, gdzie w parach uczyli się języka angielskiego i obsługi komputera. Jesienią tego samego roku, Fundacja Partycypacji Społecznej w ramach projektu E-Senior umożliwiła osobom powyżej 65. roku życia odbywanie bezpłatnych szkoleń zdalnych na specjalnej platformie do nauki online. Kursanci uczyli się obsługi laptopów, tabletów i smartfonów, zdobywając umiejętności poruszania się w sieci a po ukończeniu kursu, każdy z nich otrzymał tablet na własność.

Jesienią 2021 r. wznowiono kursy komputerowe dla seniorów. Prowadzącą kurs została Elżbieta Ostańska. Seniorzy mają możliwość nauki na sprzęcie, który biblioteka otrzymała od Fundacji Partycypacji Społecznej w ramach projektu „E-Senior” – Program rozwoju kompetencji cyfrowych mieszkańców województwa dolnośląskiego zagrożonych wykluczeniem cyfrowym z zastosowaniem działań szkoleniowych i animacyjnych w środowisku lokalnym współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020, Oś priorytetowa III: 3.1 Działania szkoleniowe na rzecz rozwoju kompetencji cyfrowych. Kurs skierowany był przede wszystkim do osób starszych, które chciały nauczyć się podstaw obsługi komputera, poznać internet, nauczyć się korzystania z poczty elektronicznej, edytorów tekstu, czy podstaw bezpieczeństwa cyfrowego.

Obecnie zajęcia prowadzone są w kameralnych grupach, w przystępny sposób, z uwzględnieniem indywidualnego tempa nauki każdego uczestnika. Odbywają się w sali warsztatowej znajdującej się w budynku biblioteki. Kursanci mają do dyspozycji laptopy oraz wsparcie prowadzącego, który krok po kroku tłumaczy kolejne zagadnienia, odpowiada na pytania i pomaga w rozwiązywaniu problemów technicznych. Wiosną 2025 r. kurs komputerowy dla seniorów w ramach wolontariatu prowadzili gościnnie Mariusz Potyszka (I tura) oraz Sebastian Truchlewski (II tura). Podczas spotkań poruszono różnorodne zagadnienia – od budowy komputera, przez bezpieczeństwo, sztuczną inteligencję, aż po odnajdywanie się we współczesnym świecie cyfrowym.

Kurs komputerowy to także doskonała okazja do nawiązywania nowych znajomości i integracji społecznej. Uczestnicy chętnie dzielą się swoimi doświadczeniami i wspierają się nawzajem w nauce, tym samym nie tylko zdobywają nowe umiejętności, ale też zyskują większą pewność siebie i motywację do dalszej nauki. Dla wielu osób jest to pierwszy krok do samodzielnego załatwiania spraw urzędowych online, komunikacji z rodziną czy rozwijania swoich pasji.

Cały Rok z Francuskim

Uczestnicy zajęć Cały Rok z Francuskim, 2024

Uczestnicy zajęć Cały Rok z Francuskim, 2023

Od 2022 r. w bibliotece działa grupa Cały Rok z Francuskim – uczymy się razem od podstaw. Są to cykliczne zajęcia z języka francuskiego dla początkujących. Ich głównym celem jest rozsmakowanie uczestników w pięknie języka francuskiego. Zakres i program pieczołowicie przygotowuje Halina Idzikowska.

Poznanie podstaw języka odbywa się w aktywny i ciekawy sposób. Podczas zajęć wykorzystywane są oryginalne nagrania, gry i zabawy językowe. W nauce pomagają roboty (Ozoboty, Qobo, GeniBot), gry towarzyskie polskie i francuskie, gry językowe z serii *Le Français en s'amusant*,

Cały Rok z Francuskim, zajęcia ozdabiania toreb, 2024

Cały Rok z Francuskim, zajęcia dotyczące gier planszowych, 2024

klocki Lego, puzzle. Używany jest również głośnik Echo Dot z firmy Amazon z asystentką wokalną Alexa, która mówi po francusku. Czasami zajęcia mają charakter bardziej kreatywny, jak projektowanie kartek urodzinowych czy świątecznych w języku francuskim, malowanie ulubionych francuskich słów na płóciennych torbach. Nauka połączona z zabawą i artystycznymi działaniami jest przyjemna i bardziej efektywna.

Co roku uroczyste obchodzony jest przypadający 20 marca Międzynarodowy Dzień Frankofonii. W tym czasie uczestnicy nagrywają specjalny filmik w języku francuskim, którego powstanie poprzedzają staranne przygotowania. Dotychczasowe nagrania dostępne są na kanale YouTube biblioteki. Na zajęciach rozwijane są wszystkie kompetencje językowe: mówienie, czytanie, pisanie i słuchanie. I co ważniejsze – uczestnikom zawsze towarzyszy dobry humor, a nauka dostarcza dużo radości. W grudniu 2024 r. odbyły się zajęcia, w których zdalnie uczestniczyła zaprzyjaźniona Francuzka Madame Marie. Była to znakomita okazja do zastosowania języka w praktyce oraz sprawdzenia swoich umiejętności. W podziękowaniu grupa wykonała piękne kartki z wyrazami wdzięczności, które zostały wysłane do Francji. Spotkania odbywają się w wybrane wtorki (zwykle 3 razy w miesiącu).

Cały Rok z Francuskim, zajęcia dotyczące pracy z robotami, 2023

Angielskie Czwartki. Z uśmiechem i językiem angielskim przez świat

Angielskie Czwartki, zajęcia dotyczące obchodów Dnia Niepodległości, 2024

Angielskie Czwartki, zajęcia dotyczące rutyny dnia codziennego, 2024

Wiosną 2022 r. zainicjowano cykl spotkań edukacyjno-kulturalnych skierowany do osób dorosłych, szczególnie seniorów, zainteresowanych kulturą krajów anglojęzycznych. Tak powstały Angielskie Czwartki (English Thursdays) – spotkania, które z czasem przekształciły się w barwną i różnorodną przestrzeń poznawania tradycji, zwyczajów i językowych ciekawostek świata anglojęzycznego. Zajęcia odbywają się co dwa tygodnie, w czwartki. Choć pierwsze spotkanie miało bardzo kameralny charakter, to dziś na sali gościmy już regularnie kilkanaście uczestniczek i uczestników. To pokazuje, jak bardzo taka forma wspólnego odkrywania świata jest potrzebna i wartościowa.

Angielskie Czwartki prowadzi Dorota Strzelczyk – bibliotekarka, która przez własne doświadczenia wyniesione z dzieciństwa spędzonego w Wielkiej Brytanii, potrafi zarażać miłością do kultury i tradycji krajów anglosaskich. Jej otwartość i swobodne

podejście do języka sprawiają, że każde spotkanie to okazja do inspirujących rozmów i ciekawych odkryć – nie tylko językowych. Wyjątkową wartością tych zajęć jest częsta obecność Susan Madison – wolontariuszki z Kalifornii, rodowitej Amerykanki, która dzieli się swoją wiedzą, osobistymi historiami i spojrzeniem na codzienność zza oceanu. Uczestnicy mieli okazję dowiedzieć się z pierwszej ręki, jak wygląda Thanksgiving, co oznacza kalifornijski luz i czym różni się życie w USA i w Europie. Jej barwne opowieści i naturalna serdeczność sprawiają, że uczestnicy czują się jak w rozmowie z dobrą znajomą.

Angielskie Czwartki, zajęcia dotyczące tradycji amerykańskiego stołu, z gościnnym udziałem S. Madison, 2022

Angielskie Czwartki, zajęcia dotyczące Bożego Narodzenia połączone z wykonywaniem kartek świątecznych, 2024

Choć język angielski jest ważnym elementem Angielskich Czwartków, zajęcia nie mają formy klasycznej nauki. Są to przede wszystkim spotkania z kulturą – zanurzenie się w świętach, tradycjach, obyczajach, sposobie życia i postrzeganiu świata charakterystycznym dla krajów anglojęzycznych. Przy okazji uczestnicy poznają podstawowe słowa i zwroty, uczą się prostych dialogów i osłuchują z językiem – bez presji, ocen czy sztywnej formy. Każdy wnosi tyle, ile chce i potrafi, a najważniejsze jest wspólne doświadczenie – radosne i otwarte.

Tematy spotkań często nawiązują do aktualnych wydarzeń i kalendarza świąt. Omawiano już bożonarodzeniowe zwyczaje brytyjskie, wykonywano własnoręcznie Christmas Crackers, śpiewano angielskie kolędy, poznawano legendy i symbole Irlandii, a także świętowano Halloween i Dzień św. Patryka. Uczestnicy uczyli się też opowiadać po angielsku o Polsce – o zabytkach, kuchni, miejscach, które warto pokazać gościom z zagranicy. W zajęciach pojawiają się gry językowe, quizy, puzzle, prace plastyczne, piosenki i prezentacje, ale najważniejszy jest klimat – ciepły, bezpośredni i pełen humoru. Uczestnicy aktywnie współtworzą każde spotkanie, dzieląc się pomysłami, przynosząc własne materiały i przebiegając się tematycznie. Pojawiły się nawet plany wspólnej wyprawy do Londynu!

Angielskie Czwartki to nie tylko kontakt z językiem i kulturą – to przede wszystkim przestrzeń spotkania, dialogu i bycia razem. Pokazują, że na odkrywanie świata nigdy nie jest za późno, a wspólna pasja może łączyć ludzi niezależnie od wieku czy umiejętności językowych. Zajęcia doskonale wpisują się w misję Biblioteki – Centrum Wiedzy jako miejsca wspierającego uczenie się przez całe życie, rozwój osobisty i aktywność społeczną osób dorosłych. Angielskie Czwartki to przykład na to, że biblioteka może być miejscem inspirujących, pełnych życia inicjatyw – tworzonych z sercem, dla ludzi.

Angielskie Czwartki, zajęcia dotyczące obchodów Bożego Narodzenia w Wielkiej Brytanii, 2022

Angielskie Czwartki, zajęcia dotyczące Londynu, 2024

Gry planszowe dla seniorów

W październiku 2024 r. rozpoczął swoją działalność nowy klub dla starszych mieszkańców naszej społeczności – Gry planszowe dla seniorów. Inicjatywa ta zrodziła się z potrzeby stworzenia przestrzeni, w której seniorzy mogliby nie tylko aktywnie spędzać czas, ale również nawiązywać nowe znajomości i po prostu dobrze się bawić. Od początku istotne było to, by klub nie był jedynie formą rozrywki, ale także narzędziem integrującym lokalną społeczność. Gry planszowe, choć często kojarzone z młodszym pokoleniem, świetnie sprawdzają się także wśród osób starszych. Rozwijają logiczne myślenie, ćwiczą pamięć i koncentrację, a przede wszystkim sprzyjają rozmowom i wspólnemu śmiechowi – a tego nigdy za wiele.

Spotkania, moderowane przez Patrycję Łukojć – animatorkę Centrum Wiedzy, odbywają się systematycznie, dwa razy w miesiącu. Każde z nich odbywa się w swobodnej atmosferze i jest fantastyczną okazją do odkrywania nowych gier, przypomnienia sobie tych klasycznych oraz – co najważniejsze – do spędzenia czasu w gronie rówieśników. Uczestnicy chętnie dzielą się swoimi doświadczeniami, opowiadają historie z przeszłości, ale też z ciekawością uczą się nowych zasad i strategii. Pierwsze miesiące działalności klubu pokazały, jak bardzo potrzebne są tego typu inicjatywy. Wielu seniorów podkreśla, że takie spotkania wyrrywają ich z codziennej rutyny i dają prawdziwą radość. A my – jako organizatorzy – cieszymy się, że udało się stworzyć miejsce, do którego chce się wracać.

Gry planszowe dla seniorów to klub otwarty na nowych członków. Wystarczy odrobina chęci i uśmiech – resztą zajmie się serdeczna społeczność i planszówkowa pasja, która nie zna wieku.

Uczestniczki zajęć
Gry planszowe dla seniorów, 2025

Uczestniczki zajęć Gry planszowe dla seniorów, 2025

Spotkanie autorskie z I. Banach w Oddziale dla dzieci i młodzieży, 2022

Zajęcia dla dzieci, czyli ogrody dziecięcej wyobraźni

Dzieciństwo to czas, w którym wyobraźnia rozkwita najpełniej i właśnie w tym okresie rodzi się naturalna ciekawość świata, nieskrępowana potrzeba zadawania pytań i chęć odkrywania nowych możliwości. Dlatego w Bibliotece – Centrum Wiedzy jest przestrzeń, w której ta ciekawość może swobodnie się rozwijać, a dzieci mają okazję nie tylko słuchać i oglądać, ale przede wszystkim działać, tworzyć i doświadczać.

Organizowane w MBP-CW zajęcia dla najmłodszych to coś więcej niż program edukacyjny – to zaproszenie do wspólnej podróży przez świat książek, nauki i zabawy. Warsztaty plastyczne, spotkania autorskie, gry edukacyjne, Dyskusyjne Kluby Książki oraz zajęcia integracyjne stają się okazją do rozwijania wrażliwości, kreatywności i umiejętności współpracy. Każde z tych doświadczeń otwiera dzieci na nowe perspektywy i pozwala im odkrywać własne talenty, a jednocześnie uczy, że kultura i wiedza mogą być źródłem radości. Zajęcia to również wspólna okazja do rówieśniczej integracji i czas nawiązywania przyjaźni na kolejne lata.

Oddział dla dzieci i młodzieży

Szkolenie kindlotekowe, prowadzone przez B. Krywoszejew, 2021

Oddział dla dzieci i młodzieży to wyjątkowe miejsce, w którym dominuje radość, zabawa i poszukiwania. To przestrzeń stworzona z myślą o dzieciach i młodzieży, w której mają możliwość odkrywać świat literatury, rozwijać pasje i spędzać czas w sposób twórczy. To królestwo najmłodszych, w którym sami lub w towarzystwie opiekunów mogą eksplorować półki pełne kolorowych i pięknych, ale przede wszystkim ciekawych i porywających książek.

Tutaj znajduje się centrum inspirujących działań, które łączą edukację z rozrywką. Wśród najważniejszych inicjatyw można wymienić:

- Dyskusyjny Klub Książki dla dzieci i młodzieży – cykliczne spotkania, podczas których młodzi czytelnicy rozmawiają o przeczytanych książkach, dzielą się opiniami i rekomendacjami oraz uczą się krytycznego myślenia.
- Warsztaty kreatywne – zajęcia manualne i plastyczne, które rozwijają wyobraźnię, zdolności artystyczne oraz precyzję, np. warsztaty origami, malowanie, tworzenie własnych komiksów czy dekoracji książkowych.
- Spotkania autorskie – biblioteka regularnie zaprasza pisarzy i ilustratorów książek dla dzieci i młodzieży, którzy opowiadają o swojej pracy, inspiracjach i kulisach tworzenia książek.
- Edukacja cyfrowa i bezpieczny internet – warsztaty i prelekcje w ramach Tygodnia Higieny Cyfrowej, podczas których dzieci i młodzież uczą się bezpiecznego korzystania z internetu, podstaw programowania i krytycznego podejścia do treści online.

Uczestniczki spotkania dotyczącego Muminków, 2025

Spotkanie dotyczące serii książek Świnka Peppa, 2022

Zajęcia z robotami w Oddziale dla dzieci i młodzieży, 2022

• Spotkania tematyczne związane z historią, ekologią, kulturą regionu czy bieżącymi wydarzeniami w kraju i na świecie oraz takie, które łączą naukę z zabawą i poznawaniem lokalnej społeczności.

Dodatkowo II piętro MBP-CW jest wyposażone w bogaty zasób gier, planszówek, klocków, układanek i puzzli. To tam powstają niezwykle konstrukcje, odbywają się rozgrywki, którym towarzyszy zdrowa rywalizacja. Dzieci szkolne znajdują w oddziale miejsce do nauki, a przestronna sala warsztatowa, klimatyczne domki oraz budka akustyczna są zawsze dostępne i dają możliwość pracy indywidualnej lub grupowej. Po lekcjach uczniowie przychodzą tutaj na spotkania, spędzają wspólnie czas, odrabiają zadania domowe, rozmawiają lub po prostu odpoczywają po całodziennych wyzwaniach szkolnych.

Oddział dla dzieci i młodzieży jest miejscem, w którym literatura i kreatywność idą w parze, a młodzi czytelnicy mogą rozwijać swoje zainteresowania, zdobywać nowe umiejętności i poznawać rówieśników o podobnych pasjach. Dzięki bogatemu księgozbiorowi, nowoczesnej przestrzeni i różnorodnym wydarzeniom, biblioteka staje się dla nich prawdziwym centrum inspiracji i zabawy.

Spotkanie autorskie z Z. Stanecką, 2022

Spotkanie dotyczące serii książek Pucio, 2022

Dzień postaci z bajek w Oddziale dla dzieci i młodzieży, 2024

Spotkajmy się w bibliotece, 2025

Dyskusyjny Klub Książki dla dzieci „Czytam, bo... lubię!”

Spotkanie DKK dla dzieci, 2024

Spotkanie DKK dla dzieci, 2022

Pierwsze spotkanie organizacyjne DKK dla dzieci odbyło się 24 września 2007 r. w Filii nr 1, prowadziła je Sylwia Polańska. Rozmawiano o ulubionych książkach i ich bohaterach, dzieci dzieliły się wrażeniami z przeczytanych lektur. Każde czytanie książeczek kończyła praca plastyczna. Przez kilka kolejnych lat klub funkcjonował pod nazwą „Bibliik”, a moderatorkami były: Krystyna Sołkiewicz, Elżbieta Piesyk oraz Monika Mieszala. W spotkaniach klubowych uczestniczyli zaproszeni goście, którzy reprezentowali konkretne dziedziny, zainteresowania, pomagali dzieciom zaznajomić się z omawianym tematem.

Początkowo głównymi zainteresowanymi były dzieci z grup przedszkolnych, następnie działalność klubu objęła również dzieci ze szkół podstawowych, które chętnie brały udział w spotkaniach. Mali uczestnicy mogą spotkać się tu z wieloma ciekawymi osobami, które z perspektywy wykonywanych zawodów, poza czytaniem ciekawej lektury wprowadzają słuchających w świat emocji, języków obcych, dbania o przyrodę i najbliższe otoczenie. Dzieci poznają pisarzy, tłumaczy, osoby znane i aktywne również w lokalnej społeczności. Dotychczas byli to m.in.: Iwona Banach, Eugenia Wolska, Katarzyna Zych, Marcin Pałasz, Przemysław Wechterowicz oraz Piotr Socha. Ze szczególnie wielkimi emocjami młodzi czytelnicy angażują się w zajęcia, które wiążą się z poznawaniem lektur w językach obcych. Takie spotkania odbywają się regularnie, zaprezentowano książki w języku chorwackim, angielskim, francuskim, czeskim, włoskim i niemieckim. Dodatkowo prezentowane były również obyczaje, kultura czy zabytki danego kraju. Zajęcia

Spotkanie tematyczne w ramach działalności DKK dla dzieci „Czytam, bo... lubię!”, 2019

Spotkanie tematyczne w ramach działalności DKK dla dzieci „Czytam, bo... lubię!”, 2020

urozmaicone są odwiedzinami grup teatralnych, przedstawieniami, bajkami modułowymi oraz prezentacjami teatryku Kamishibai.

Od 2018 r. klub działa w nowej siedzibie MBP-CW. Po zmianie lokalizacji moderatorki DKK dla dzieci mają do dyspozycji zdecydowanie większą i barwniejszą przestrzeń. Od września 2021 r. klub funkcjonuje pod nazwą „Czytam, bo... lubię!”, a prowadzą go Małgorzata Artymowicz i Paulina Luszka, wykorzystując nowe możliwości oraz swoje umiejętności animatorskie.

Spotkania z małymi czytelnikami odbywają się cyklicznie, dwa razy w miesiącu. Skierowane są do wszystkich dzieci, w wieku od czterech do dwunastu lat. Zajęcia mają charakter czytelniczo-plastyczny, a ich poziom dopasowany jest do wieku uczestników. W klubie głównym punktem są ciekawe i wartościowe książki, które są czytane wspólnie, nie brakuje także inspirujących rozmów. Tematyka spotkań rozwijana przez prowadzące, wiąże się z zainteresowaniami dzieci, ale również z problemami, jakich dostarcza im współczesna rzeczywistość. Koordynatorki skupiają się na różnorodnych aspektach życia człowieka, natury, podróżach, rozwijaniu zainteresowań, wiedzy i relacjach międzyludzkich.

„Magiczna podróż Flory” G. Rzepeckiej-Weiss, spotkanie w ramach DKK dla dzieci „Czytam, bo... lubię!”, 2022

„Brud” P. Sochy, spotkanie w ramach DKK dla dzieci „Czytam, bo... lubię!”, 2023

„Gustaw jest żabą” A. Latimera, spotkanie w ramach DKK dla dzieci „Czytam, bo... lubię!”, 2025

„Tu jesteśmy” A., D. Mizielińskich, spotkanie w ramach DKK dla dzieci „Czytam, bo... lubię!”, 2024

Ciekawym dodatkiem, uwielbianym przez małych czytelników, jest możliwość wykonywania kreatywnych prac plastycznych, często nawiązujących do omawianej lektury. Obecność na zajęciach to niebawna spędzony czas oraz ogrom uśmiechu i pozytywnych emocji.

Za dwa lata, we wrześniu 2027 r., klub będzie obchodził jubileusz 20-lecia istnienia w Miejskiej Bibliotece Publicznej – Centrum Wiedzy w Bolesławcu, który zamierzamy hucznie świętować.

„Tata Oli już nie chce być dorosły” T. Brunstroma, spotkanie w ramach DKK dla dzieci „Czytam, bo... lubię!”, 2022

Młodzieżowy Dyskusyjny Klub Książki Stowarzyszenie (Nie)Poważnych Literatów

Uczestnicy spotkania Młodzieżowego DKK Stowarzyszenie (Nie)Poważnych Literatów, 2019

Młodzieżowy Dyskusyjny Klub Książki Stowarzyszenie (Nie)Poważnych Literatów powstał z myślą o nastoletnich miłośnikach literatury. Jego początki sięgają grudnia 2018 r. prowadziła go Monika Mieszala, jednak w obecnej formie działa od początku roku 2022. Młodzież zaproponowała nieoczywistą nazwę klubu oraz określiła zasady organizacyjne. O jego reaktywację zawalczyły ówczesne uczestniczki, które wyszły z inicjatywą, by po przerwie związanej z pandemią wznowić cykl pod opieką Magdaleny Żeleźnik. Od tego czasu omówionych zostało kilkadziesiąt różnorodnych książek i tematów, odbyło się mnóstwo ciekawych, pełnych emocji dyskusji.

Dzięki regularnym spotkaniom nawiązały się znajomości, które wykraczają poza mury biblioteki. Klub książki to możliwość poznania rówieśników o podobnych zainteresowaniach oraz rozmowy o tym, co nas łączy, ale i o tym, co nas pięknie od siebie różni. Omawiane lektury są wybierane wspólnie, z uwzględnieniem zdania oraz upodobań wszystkich uczestników. Najczęściej mają one za

„Sprawa Rachel Price” H. Jackson, spotkanie w ramach DKK dla młodzieży, 2025

„Słowiańskość w literaturze” spotkanie w ramach DKK dla młodzieży, 2025

Uczestniczki DKK dla młodzieży, 2024

zadanie poruszać aktualne, ważne dla młodych odbiorców kwestie. To także świetna okazja, by sięgnąć po książki mniej znane lub wykraczające poza ulubiony gatunek. Do tej pory podczas spotkań omawiane były m.in.: współczesne powieści młodzieżowe i fantastyczne, kryminały, literatura piękna, klasyka, a także cieszące się popularnością komiksy i mangi. Uczestnicy tworzą własne recenzje czytanych pozycji, nawzajem polecają sobie nowości i klasyki literatury, tworzą listy książek „obowiązkowych” dla nich i dla rówieśników, wspierają w zrozumieniu fabuły utworów. Spotkania urozmaicone są rękodziełem lub grami, które tematycznie wiążą się z książką oraz aktywnym uczestnictwem w wydarzeniach proponowanych przez MBP-CW.

Dawno minęły czasy, gdy aktualna była teoria o nieczytających nastolatkach. Młodzież czyta chętnie, dużo i różnorodnie! A działanie Stowarzyszenia (Nie)Poważnych Literatów jest tego najlepszym dowodem.

Świąteczne spotkanie DKK dla młodzieży, 2023

„Mangi i komiksy” spotkanie DKK dla młodzieży, 2023

MAŁGORZATA ARTYMOWICZ, PAULINA LUSZKA

Spotkajmy się w bibliotece

„Tuż przed gwiazdką” w ramach cyklu Spotkajmy się w bibliotece, 2024

„Miś Tuliś idzie do przedszkola” w ramach cyklu Spotkajmy się w bibliotece, 2023

Spotkajmy się w bibliotece to zajęcia cykliczne, które cieszą się dużym zainteresowaniem naszych małych czytelników, w szczególności przedszkolaków i uczniów zaczynających swoją przygodę ze szkołą. Jest to stała akcja skierowana do grup przedszkolnych i szkolnych, które chcą poznać naszą instytucję, ale również spędzić czas na ciekawej lekturze i kreatywnych warsztatach. Najczęściej skupiamy się na zajęciach czytelniczo-plastycznych. Nie brakuje jednak również innych kreatywnych „rozrywek”, np. w postaci zwiedzania wystaw tematycznych czy układania Lego.

Poprzez cykl Spotkajmy się w bibliotece oraz DKK dla dzieci – „Czytam, bo...lubię!” pragniemy już od najmłodszych lat zaszczepić w dzieciach miłość do książek, do czytania. Pokazujemy, że książki i czytanie, to nie tylko szkolny obowiązek, ale przede wszystkim przyjemność. Szeroki wybór literatury dziecięcej niewątpliwie poszerza horyzonty, rozwija wyobraźnię, kreatywność, wzbogaca zasób słownictwa, a prace kreatywne, które najczęściej nawiązują do czytanej wspólnie książki, są ciekawym urozmaicheniem spędzanego wspólnie czasu.

„Dzień postaci z bajek” w ramach cyklu Spotkajmy się w bibliotece, 2024

Zajęcia Spotkajmy się w bibliotece, 2022

Uczestnicy tematycznych zajęć
Spotkajmy się w bibliotece, 2022

Od 2019 r. odbyło się mnóstwo ciekawych spotkań. Odwiedzili nas pisarze, ilustratorzy, osoby związane z promowaniem literatury wśród dzieci i młodzieży, osoby związane z kreatywnym spędzaniem czasu wolnego. Byli to m.in.: Bajanka – Monika Skikiewicz, Nina Lussa, Agnieszka Frączek, Katarzyna Kołodziej, Piotr Socha, Iwona Banach, Zofia Stanecka, Zofia Staniszevska, Małgorzata Swędrowska, Robert Trojanowski, Halina Bernacka, Anna Włodarkiewicz, Justyna Bednarek, Ciocia od klocków – Joanna Krysztoforska oraz Marcin Szczypiński.

W Oddziale dla dzieci i młodzieży zaprezentowano szereg wystaw autorstwa, m.in.: Emilii Dziubak do książek Martina Widmarka „Tyczka w Krainie Szczęścia”, „Dom, który się przebudził” oraz „Szpinakowa Staruszka”, Józefa Wilkonja i „Leopanter”, Jasnowidze, Jasnowidze2 i Jasnowidze4, Rocio Bonilla i „Nieustraszeni”,

Helene Delforge „Mama”, Marcina Minora i Baśnie braci Grimm, Mizielinscy i „Mapy”, Stepana Zavrel, Matsuri Ka Mochi, „Oto jest” Miroslav Sasek, Anny Taraski, „Wokół słońca. Nasze miejsce w kosmosie”, Ainy Bestard, „Muminki” z okazji 80-lecia Muminków.

Kampania społeczna Instytutu Książki „Mała książka – wielki człowiek” przypomina o korzyściach wynikających ze wspólnego, rodzinnego czytania już od pierwszych miesięcy życia dziecka. „Wierzmy, że czytelnictwo zaczyna się od kołyski, na długo przed dniem, w którym dziecko nauczy się samodzielnie składać litery. Dobrze dobrane książki rozwijają jego umysł i emocje, kształtują kompetencje językowe, rozbudzają wyobraźnię i zakorzeniają je w kulturze. Wspólna lektura może stać się nie tylko wielką przyjemnością, ale przede wszystkim wspaniałą okazją do budowania bliskości oraz silnych i trwałych więzi rodzinnych. Czytając swojemu dziecku, wpływamy na jego przyszłość i pomagamy mu osiągnąć sukces” (www.wielki-czlowiek.pl).

„Spotkajmy się w bibliotece”, 2023

Wystawa „Oto jest”, 2024

Biblioteka od 6 lat uczestniczy w drugim etapie kampanii, skierowanej do dzieci w wieku przedszkolnym i ich rodziców, zachęca do regularnego odwiedzania biblioteki i codziennego, wspólnego czytania. W bibliotece dziecko otrzymuje w prezencie Wyprawkę Czytelniczą, a w niej książkę dostosowaną pod względem formy i treści do swoich potrzeb oraz Kartę Małego Czytelnika. Za każde wypożyczenie minimum jednej książki z księgozbioru dziecięcego Mały Czytelnik dostaje naklejkę, a po zebraniu dziesięciu zostaje uhonorowany imiennym dyplomem potwierdzającym jego czytelnicze zainteresowania. W wyprawce znajdą coś dla siebie także rodzice – przygotowana dla nich broszura informacyjna przypomni o nieocenionej roli czytania w rozwoju przedszkolaków oraz o rozmaitych korzyściach wynikających z częstego odwiedzania biblioteki. Udział w projekcie jest bezpłatny zarówno dla bibliotek, jak również dzieci odbierających pakiety.

Zajęcia świąteczne Spotkajmy się w bibliotece,
2021

„Spotkajmy się w bibliotece”, 2024

Klub Miłośników Fantastyki

Scenografia do spotkania tematycznego Klubu Miłośników Fantastyki, 2023

Klub Miłośników Fantastyki to wyjątkowe miejsce spotkań dla młodych ludzi, którzy dzielą pasję do fantastyki i wszystkiego, co z nią związane. Jest on częścią działalności Filii nr 1 Miejskiej Biblioteki Publicznej – Centrum Wiedzy w Bolesławcu i powstał w 2022 r. Spotkania odbywają się raz w miesiącu, a ich uczestnikami są młodzi ludzie, którzy chcą zgłębiać tajniki fantastyki i dzielić się swoją pasją z innymi.

Członkowie grupy to miłośnicy fantastyki, którzy cenią sobie zarówno tradycyjne formy literackie, jak i nowoczesne trendy w tym gatunku. W trakcie spotkań dyskutują o różnych aspektach fantastyki, w tym o jej interpretacji, znaczeniu i wpływie na kulturę. Poszerzają również swoją wiedzę na temat cech charakterystycznych dla tego rodzaju literatury, poznają jej klasyfikację, nurty i kierunki rozwoju. Ciekawym elementem spotkań miłośników fantastyki jest odkrywanie nowych autorów i sięganie przez nich do historycznych wydarzeń i dawnych wierzeń np. słowiańskich. Klub jest otwarty na wszystkich, którzy chcą dzielić się swoją miłością do fantastyki i czerpać z niej inspirację.

W ramach działalności organizowane są również spotkania tematyczne, które pozwalają na głębsze zanurzenie się w świat fantastyki. Uczestnicy często przebierają się w stroje związane z danym tematem, co dodatkowo wzbogaca atmosferę i pozwala na pełniejsze zrozumienie omawianych zagadnień.

Klub Miłośników Fantastyki moderowany przez Annę Sabadasz to przestrzeń, gdzie młodzi ludzie mogą dzielić się swoją pasją do fantastyki, odkrywać nowe horyzonty i czerpać radość z twórczości innych. Dzięki temu klubowi, fantastyka staje się nie tylko formą rozrywki, ale także sposobem na życie i źródłem inspiracji dla jego członków.

Uczestnicy spotkania Klubu Miłośników Fantastyki, 2022

Uczestniczki spotkania Klubu Miłośników Fantastyki, 2023

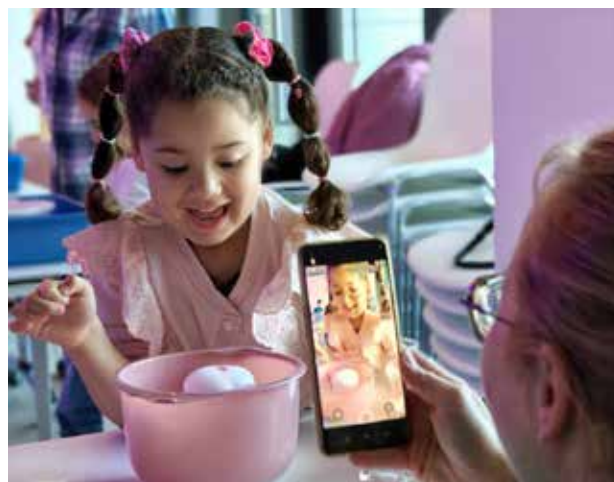
Warsztaty rodzinne

Eksperymenty realizowane w ramach Warsztatów rodzinnych, 2025

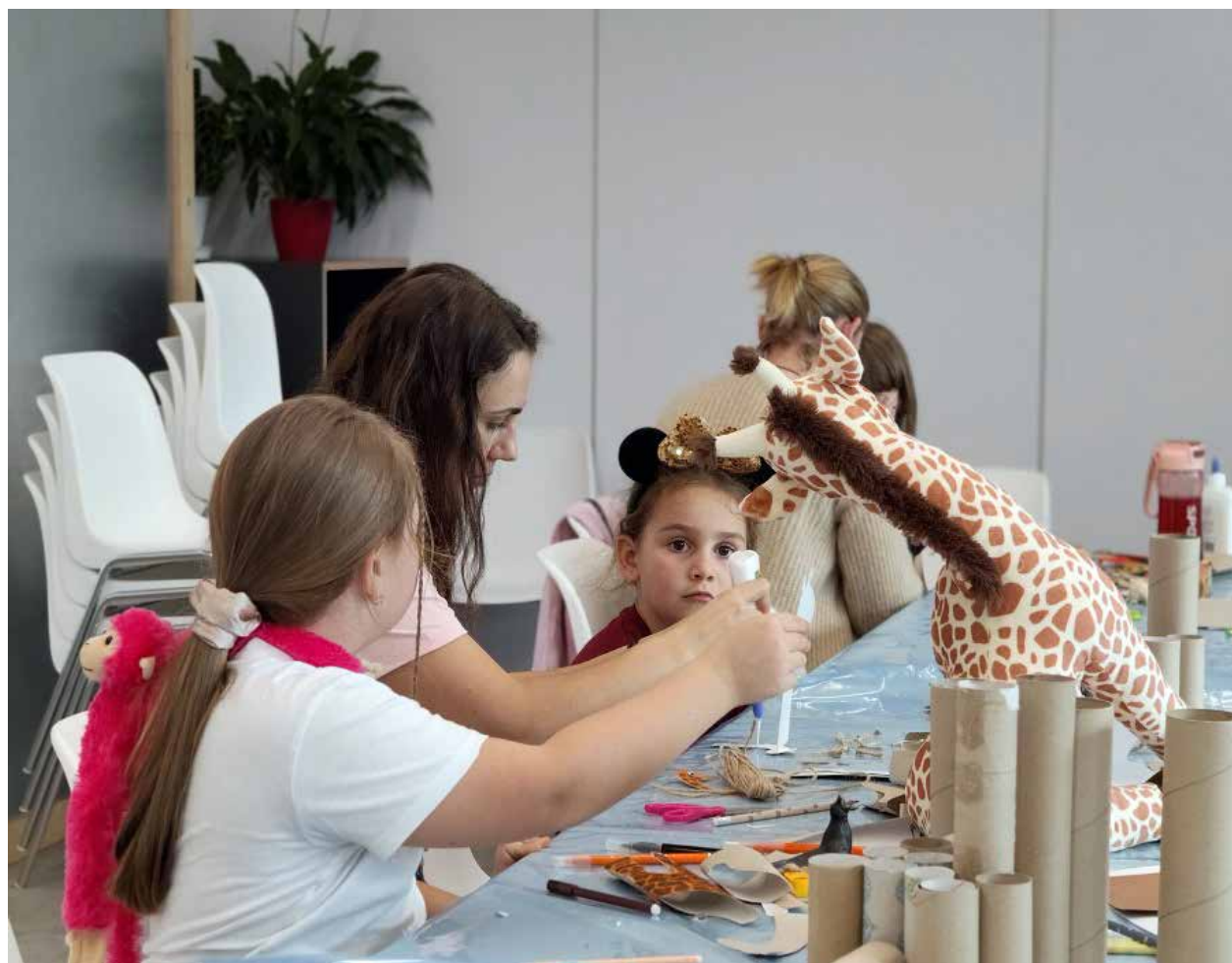
Jednym z najważniejszych zadań, które realizuje Miejska Biblioteka Publiczna – Centrum Wiedzy jest budowanie więzi międzypokoleniowych i tworzenie przestrzeni, w której spotykają się dzieci, rodzice i dziadkowie. W 2024 r. pojawiły się w ofercie Warsztaty rodzinne. Były one realizacją międzykulturowego programu „Razem dla lepszej przyszłości” koordynowanego przez Centrum Nauki Kopernik przy wsparciu Fundacji Deloitte Polska. Biblioteka organizowała je dzięki wygranej w konkursie na najlepszą ofertę zajęć dla dzieci z Ukrainy i Polski, którą przygotowała Izabela Szymańska.

Działania w projekcie zakładały cykl spotkań dla dzieci wraz z opiekunami, podczas których polskie i ukraińskie dzieci integrowały się we wspólnym działaniu, poznawały wzajemnie, odkrywały swoje kompetencje i poczucie sprawczości. Po kilku miesiącach realizacji tego ogólnopolskiego projektu, warsztaty pozostały w Centrum Wiedzy jako stała forma działalności. Są to spotkania, w których wspólna aktywność twórcza staje się okazją do rozmowy, współdziałania i odkrywania na nowo wartości

Eksperymenty realizowane w ramach Warsztatów rodzinnych, 2025

Klub Książ i Plansz

Uczestnicy Warsztatów rodzinnych, 2025

rodzinnego czasu. Warsztaty łączą elementy edukacji, zabawy i sztuki oraz są zaproszeniem do tworzenia ilustracji i prostych form plastycznych, rodzinnych gier i zabaw oraz zajęć naukowych, eksperymentów i aktywności badawczych. W trakcie warsztatów opiekunowie i dzieci mogą na chwilę zatrzymać się w codziennym pędzie, aby razem przeżywać proces twórczy – radość z eksperymentowania i odkrywania własnych talentów.

Szczególną wartością cyklu jest to, że warsztaty nie skupiają się na efekcie, ale na procesie i budowaniu relacji. Wspólne działanie, uśmiechy, wymiana myśli i wzajemne uczenie się są ich najważniejszym rezultatem. Dzięki temu wydarzenia te przyciągają zarówno rodziny, które od lat korzystają z oferty biblioteki, jak i nowych uczestników, poszukujących inspirującego i bezpiecznego miejsca dla swoich dzieci.

Warsztaty rodzinne w MBP-CW odgrywają również istotną rolę w kształtowaniu postaw prospołecznych i otwartości. To przestrzeń, w której spotykają się różne pokolenia, tradycje i doświadczenia. Każdy uczestnik, bez względu na wiek czy umiejętności, może znaleźć coś dla siebie – i poczuć, że wspólnota lokalna jest źródłem siły i inspiracji. Zajęcia wzmacniają więzi rodzinne, integrują społeczność lokalną, a przede wszystkim – uczą, że kultura i wiedza są najpiękniejsze wtedy, gdy się nimi dzielimy i tworzymy je wspólnie.

Klub Książ i Plansz to miejsce, w którym pasjonaci gier fabularyzowanych RPG (Role-Playing Game) spotykają się co środę. Klub, zlokalizowany w Filii nr 1 Miejskiej Biblioteki Publicznej – Centrum Wiedzy, jest wyjątkowy, ponieważ skupia graczy w różnym wieku (od 16. roku życia), którzy dzielą się swoją pasją do gier.

Podczas spotkań uczestnicy rozgrywają kolejne misje w ramach jednej serii, prowadzonej przez mistrza gry, który posiada 20 lat doświadczenia. To sprawia, że rozgrywki są nie tylko zabawą, ale także okazją do nauki i rozwoju umiejętności, takich jak tworzenie scenariusza rozgrywki.

Jednym z najbardziej atrakcyjnych aspektów działalności klubu jest zaangażowanie jego członków w tworzenie własnych dekoracji i figurek, co umożliwia wykonanie unikalnych i osobistych elementów do gier. Chęć uczestników do przeprowadzenia kolejnych takich zajęć, obejmujących również tworzenie dekoracji, świadczy o głębokiej pasji do gier RPG i dążeniu do rozwijania swoich umiejętności.

Klub Książ i Plansz to nie tylko przestrzeń, gdzie można zagrać w gry RPG, ale także miejsce, w którym można spotkać ludzi o podobnych zainteresowaniach i rozwijać swoje umiejętności. Jest to strefa, w której pasja do gier łączy ludzi i tworzy społeczność gotową do wspólnego działania i rozwoju.

Spotkanie Klubu Książ i Plansz, 2025

Figurki do gier, pomalowane w ramach Klubu Książ i Plansz, 2025

Malowanie figurek do gier, działanie zrealizowane w ramach Klubu Książ i Plansz, 2025

„Mapki doktora Alberta”, 2022

Razem w rytmie wydarzeń

MBP-CW stanowi ważne miejsce, wokół którego ogniskuje się życie kulturalne mieszkańców Bolesławca. Każdy kolejny rok działalności instytucji wypełniony jest cyklicznymi wydarzeniami i eventami, spotkaniami autorskimi oraz działaniami wpisującymi się w ogólnopolski cykl wydarzeń. Działania te integrują korzystającą z bogatej oferty wielopokoleniową społeczność. W 2021 r. hucznie obchodzono 200. urodziny patrona biblioteki C.K. Norwida – cykl działań poświęconych życiu i twórczości poety zatytułowano „Cypriotalia”.

Szczególną oprawę posiadają organizowane każdego roku lokalne edycje ogólnopolskich akcji Noc Bibliotek, Narodowe Czytanie oraz Cała Polska Czyta Dzieciom. Są to ważne wydarzenia, które na stałe zagościły w terminarzu wydarzeń MBP-CW i gromadzą coraz większą liczbę odbiorców w różnym wieku. Promując czytelnictwo, stanowią wspaniałą okazję do spotkań oraz dają możliwość zaprezentowania pełnej oferty działań instytucji.

Bolesławiecka biblioteka przygotowuje również propozycje dla dzieci na czas wakacji i ferii zimowych. Każdy rok to inne ciekawe działania, np. przyczynkiem do opracowania zajęć pod nazwą „Kindloferie” stały się zasoby Kindloteki. Innym razem MBP-CW zapraszała na warsztaty zatytułowane „Archiprzygody”, realizowane przy wsparciu Narodowego Centrum Kultury. Od 2023 r. pracownicy MBP-CW realizują działania w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii zatytułowane „Mój świat offline – warsztaty otwarte na integrację” i „Wzrastam coolturalnie” oraz „Wzrastam coolturalnie 2.0”. To ważny cykl inspirujący młodych uczestników do zdrowego, aktywnego i efektywnego spędzania czasu wolnego.

Ważnym elementem działalności MBP-CW są spotkania autorskie. Do bolesławieckiej biblioteki przybywają autorzy bestsellerów, których adresatami są zarówno osoby dorosłe, młodzież, jak i dzieci. Niektórzy autorzy

goszczą w murach instytucji wielokrotnie. Tradycją stały się organizowane w pierwszym dniu Bolesławieckiego Świąta Ceramiki spotkania autorskie, które nawiązują do historii miasta i regionu oraz stanowią odzwierciedlenie zainteresowań mieszkańców. Spotkania towarzyszące promocji nowości wydawniczych gromadzą regularnie wielu czytelników.

Biblioteka angażuje się także w działania prospołeczne, wynikające z potrzeby czasu lub podyktowane zmieniającymi się okolicznościami. Po wybuchu wojny w Ukrainie w 2022 r. MBP-CW prowadziła lekcje języka polskiego dla uchodźców, organizowała spotkania adaptacyjne i integracyjne, wszystko to w ścisłej współpracy z członkami bolesławieckiego Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich, którzy w MBP-CW współprowadzą „Kącik Kresowy”. Epidemia COVID-19 z kolei zmobilizowała instytucję do szukania innowacyjnych rozwiązań pozwalających na realizowanie oferty w tym trudnym czasie. Bibliotekarze i animatorzy zorganizowali akcję „Książka dla seniora”, która jest kontynuowana do dziś. Elastyczność w działaniu, pomysłowość i kreatywność pracowników MBP-CW sprawiają, że organizowane wydarzenia, zarówno te jednostkowe, jak i cykliczne cieszą się dużym zainteresowaniem lokalnej społeczności i dają możliwość aktywnego uczestnictwa w kulturze szerokiemu gronu odbiorców.

Noc Bibliotek w MBP-CW, 2023

Wydarzenia cykliczne i eventy

Miejska Biblioteka Publiczna – Centrum Wiedzy to nie tylko nowoczesna biblioteka, lecz także ważne miejsce życia kulturalnego, edukacyjnego i społecznego miasta – przestrzeń, w której literatura inspiruje, nauka zachwyca, a spotkania z ludźmi budują trwałe relacje. Każdy rok w MBP-CW wypełniony jest dziesiątkami wydarzeń, które integrują mieszkańców Bolesławca – od najmłodszych po seniorów.

Szczególną oprawę posiada organizowana w MBP-CW od 2019 r. ogólnopolska akcja Noc Bibliotek, która każdego roku przyciąga setki uczestników i łączy tysiące bibliotek w całej Polsce. W ramach tego wydarzenia organizowane są gry literackie, koncerty poezji śpiewanej, prezentacje artystyczne, spotkania z interesującymi osobami, warsztaty manualne, pokazy talentów, a także przeglądy funkcjonujących w bibliotece klubów i grup zainteresowań. Każda edycja odbywa się pod innym hasłem przewodnim, a bolesławiecka książnica prezentuje się w różnorodnych odsłonach. Jedną z bardziej interesujących była edycja „Absurd nie czytać”, kiedy bibliotekę „zawładnęła” lalka Barbie i paleta barw w odcieniach różu. W roku 2024 w Bolesławcu prezentowana była „Moc bibliotek”, którą tworzyli czytelnicy, pracownicy i przyjaciele instytucji. W kolejnym roku w akcji zatytułowanej „Do dzieła!” uczestnicy mogli się wykazać biorąc udział w różnych aktywnościach, tworząc prace konstruktorskie, literackie, naukowe, a także malarskie i rękodzielnicze. Noc Bibliotek ma swoją stale rosnącą publiczność, która z niecierpliwością czeka na niespodzianki i atrakcje, w których może aktywnie uczestniczyć. Nie bez znaczenia pozostają kostiumy i przebrania przygotowane specjalnie na tę okoliczność przez bibliotekarzy i animatorów. Jest to wyjątkowy czas, kiedy instytucja otwiera swoje podwoje dla wszystkich gości o nietypowej, wieczorowej porze.

Nieodzowną częścią rocznego kalendarza wydarzeń MBP-CW jest także Narodowe Czytanie. Organizowana od lat, pod patronatem Pary Prezydenckiej, akcja przyciąga amatorów polskiej literatury, a bibliotekarze w Bolesławcu wraz z chętnymi do udziału czytelnikami prezentują

Uczestnicy spotkania z Ciocią od klocków – J. Krysztoforska, 2025

Uczestnicy warsztatów zorganizowanych z okazji „Dnia kota”, 2025

Narodowe Czytanie „Kordiana”
J. Słowackiego, 2024

twórczość polskich wieszczów w przystępnej i ciekawej formie. Najważniejszym punktem wydarzenia jest wspólne, głośne czytanie fragmentów utworów. Towarzyszy mu odpowiednia scenografia i atrybuty kojarzące się z danym autorem. Tak było, kiedy lekturą Narodowego Czytania był „Kordian” J. Słowackiego lub poezja J. Kochanowskiego – akcję zrealizowano pod humorystycznym hasłem „Nie ma lipy!”. Przebrania i charakteryzacja towarzyszyły wielu edycjom akcji. W roku 2020 z powodu epidemii, która nie przerwała realizacji święta polskiej literatury, powstał film prezentujący fragmenty „Balladyny”, w którym w głównych rolach wystąpili pracownicy MBP-CW. Każdy utwór to wyzwanie dla organizujących to wydarzenie bibliotekarzy, ale również możliwość zaprezentowania nieoczywistego podejścia do klasyki, z poczuciem humoru i wyobraźnią. Każdorazowo jest to wydarzenie ważne dla społeczności lokalnej, które gromadzi wielu uczestników.

Tradycyjnie organizowana jest także akcja Cała Polska Czyta Dzieciom, dzięki której najmłodszy poznają świat książek. Spotkania te uczą, że wspólne czytanie jest jednym z najpiękniejszych sposobów spędzania czasu razem, a książka może być początkiem rozmowy, marzenia i przyjaźni. Czytanie, interpretowanie i inscenizowanie treści opowiadań dla dzieci lub wierszy to wspaniała zabawa, podczas której wszyscy uczestnicy uczą się i bawią równocześnie.

Epidemia COVID-19 wpłynęła również na działalność biblioteczną, zmusiła do szukania innowacyjnych i pomysłowych rozwiązań. Bibliotekarze i animatorzy stanęli przed wielkim wyzwaniem. Aktywność instytucji została przeniesiona do internetu – online organizowano spotkania autorskie, konkursy, takie jak „Czas na maseczki” czy „Przylapani na czytaniu”, przekazywano informacje o różnych prozdrowotnych inicjatywach, popularyzowano wiedzę o historii miasta we współpracy z Muzeum Ceramiki, wreszcie publikowano filmy, projekty naukowe np. „Laboratorium Korona Wiedzy” na kanale YouTube. To wszystko wymagało ogromnego zaangażowania i inwencji twórczej. Ten trudny okres nie tylko wpłynął na organizację pracy, ale też zapoczątkował wiele nowych inicjatyw. M.in. ze względów bezpieczeństwa zainstalowano książkomat, dzięki któremu czytelnicy i bibliotekarze mogli wypożyczać książki bez bezpośredniego kontaktu z drugą osobą. Do dziś użytkownicy chętnie z niego korzystają, ponieważ umożliwia on dogodne terminy odbioru zamówionych pozycji.

W czasie pandemii docenione zostały również „Poczytajki”, czyli nagrania bajek dla najmłodszych w wykonaniu pracowników biblioteki, dyrektorów przedszkoli, instytucji kultury czy urzędników, realizowane przy technicznym wsparciu pracowników Bolesławieckiego Ośrodka Kultury – Międzynarodowego Centrum Ceramiki. Z kolei starsi czytelnicy, chętnie uczestniczący w zajęciach Akademii Seniora, kontynuowali spotkania w formie zdalnej. W trybie online organizowane były działania kółka teatralnego oraz związane z nauką języka angielskiego i obsługą komputera. Mimo trudności, te formy zajęć zostały przyjęte przez uczestników z dużym uznaniem. W maju 2021 r., jeszcze podczas epidemii, biblioteki zostały otwarte jako jedne z pierwszych instytucji. Zgodnie z ówczesnymi rozporządzeniami przestrzeń w budynku została zreorganizowana z uwzględnieniem wymogów bezpieczeństwa. Na parterze utworzono strefę wypożyczania i miejsce na kwarantannę

Akcja „Poczytajki” realizowana podczas epidemii COVID-19 wraz z BOK-MCC, bajkę czyta A. Idkowiak, 2020

Noc Bibliotek w MBP-CW, 2023

zbiorów. Zorganizowano bezkolizyjne wejście i wyjście dla użytkowników, zapewniono płyny dezynfekcyjne, rękawiczki i maseczki, wszystko po to, by czytelnicy byli bezpieczni.

Zauważalny podczas pandemii spadek liczby czytelników, zwłaszcza starszych, był przyczynkiem do zorganizowania akcji „Książka dla seniora”. Starsze osoby, pozostające w domu z powodu obawy przed zachorowaniem lub braku możliwości samodzielnego wyjścia, mogły zamówić książki telefonicznie lub mailowo i otrzymać je z dostawą do domu. Ten pomysł okazał się wielkim sukcesem, seniorzy nie tylko cieszyli się z dostępu do literatury, ale również z możliwości kontaktu z drugim człowiekiem. Do dziś akcja „Książka dla seniora” funkcjonuje w MBP-CW i cieszy się powodzeniem.

Uczestnicy warsztatów z robotyki, 2023

Uczestnicy warsztatów klockowych, 2023

Narodowe Czytanie
„Nad Niemnem” E. Orzeszkowej,
2023

Jednym z najważniejszych wydarzeń w 2021 r. były obchody 200. urodzin patrona biblioteki Cypriana Kamila Norwida – humanisty, poety, dramaturga, rzeźbiarza i malarza. Zorganizowano cykl działań poświęconych życiu i twórczości poety, nazwanych „Cypriologia”. Punktem kulminacyjnym świętowania był występ aktorów Teatru C.K. Norwida w Jeleniej Górze oraz autorskie czytanie wybranych tekstów wieszczów.

Ważnym partnerem i przyjacielem MBP-CW jest Towarzystwo Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich, oddział w Bolesławcu, którym kieruje Barbara Smoleńska. Towarzystwo od lat aktywnie działa na rzecz pielęgnowania pamięci o dziedzictwie Kresów II RP wspólnie z przedstawicielami Stowarzyszenia Przyjaciół Ziemi Drohobyckiej w Bolesławcu i jego przedstawicielem, Władysławem Olszewskim.

Wszyscy członkowie z wielkim zaangażowaniem upowszechniają wiedzę o historii, kulturze i tradycjach rodzinnych stron. Z inicjatywy obu stowarzyszeń powstał „Kącik Kresowy” – niepowtarzalny, wyjątkowy zbiór publikacji dotyczących Kresów. W wydzielonym księgozbiorniku znalazły się biografie, opracowania historyczne, polityczne, a także literatura piękna i poezja. Dodatkowo w jego poszerzanie włączają się stowarzyszenia kresowe spoza naszego miasta m.in.: Głogowska Edukacja Kresowa.

Uroczysta inauguracja „Kącika Kresowego” odbyła się w sierpniu 2021 r. W ramach współpracy członkowie stowarzyszeń prowadzą spotkania edukacyjne i autorskie oraz organizują cykle popularizujące lokalną historię, jak np. „Kresowi patroni bolesławieckich ulic” i „Poszukiwania genealogiczne”. Dzięki ich działalności do Bolesławca zawitali m.in.: prof. Stanisław Nicieja – twórca „Kresowej Atlantydy”, Tomasz Kuba Kozłowski z warszawskiego Domu Spotkań z Historią, Mirosław Osip-Pokrywka, autor publikacji „Lwów i ziemia lwowska”, Zbigniew Bestecki, twórca książki „Towarzystwo Gimnastyczne «Sokół» w Zbarażu”, Dmytro Antoniuk, ukraiński pisarz, prof. Grzegorz Hryciuk z Uniwersytetu Wrocławskiego i wielu innych ważnych postaci promujących wiedzę o dawnych terenach Polski. W kooperacji z Bolesławieckim Ośrodkiem Kultury – Międzynarodowym Centrum Ceramiki zorganizowano też monodram „Wieczny tułacz” Stanisława Górki.

W roku szkolnym 2021/2022 z inicjatywy bibliotekarki Doroty Strzelczyk i nauczycielki Iwony Witczak (Miejskie Przedszkole Publiczne nr 3 w Bolesławcu) zrealizowany został cykl zajęć dla grupy sześciolatków zatytułowany „Moje miasto, a w nim...”. Przedszkolaki cyklicznie odwiedzały bibliotekę, biorąc udział w tematycznych spotkaniach edukacyjnych. Dzieci rozpoczęły zajęcia od

Przekazanie pierwszych egzemplarzy do „Kącika kresowego” w MBP-CW, 2020

Wystawa prac J. Kantego-Pawluśkiewicza w MBP-CW, 2020

zapoznania się z mapami miasta i dziejami bolesławieckiego herbu, a w ramach działań plastycznych przygotowały widokówki z Bolesławca oraz przedstawiły wybrane miejsca, które poleciłyby innym dzieciom. Efektem był kolorowy przewodnik stworzony przez przedszkolaki pt.: „Bolesławiec dla dzieci. Zwiedzaj z Misiakami” oraz plenerowa wystawa, która stanowiła „szlak turystyczny” po mieście ceramiki.

W 2022 r. po wybuchu wojny w Ukrainie biblioteka otworzyła swoje drzwi szerzej niż kiedykolwiek. Od początku działań wojennych w MBP-CW odbywały się lekcje języka polskiego dla uchodźców, realizowane w ścisłej współpracy z członkami bolesławieckiego Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich. Wspólnie organizowane były spotkania adaptacyjne i integracyjne, zakupione zostały podręczniki do nauki polskiego. Dzięki aktywności Towarzystwa biblioteka otrzymała zasób książek w języku ukraińskim, który jest systematycznie powiększany. Pracownicy MBP-CW i Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Bolesławcu zorganizowali razem spotkanie wielkanocne oraz świąteczną mszę dla Ukraińców przebywających w mieście. Było to wyjątkowe wydarzenie, a planowanie i organizowanie go było pełne emocji i wzruszeń.

Realizacja projektu „Moje miasto, a w nim...”, 2021

Uczestnicy zajęć „Moje miasto, a w nim...”, 2021

Centrum Kultury „Archiprzygody” z zakresu edukacji architektonicznej, dedykowany dzieciom w wieku przedszkolnym oraz uczniom szkół podstawowych. Uczestnicy pierwszej edycji dowiedzieli się, czym jest architektura, czym zajmują się urbaniści i architekci, a także nauczyli się pracować z mapą i planem. Poznali pojęcia „proporcja” i „skala”, a tworzenie budowli z różnych materiałów ukazało im znaczenie trwałości projektów architektonicznych. Najwyżej oceniony przez uczestników został spacer po mieście, podczas którego mieli oni okazję sprawdzić, czy miasto jest dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. W kolejnym roku stworzona została makieta miasta, projekty terenów zielonych oraz przeprowadzono grę miejską. Projekt został zrealizowany pod kierunkiem bolesławieckiej architektki Natalii Milewskiej.

Warsztaty w ramach realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki Uzależnień „Mały naukowiec”, 2024

Od 2023 r. pracownicy MBP-CW realizują działania w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. „Mój świat offline – warsztaty otwarte na integrację” i „Wzrastam coolturalnie” oraz „Wzrastam coolturalnie 2.0” to projekty skierowane do dzieci i osób dorosłych mające na celu zachęcenie odbiorców do zmniejszania aktywności w mediach społecznościowych, minimalizowania czasu spędzanego w wirtualnym świecie, do życia w trzeźwości, bez nałogów i używek oraz eliminowania zachowań niebezpiecznych dla zdrowia i życia. Angażowanie uczestników w wydarzenia kulturalne, spotkania, warsztaty, seminaria pozwala na wdrożenie alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu. Efektem działań profilaktycznych realizowanych w MBP-CW jest stworzenie przez uczestników bazy informacji dotyczących propozycji spędzania czasu poza światem wirtualnym, na podstawie wspólnych doświadczeń. Cykle zajęć złożone są z warsztatów aktywizujących, spotkań z autorami bestsellerów o tematyce zagrożeń i uzależnień oraz ukazywaniu alternatywnych sposobów aktywności, poświęconych samorozwojowi, rodzinie oraz edukacji pozaszkolnej.

MBP-CW przygotowuje również ofertę kulturalną na okres wakacji i ferii zimowych. Jednym z ciekawszych projektów w latach 2023-2024 był dwukrotny udział w programie Narodowego

Funkcjonująca w MBP-CW Kindloteka stała się przyczynkiem do opracowania zajęć feryjnych pod nazwą „Kindloferie”. Wykorzystano pomysły związane z robotyką, kodowaniem, konstruowaniem pojazdów, budowli i eksperymentowaniem. Innym ciekawym pomysłem były zorganizowane w 2025 r. ferie, które tematycznie nawiązywały do świata pajaków oraz poruszały zagadnienia związane z nauką o kosmosie zatytułowane „Niebo pełne cudów”. Natomiast podczas wakacji organizowane są różnorodne zajęcia, m.in. cykl pt.: „ZGRAna biblioteka”, w ramach którego animatorzy zachęcają do aktywności zespołowej w grach, zabawach logicznych, zespołowych i pamięciowych czy projekt „Kolej na wakacje”, który narodził się ze współpracy z Kolejami Dolnośląskimi. Tradycją stało się już oficjalne inaugurowanie i pożegnanie wakacji wydarzeniami „Włącz wakacje” i „Wyłącz wakacje”. Są to

Spotkanie „Ojcowie niepodległości”, zrealizowane we współpracy z TMLiKPW, 2025

akcje, podczas których odbywają się pokazy naukowe realizowane z udziałem m.in. animatorów z CN Kopernik czy „Szalonego naukowca”, którzy w spektakularny sposób odkrywają przed uczestnikami właściwości ciekłego azotu, ciepłego lodu lub prezentują spektakularną erupcję wulkanów.

MBP-CW aktywnie uczestniczy w życiu miasta i najważniejszych wydarzeniach organizowanych w Bolesławcu. Podczas Bolesławieckiego Święta Ceramiki organizowane są warsztaty dla dzieci i ich opiekunów, które nawiązując do bolesławieckiej ceramiki, umożliwiają uczestnikom stworzenie własnych dekoracji stempelkowych, zbudowanie Wielkiego Garnca mistrza Joppego z klocków lub deko-

B. Berduła, B. Smoleńska prowadzące spotkanie z cyklu „Kresowi patroni bolesławieckich ulic”, 2025

rowanie makiet bolesławieckich kamieniczek. W tym okresie instytucja organizuje też ważne wydarzenia artystyczne, jak np. wystawę prac Jana Kantego-Pawluśkiewicza (2020), czy we współpracy z BOK-MCC prezentację dzieł prof. Stanisława Bracha z warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych (2021). Z działalności wystawienniczej warto też wymienić ekspozycję „Historia Biblii” czy plenerowe wystawy: „Za murami Getta Warszawskiego”, „Bohaterki” oraz „Niech pokolenia pokoleniom podają pamiątkę dnia tego” zorganizowaną z okazji rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja.

Spotkania autorskie

Niezwykle ważnym elementem działalności MBP-CW są spotkania autorskie z twórcami znanymi i lubianymi, których twórczość zapada głęboko w pamięć. Gdy autorka książek dla dzieci podchodzi do stolika i pyta: „Która skarpetka wam się podoba?”, a sala pęka ze śmiechu – to znaczy, że tematem nie jest zwykła lektura, lecz książka, która wywołuje emocje. Ten moment z rozmowy z Justyną Bednarek w kwietniu 2025 r. świetnie obrazuje, jak spotkania autorskie integrują lokalną społeczność, stając się czymś więcej niż tylko promocją książki. Mieszkańcy mają szeroki wachlarz możliwości – zapraszani są autorzy i autorki książek dla dzieci, reportaży, felietonów, literatury pięknej, opracowań naukowych i innych. Spotkania autorskie stały się stałym punktem kalendarza, zarówno w formie dużych wieczorów literackich, jak i kameralnych spotkań z twórcą. Odgrywają one wyjątkową rolę w kształtowaniu kultury czytelnicznej oraz w edukacji kulturalnej i społecznej. Są nie tylko formą promocji literatury, lecz także okazją do dialogu z czytelnikiem, w którym autor opowiada, inspiruje, a czasem tłumaczy swoje wybory twórcze. Spotkania te uruchamiają emocje, ciekawość, chęć sięgnięcia po kolejne książki. Dla wielu uczestników to właśnie rozmowa z pisarzem staje się początkiem trwałej relacji z czytaniem.

Wśród wielu gości bolesławieckiej biblioteki należy wymienić Przemysława Wechterowicza, autora książek: „Mrówka wychodzi za mąż”, „Wilk, pies i owce” oraz „Proszę mnie przytulić”, za którą otrzymał Nagrodę Literacką miasta Warszawy. Spotkanie autorskie zorganizowane w 2019 r. było wyjątkowo twórcze i aktywizujące, połączone z elementami warsztatowymi. W kolejnym roku z inicjatywy Zygmunta Brusiło odbyło się spotkanie z prof. Andrzejem Zawadą, absolwentem bolesławieckiego liceum, krytykiem literackim, tłumaczem (z fińskiego, angielskiego, szwedzkiego), eseistą, edytorem, wykładowcą akademickim, dyrektorem Instytutu Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Wrocławskiego, znawcą literatury dwudziestolecia międzywojennego. Głównym tematem spotkania, które poprowadził Jan Stolarczyk, byli uznani poeci polscy – Czesław Miłosz, Tadeusz Różewicz i Tymoteusz Karpowicz. Zaproszeni goście udowodnili, że o poważnej poezji można mówić lekko i z przymrużeniem oka. W 2020 r. z bolesławianami spotkał się Marcin Kydryński, pisarz, podróżnik, twórca radiowej „Siesty”, który promował swoją książkę „Dal”. W tym samym roku zorganizowano też rozmowę z Sebastianem Zielonką – regionalistą, historykiem, autorem publikacji o Żeliszowie i Krużynie, ale przede wszystkim osobą oddaną pracy na rzecz Sybiraków, szukającą polskości w miejscach,

Spotkanie z prof. A. Zawadą, 2020

Spotkanie z M. Kydryńskim, 2020

Spotkanie autorskie z J. Małeckim, 2023

do których niewielu odważyłoby się pojechać. Jego ostatnim dokonaniem w 2025 r. był film „1863. Za wolność naszą i waszą” – niestety autor nie dożył premiery. Reżyserka filmu – Magdalena Juszczyk oraz Iwona Szost zgodziły się zaprezentować ostatnią pracę S. Zielonki oraz opowiedzieć o niezapomnianym przyjacielu.

W 2021 r. do Bolesławca zawiązał Antoni Libera, autor książki „Madame”, która weszła do kanonu lektur szkół średnich. Odbyły się dwa spotkania, jedno dla uczniów, drugie dla osób indywidualnych, ceniących twórczość autora, ale również chcących go poznać osobiście. Spotkanie było prowadzone w ciekawej konwencji, ponieważ interlokutorką A. Libery była dr Małgorzata Juda-Mieloch, bolesławianka i autorka książki poświęconej jego twórczości. Głównym tematem spotkania była „Madame”, ale nie zabrakło dygresji i dykteryjek. W tym samym roku dzieci i nauczyciele mieli okazję spotkać się z bolesławianką Krystyną Raszką, polonistką, pedagogiem, nauczycielką, malarką i autorką tomiku wierszy „Bajeczki kuchareczki”. Poetka w ciekawy sposób prezentuje świat zdrowego żywienia, a jej tekst pełny jest ciekawych połączeń frazeologicznych oraz wyzwani językowych dla tych wszystkich, którzy mają problemy z poprawną artykulacją.

Niektórzy autorzy goszczą w murach bolesławieckiej instytucji wielokrotnie, jak np. Iwona Banach – tłumaczka, autorka książek dla dzieci i dorosłych, uwielbiana za poczucie humoru i poważne traktowanie każdego odbiorcy czy Sławomir Gortych, uznany twórca literatury kryminalnej poświęconej Karkonoszom.

W 2023 r. zorganizowano spotkanie z Dariuszem Gołębińskim, historykiem, autorem cyklu „Okruszki historii”, organizatorem wycieczek po Bolesławcu, nauczycielem i dziennikarzem, a w ko-

Spotkanie z A. Grabowską, 2023

Spotkanie z prof. G. Hryciukiem, 2025

lejnym roku z Mariuszem Szczygłem, laureatem prestiżowych nagród literackich i reporterem, który z wielką pasją opowiadał o Pradze, Czechach i polsko-czeskich stereotypach. W 2025 r. odbyło się spotkanie z Anną Kowalską, dziennikarką, korespondentką zagraniczną Telewizji Polskiej, która jako pierwsza polska przedstawicielka mediów przeprowadziła wywiad z prezydentem Francji – Emmanuelem Macronem. Jej książka „Z miłości do Paryża” jest pełna zaskakujących odkryć i niecodziennych obrazów zarówno miasta, jak i jego mieszkańców. W tym samym roku z młodzieżą szkół średnich spotkał się Marcin Szczygielski, który w inspirujący sposób opowiadał o swojej twórczości, w której rzeczywistość przeplata się z fantastyką, a także Marcin Meller, który opowiadał czytelnikom o swojej najnowszej powieści „Dzieci lwa”, której akcja rozgrywa się w ogarniętej wojną Gruzji oraz w Warszawie przełomu lat 80. i 90. Nie zabrakło anegdot z życia pisarza, ciekawych historycznych opowieści, faktów z pracy dziennikarza i reportera wojennego. Wielkim zainteresowaniem cieszyło się też spotkanie z Mają Popielarską, które obfitowało w wiele tematów, nie tylko związanych z pielęgnacją ogrodu, ale również z życiem zawodowym i prywatnym gościa bolesławieckiej instytucji.

Tradycją stały się też organizowane w pierwszym dniu BŚC spotkania autorskie, które nawiązują do historii miasta i regionu oraz stanowią odzwierciedlenie zainteresowań mieszkańców, w tym cyklu w Bolesławcu pojawili się m.in.: Karolina Kuszyk – autorka książki „Poniemieckie” (2024) oraz Jerzy Skarżyński – maratończyk (2025).

Spotkanie z M. Popielarską, 2025

Spotkanie z A. Kowalską, 2025

W zwierciadle słów i emocji

Miejska Biblioteka Publiczna – Centrum Wiedzy jest to miejsce, które łączy idee i pokolenia. To przestrzeń, w której kultura, edukacja i codzienne życie mieszkańców spotykają się w jednym punkcie – otwartym, przyjaznym i pełnym inspiracji.

Jest to strefa, w której odbywają się warsztaty, spotkania autorskie, koncerty, wykłady, zajęcia dla dzieci i seniorów, wystawy, a także wspólne inicjatywy ekologiczne i artystyczne. To tutaj kształtują się pomysły, które zmieniają lokalną społeczność, realizowane krok po kroku, z zaangażowaniem i pasją. Właśnie o ludziach – odbiorcach, czytelnikach i uczestnikach – chcemy mówić najwięcej. Kluczowe jest to, aby wsłuchać się w ich głos, zrozumieć potrzeby i zainteresowania.

W wydarzenia organizowane przez MBP-CW włącza się aktywnie bardzo wiele osób. Ich zaangażowanie utwierdza nas w przekonaniu, że nasz program i działanie są zasadne. Są one potrzebne dzieciom i młodzieży, które po lekcjach szukają chwili zabawy, ale też spokoju do nauki. Odgrywają ważną rolę dla dorosłych, chcących poszerzać swoją wiedzę, korzystać z księgozbioru lub potrenować swój umysł przy łamigłówkach logicznych. Mają duże znaczenie dla seniorów, którzy chcą być aktywni, poznawać innych, pozytywnie nastawionych do życia ludzi lub po prostu znaleźć remedium na samotność.

Dla wielu użytkowników biblioteka stała się drugim domem – miejscem, do którego wracają na kolejne spotkanie i rozmowę, by znaleźć chwilę wytchnienia. To oni najlepiej potrafią opowiedzieć, czym naprawdę jest MBP-CW, jak wpływa na ich codzienność, w jaki sposób inspirowa do działania i daje budujące poczucie wspólnoty. To oni oceniają codzienną pracę bibliotekarzy, animatorów, pracowników obsługi i administracji. To oni poprzez swoją obecność, słowo i uśmiech wskazują kierunek rozwoju naszej instytucji.

Dlatego tak chętnie oddajemy głos tym, którzy są najbliżej – naszym czytelnikom, uczestnikom wydarzeń i współtwórcom tego miejsca. Ich ocena pokazuje, że biblioteka poza swoim instytucjonalnym znaczeniem, posiada także wymiar społeczny. Oblicze instytucji zmienia się wraz ze społecznością działającą w MBP-CW i współtworzącą jej ofertę, będącą odpowiedzią na nowe wyzwania, przed którymi stawia nas zmieniający się jak w kalejdoskopie świat.

Moje dwie biblioteki

Do pracy w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Bolesławcu trafiłam przez przypadek. Był początek 1997 r. W czasie spaceru z moim młodszym synem spotkałam Wacławę Skawińską – ówczesną dyrektorkę biblioteki. Poznałyśmy się parę lat wcześniej, służbowo. Pracowałam wtedy w prywatnej firmie wydawniczej i tam właśnie pani Wacława przyszła z zamiarem zamieszczenia ogłoszenia. Minęło parę lat, firma przestała istnieć, a ja po urodzeniu syna rozglądałam się za pracą, niekoniecznie w pełnym wymiarze. To były czasy, kiedy nie było mowy o płatnych urlopach dla matek. No i wtedy właśnie spotkałam Wacławę Skawińską po raz drugi. W czasie naszej krótkiej rozmowy wspomniałam, że jestem w trakcie poszukiwania pracy. Kiedy usłyszałam propozycję zatrudnienia w bibliotece na pół etatu, była to zdecydowanie ta szczęśliwa chwila w moim życiu. Nie chciałam wracać do dawnego zajęcia, a praca w bibliotece stanowiła dla mnie nowe, ciekawe wyzwanie i przede wszystkim pozwalała mi realizować się w zupełnie innym wymiarze. Tak właśnie trafiłam do biblioteki.

Oczywiście musiałam uzyskać kwalifikacje bibliotekarza. Parę lat minęło zanim rozpoczęłam naukę we Wrocławiu. Studium we Wrocławiu, popularna SKiBA, w której podjęłam naukę – to wspaniałe dwa lata, które utwierdziły mnie w przekonaniu, że chcę pracować w tym zawodzie. Po ukończeniu studium pracowałam już jako pełnoprawny, wykwalifikowany bibliotekarz.

Teraz kilka słów o tej bibliotece, w której przepracowałam ponad dwadzieścia lat. Będę ją nazywać „starą biblioteką”. Została ona zlokalizowana w budynku dawnego żłobka przy ul. Sądowej. Budynek dwukondygnacyjny, wyremontowany i dostosowany do potrzeb biblioteki, położony bardzo dogodnie w centrum miasta, miał swoje plusy. Ale miał i minusy. Książek było coraz więcej, a miejsca nie było zbyt dużo. Pomieszczenia na dole z główną wypożyczalnią były stosunkowo małe, czytelników przybywało, chwilami tworzyły się spore kolejki. Wtedy Dział Gromadzenia nowe zakupy wprowadzał już do elektronicznej bazy. Pamiętam spotkania z przedstawicielami firm oferujących swoje programy. Ostatecznie wybrano program SOWA. My natomiast długo jeszcze pracowałyśmy, jak za dawnych czasów. Kopertki, pieczątki, codzienna statystyka czyli ręczne podliczanie odwiedzin i wypożyczeń książek. I kilometry wydeptane do magazynów przyległych do głównej wypożyczalni. Statystyki były imponujące, a czytelników wciąż przybywało. Pamiętam, że przychodziło w tamtym czasie dużo młodzieży i studentów. Bywało, że po skończonej pracy byliśmy porządnie zmęczone.

Ale nieodmiennie lubiłam tę pracę. „Stara biblioteka”, mimo wszystkich słabych stron, miała swoją specyficzną atmosferę. Ciasnota sprzyjała przytulności, nieraz można było się „schować” w jakimś zakątku, pobyć chwilę samemu z regałami pełnymi książek, w których aż roiło się od ludzkich myśli i emocji... Nasza „dawna” biblioteka może i nie była tak elegancka i nowoczesna jak obecna, ale miała swój niepowtarzalny klimat „swojskości”, pewnej zwyczajności, bardzo sympatycznej. W każdym razie ja tak go do dziś pamiętam. Te labirynty półek pośród wielu różnych pokoi, magazynów, skrytek itp. Lamperie na ścianach, wykładziny i linoleum na podłogach... Niby czym tu się zachwycać, co tu wspominać? A jednak to, co kryło się na półkach w pokojach i magazynach stanowiło istotę tej instytucji – KSIĄŻKI. Cała ich masa, i były to wydania, których już nie znajdziemy w nowej bibliotece, ani też w księgarniach, chyba że w niektórych antykwariatach albo w prywatnych kolekcjach czytelników.

Ale i dla nas bibliotekarzy zaczęły się zmiany. Nieuniknione i konieczne. Przybyło nowe stanowisko komputerowe przy głównej ladzie i drugie, dla czytelników w tzw. przedpokoju, w którym królowały jeszcze stare katalogi. Można już było korzystać z częściowo wprowadzonego tam księgozbioru.

Po 2003 r. komputeryzacja nabrała tempa. Sprawila to nowa dyrektor biblioteki – Halina Majewska. Nowy program ALEPH rozwinął przed nami cały wachlarz możliwości. Od 2012 r. zaczęliśmy tworzyć elektroniczną bazę czytelników. Trzeba było bardzo dobrej organizacji, żeby w jednym dniu móc zapisać niejednokrotnie ponad dwustu czytelników, w jednej tylko wypożyczalni! Jednocześnie nasza praca nie ograniczała się tylko do podstawowych zadań. Przy codziennej obsłudze czytelników miałyśmy nie lada zadanie – wprowadzić do elektronicznej bazy wszystkie starsze tytuły i publikacje.

A niezależnie od tego, w bibliotece odbywały się wystawy, spotkania autorskie, cykliczne imprezy, warsztaty. Powstały pierwsze kluby DKK. Pierwszy z nich, który miałam przyjemność prowadzić od początku, czyli od 2007 r., już za dwa lata będzie obchodził swoje dwudziestolecie! To był naprawdę bogaty w wydarzenia czas. Czas, w którym powstawały, często ze skromnych środków, jakie miałyśmy do dyspozycji, ciekawe i niebanalne dekoracje. Pamiętam te przepiękne bukiety kwiatów z domowych ogrodów, które towarzyszyły każdemu otwarciu wystawy czy innej imprezy.

Ale czas był nieubłagany dla „starej biblioteki”. Powtarzały się problemy ze starą kanalizacją, robiło się coraz ciasniej, budynek wymagał kolejnego remontu i w końcu zapadła decyzja, że biblioteka tak dużego i zasobnego miasta powinna znaleźć nowe lepsze miejsce. Wybór padł na duży, opuszczony budynek po dawnym Wiejskim Domu Handlowym „Mieszko”. Budynek 4-kondygnacyjny, położony również w samym centrum miasta, idealnie nadawał się na nowoczesną siedzibę biblioteki, na miarę XXI w. I tak los „starej biblioteki” został przesądzony. Przyznam, że część pracowników biblioteki, zwłaszcza tych z dużym stażem pracy, była dość nieufnie nastawiona do nowego miejsca. Cóż, siła przyzwyczajenia i niechęć do zmian były dosyć silnie zakorzenione. Również część starszych czytelników była krytycznie nastawiona do zmiany.

I tak w sierpniu 2018 r. nadszedł moment „przeprowadzki”. Nie było to łatwe przedsięwzięcie – segregowanie i pakowanie książek (część z nich, starych i zniszczonych, została po prostu „skasowana”). Wyobraźcie sobie tysiące książek, które trzeba było zapakować, przewieźć na nowe miejsce, a tam na nowo układać. Tu trzeba zaznaczyć, że w nowym budynku znalazła schronienie nie tylko biblioteka. Powstała bowiem koncepcja stworzenia Centrum Wiedzy, w którym biblioteka była tylko jednym z elementów. Wiązało się to z możliwością pozyskania środków z Unii Europejskiej i stanowiło odpowiedź na wyzwania nowych czasów.

Projekt, który zdobył uznanie władz miasta, był rzeczywiście imponujący. Przestronne, całkowicie przeszkłone pomieszczenia, do tego bardzo pomysłowa aranżacja wnętrz – pomyślana bardzo wyraźnie pod młodego człowieka, który miał tam trafić. Oczywiście z nieodłącznym atrybutem naszych czasów – komputerami do dyspozycji czytelników. Przyznam, że mnie osobiście te nowe wnętrza bardzo się spodobały. Są zupełnie odmienne od tych ze „starej biblioteki” – robią wrażenie. To trochę tak, jakbyś nagle przeniósł się z ciepłych wnętrz XIX w. do szkła i stali XXI w., z pominięciem jednego stulecia! Dla niektórych szok nie do zaakceptowania, dla innych świetna sprawa...

Wreszcie, po wykonaniu naprawdę ogromnej pracy, pod nadzorem pełniącej wówczas obowiązki dyrektora Marzeny Czujajewskiej, nadszedł dzień otwarcia „nowej biblioteki”, a raczej Miejskiej Biblioteki Publicznej im. C.K. Norwida – Centrum Wiedzy w Bolesławcu. Pamiętny dzień 15 października 2018 r. Takich tłumów zgromadzonych przed wejściem do nowego przybytku kultury jeszcze Bolesławiec nie widział. Niebagatelną rolę w tej niezwykle wysokiej frekwencji odegrały parasolki z logo Bolesławca rozdawane przy wejściu. Po uroczystym otwarciu przyszła codzienna praca. W nowym miejscu i z nowym dyrektorem – Anną Idkowiak.

Polubiłam pracę w nowym miejscu od pierwszego dnia. Nowoczesne wnętrza jak najbardziej mi odpowiadały. Po prostu było zupełnie inaczej niż w „starej bibliotece”. A ja lubię zmiany. Muszę jednak też przyznać, że po ponad dwudziestu latach pracy w bibliotece, kiedy „dobiegałam” już do wieku

Biblioteka przyjazna dzieciom

emerytalnego, po paru „przeżytych remontach”, wielkiej przeprowadzce i problemach ze zdrowiem zastanawiałam się, czy nie czas już odpocząć. Dlatego tak bardzo ważne było dla mnie wsparcie ze strony dyrektora, która nieustannie podtrzymywała mnie w postanowieniu, żeby jeszcze się nie zżegnać. I tak dotrwałam do końca 2024 r., kiedy zdecydowałam, że nadszedł czas, żeby odejść. Nikt na mnie nie naciskał, miałam do końca bardzo dobre relacje z moimi młodszymi koleżankami. Po prostu nadszedł czas, żeby odpocząć. Po dwudziestu siedmiu latach pracy w bibliotece, najpierw tej starej, a potem przez ostatnie sześć lat w nowym Centrum Wiedzy, pożegnałam się z pracą, koleżankami, kolegami, czytelnikami.

Jest to również ten moment, żeby powiedzieć, że „nowa biblioteka” ma z czego czerpać i przyznam, że nie tylko kontynuuje pewne działania, ale i rozszerza ich zakres. Przykładem są Dyskusyjne Kluby Książki. W „starej bibliotece” stworzyliśmy kilka klubów, a jest ich teraz kilkanaście! Choć dzisiaj standardem w pracy nowego centrum są spotkania autorskie, imprezy i różnego rodzaju projekty, to trzeba powiedzieć, że „stara biblioteka” na pewno stała się wzorem dla obecnej. Przyznać muszę, że nowe koleżanki i koledzy z powodzeniem kontynuują nasze dzieło. Miałam to szczęście, że pracowałam z dwoma „pokoleniami” bibliotekarzy i że przez te wszystkie lata poznałam wielu wspaniałych ludzi. Teraz odpoczywam w moim ogrodzie. A ze mną pozostają dobre wspomnienia. Moje dwie biblioteki, moje dwadzieścia siedem lat życia spędzonych wśród książek...

Uczestnicy kreatywnych zajęć realizowanych w Centrum Wiedzy

Był rok 2014. Od kilku lat zaledwie byliśmy mieszkańcami Bolesławca. W rodzinnym mieście często korzystałam z miejskich zbiorów książek, lecz początkowe lata w mieście nad Bobrem wiązały się dla mnie ze zmianą pracy, później organizowaniem mieszkania i w końcu całodobowym etatem mamy. Myśl o bibliotece przyszła mi do głowy, gdy „wyczytaliśmy” po kilka razy dziecięce książeczki z domowych zbiorów, a że niebezpiecznie zaczęły zajmować znaczną część dziecięcego pokoju, postanowiłam odwiedzić tutejszą bibliotekę. Bardzo chciałam też pokazać synowi, co to jest biblioteka i co tam się robi. Muszę przyznać, że zaskoczyło mnie to, co zastałam.

Moje wspomnienia związane z biblioteką miejską przy ul. Sądowej to głównie „dział dziecięcy”. Tam przywitały nas pięknie przyozdobione ściany (chyba była wtedy jesień), pamiętam bardzo dużo kolorów, ale pokój dla najmłodszych mnie zaskoczył. Upewniłam się, czy można tam wejść, bo szczerze, nie spotkałam się wcześniej z tak urządzonym miejscem w bibliotece (choć przyznam, że nie miałam wcześniej potrzeby takiego szukać). Był to pokój kolorowy, przytulny, z regałami pełnymi książeczek dla najmłodszych i różnymi zabawkami, z których dzieci mogły korzystać. Były tam również gry planszowe i karciane, pluszaki... Pamiętam, że miło zaskoczyły mnie pufy, na których można było przysiąść i przeglądać zbiory. Od tamtego dnia, bardzo często odwiedzaliśmy biblioteczną część dla dzieci, spędzaliśmy tam zawsze sporo czasu, bawiąc się i głównie przeglądając obrazki w kolorowych wydaniach. Z biegiem czasu syn zaczął sam wybierać swoje tytuły, miał kilka ulubionych i dokładnie wiedział na której półce znajdzie kolejne części czytanych książeczek. Nieco później do biblioteki chodziłam już z dwójką dzieci. Nawet z kilkumiesięcznym bobasem nie było przeszkód w korzystaniu z biblioteki mimo, iż ciężko mu było zachować ciszę w czytelni. Nigdy jednak nie została nam zwrócona uwaga, że dziecko jest za głośno. Tamto miejsce było również dla takich maluchów. Mały bawił się nowymi dla niego zabawkami, a starszy mógł przeglądać książki. Na część „dla dorosłych” miałam niewiele czasu. W tamtym okresie moja częstotliwość czytania „dla siebie” nie była duża, jednak z chęcią korzystałam z możliwości zakupu książek wyprzedawanych ze zbiorów bibliotecznych.

Niedługo potem biblioteka została przeniesiona do nowego budynku. To już zupełnie inny wymiar biblioteki. Nowoczesne, kolorowe wnętrza. Piękne i zachęcające do odpoczynku z książką miejsca. Duża przestrzeń wypełniona zbiorami, nowoczesne rozwiązania – wszystko cieszy oko. Bardzo przypadł mi do serca fakt, że pomysł z pokojem dla najmłodszych czytelników został i tu zrealizowany.

Dziś równie często odwiedzamy Centrum Wiedzy w Bolesławcu. Chociaż moje dzieci już nie korzystają z pokoju dla najmłodszych, zawsze chętnie zaglądamy do miejskiej biblioteki jeśli nie po książki, komiksy, to choćby po to, aby skorzystać z „parteru” na którym nieustająco „jest co robić”. Strefa Odkrywania, Wyobraźni i Aktywności daje mi czas na przebywanie w dziale dla dorosłych, podczas gdy dzieci, korzystają z atrakcji SOWY. To tylko niektóre zalety, jakie posiada to miejsce. Miejska Biblioteka Publiczna – Centrum Wiedzy w Bolesławcu jest instytucją, którą należy się chwalić – trudno wszystko opisać, polecam sprawdzić.

Moja 59-letnia przygoda z Biblioteką Miejską w Bolesławcu

„Biblioteka to przybytek na oścież otwarty,
zapraszający każdego w swe progi...
Wejdź gościu i stań się przyjacielem”

JAN WIKTOR

Sentencja J. Wiktora – pisarza i dziennikarza niezwykle trafnie określa sedno działań biblioteki, instytucji nie tylko wypożyczającej książki, ale organizującej życie kulturalne czytelników, którzy ją odwiedzają. Moje kontakty z bibliotekami istniejącymi w Bolesławcu zaczęły się w 1966 r., gdy po ukończeniu polonistyki na Uniwersytecie Wrocławskim rozpoczęłam pracę w I Liceum Ogólnokształcącym. Biblioteki szkolne były w tym czasie nieźle wyposażone w lektury i literaturę naukową, ale zawsze można było również pójść do biblioteki miejskiej lub pedagogicznej i wypożyczyć brakujące pozycje. W jednej z bibliotek spotkałam Ludwikę Szewczuk, którą znałam z Wrocławia, ponieważ pracowała w Wojewódzkiej Bibliotece Pedagogicznej.

W 1993 r., gdy Biblioteka Miejska znalazła swoje lokum w budynku po żłobku przy ul. Sądowej, a dyrektorem była Wacława Skawińska, częściej bywałam w bibliotece nie tylko po to, by wypożyczyć książki, ale również jako członek jury oceniającego uczestników konkursów recytatorskich i literackich.

W tym okresie w Galerii Format – niewielkiej sali ekspozycyjnej – zaczęto organizować wystawy, zarówno mistrzów, jak i amatorów malarstwa, rysunku, rzeźby, ceramiki, fotografii, patchworku. Biblioteka prezentowała głównie dzieła rodzimych twórców, którzy mieszkali w Bolesławcu i jego okolicach. Miałam okazję poznać wielu utalentowanych i ciekawych ludzi: małżeństwo Bancewiczów, Władka Garnika, Leszka Kasprzyckiego, Mieczysława Kozłowskiego, Krysę Raszke czy Janusza Moniatowicza.

Nie było to tylko bierne oglądanie ekspozowanych prac, ale spotkania towarzyskie, które po przejściu na emeryturę dyrektorka Wacława Skawińskiej kontynuowała jej następczyni Halina Majewska. Zawsze po wernisażu czy spotkaniu autorskim, przy poczęstunku, dyskutowaliśmy wymieniając poglądy. Czasem w lecie, gdy pogoda dopisywała, zapraszano na otwarty taras, gdzie przenosiły się towarzyskie rozmowy. Szczególnie zapamiętałam jedną z ciekawych wystaw „Bolesławianki przeciw rutynie codzienności”, której inicjatorką była dr Danuta Maślička.

Z racji swego zawodu i pracy w szkołach średnich – I LO, Liceum Medyczne, Zespół Szkół Handlowych i Usługowych – uczestniczyłam z młodzieżą w zwiedzaniu wielu ekspozycji, w spotkaniach z wybitnymi twórcami, np. z poetką Urszulą Koziół, podróżnikiem Jackiem Pałkiewiczem, pisarzem Jackiem Dehnelem (bardzo duże wrażenie wywarła na mnie przeczytana wcześniej powieść „Lala”), dr. Markiem Krajewskim, naukowcem z Uniwersytetu Wrocławskiego, którego kryminalne powieści zafascynowały mnie ze względu na ujmujący klimat przedwojennego Wrocławia.

Na jednym ze spotkań literackich poznałam pisarkę, tłumaczkę literatury francuskiej i włoskiej Iwonę Banach, bolesławiankę, której bogata twórczość zyskała popularność w kraju i za granicą. Doskonale pamiętam także spotkanie z dziennikarzem Grzegorzem Miecugowem, który z dużą swadą i humorem dał słuchaczom możliwość poznania kulisów pracy dziennikarza radia i TV.

Byłam bardzo ciekawa, jak potoczy się moja przygoda z biblioteką, po zmianie siedziby, kiedy w nazwie pojawił się nowy człon – Centrum Wiedzy. Szybko okazało się, że następczyni Haliny Majewskiej, krótko Marzena Czułajewska, a obecnie Anna Idkowiak nie tylko kontynuują tradycje wypracowane przez poprzedników, ale ciągle rozszerzają zakres działań biblioteki.

Co mnie fascynuje? Przede wszystkim młody zespół pracowników, którzy nie tylko wypożyczają książki, ale prowadzą pracę z dziećmi i młodzieżą, organizują coroczne czytanie polskiej literatury, w ramach ogólnopolskiej akcji, przygotowują spotkania z ciekawymi ludźmi. Ostatnio po raz drugi uczestniczyłam w spotkaniu z Marcinem Mellerem. Fantastycznie przygotowane było również spotkanie fanów Olgi Tokarczuk, gdy przyznano pisarce Literacką Nagrodę Nobla i wystawa prezentująca dorobek związanej z Dolnym Śląskiem pisarki. Zawsze jestem zachwycona profesjonalizmem, przygotowaniem merytorycznym i swobodą moderatorek podczas prowadzenia spotkań. Bardzo podoba mi się współpraca z członkami Klubu Głuchego Czytelnika. Tłumaczka na język migowy wykazuje się niezwykłą umiejętnością tłumaczenia. Przekaz jest błyskawiczny, co pozwala na zintegrowanie niesłyszących ze światem ludzi słyszących.

W naszej bibliotece zdobyłam wiedzę z podstaw obsługi komputera (najpierw w arkana wprowadzał laików Kazimierz Surma, potem Waldemar Waczyński) i to pozwoliło mnie i innym emerytom uniknąć cyfrowego wykluczenia z obecnego świata.

Te wszystkie działania Miejskiej Biblioteki Publicznej im. C.K. Norwida – Centrum Wiedzy sprawiają, że bardzo chętnie, wraz z mężem, uczestniczymy w większości spotkań i wystaw. Nie bez znaczenia jest też osobowość pracowników na czele z dyrektorką Anną Idkowiak, witających z uśmiechem wszystkich odwiedzających bibliotekę, co wpływa na przyjazny klimat tego miejsca.

Cieszę się, że młodzi ludzie „Nie burzą przeszłości ołtarzy” (A. Asnyk „Do młodych”), ale wnoszą swoje nowe, kolejne ciekawe pomysły.

Spotkanie z T. Bancewicz, Galeria Format, 2015

Wspólna historia – wspomnienia członków DKK Książniczki

Zainspirowane książkami „I remember” Joego Brainarda, „Je me souviens” Georges’a Pereca oraz „Pamiętam jak...” Sylwestra Latkowskiego, członkinie DKK Książniczki spisały swoje wspomnienia związane z Miejską Biblioteką Publiczną – Centrum Wiedzy w Bolesławcu:

Pamiętam, kiedy dowiedziałam się o spotkaniu autorskim z pisarzem, który pochodził z naszego miasta, a dokładnie z rodziny mojej sąsiadki, którą bardzo dobrze wspominam i sprawiło mi to jeszcze większą przyjemność.

W tym dniu pogoda dopisała, a wszystko odbywało się na zewnątrz biblioteki. Znajduje się tu przytulne miejsce – z jednej strony stare, zabytkowe mury, a z drugiej nasza piękna biblioteka. Jak zwykle przyszło sporo ludzi. Przeczytałam już jedną książkę tego autora i z wielką przyjemnością mogłam na być drugą z dedykacją. Autor wyglądał bardzo młodo, był z zawodu lekarzem praktykującym w dużym mieście, a jego pasją do poznawania historii naszych okolic i przekazywania jej czytelnikom bardzo mi się spodobała. Pomyślałam: „To jest przyszłość narodu, oby jak najwięcej takich ludzi”.

LIDIA BEUCHER

...

Pamiętam moją praktykę w bibliotece. To były czasy, gdy mieściła się ona w trzech lokalizacjach: przy ul. Kaszubskiej, Kubika i przy Klubie Pegaz.

Teraz to ja stałam po drugiej stronie, wypożyczałam książki i mogłam pomóc, doradzić.

GRAŻYNA CIESIELSKA

...

Pamiętam, jak przed laty Ewa Rosińska opowiadała mi o Dyskusyjnym Klubie Książki działającym w naszej Bibliotece.

Och, muszę tam być, pomyślałam. I jestem – od 14 lat.

HALINA DEMBOLECKA-CIEMIĘGA

...

Pamiętam, jak z Babcią Jadzią poszłam pierwszy raz do „dorosłej” biblioteki. Biblioteka mieściła się w kamienicy przy ul. Kaszubskiej. Skrzypiała drewniana podłoga, dookoła unosił się zapach książek obłożonych szarym papierem, który do dziś pamiętam. Było cicho i tajemniczo. Lubiłam te nasze wspólne wyprawy po książki. Niedawno, robiąc porządki znalazłam jedną, której Babcia już nie zdążyła oddać – „Kto sieje wiatr” Marii Józefackiej. Wtulona w inne książki, spędziła z nami ponad 40 lat.

MAŁGORZATA KOCHMAN-SIDOROWICZ

Pamiętam, jak w Domu Handlowym oglądałam na półkach buty i zabawki, a teraz w tym miejscu przeglądam i wypożyczam książki, uczestniczę w wielu ciekawych spotkaniach, należę do DKK.

HENRYKA KOWALCZYK

...

Pamiętam, tak bardzo niedawno temu, że jedno z pierwszych kroków w poszukiwaniu „wspólnoty dusz” w Bolesławcu, skierowałam do naszej Biblioteki. Formalności przy zapisie... data urodzenia... i tu oczy naszej Bibliotekarki się zaśmiały. Tak, ten sam dzień i ten sam miesiąc – rok pomijam! Hmm...!? I w tym momencie podeszła do kontuaru następna osoba naznaczona tym samym dniem i miesiącem urodzenia – rok pomijam. Tym razem jeszcze dłuższe „Hmmmmmm!?”. Obojętne co znać ten zbieg okoliczności, wiedziałam, że jestem we właściwym miejscu.

BOŻENA LASOTA

...

Pamiętam, że w liceum często odwiedzałam czytelnię przy ul. B. Kubika w Bolesławcu. Na początku czułam się tam trochę nieswojo, bo pomieszczenie było bardzo wysokie, zastawione starymi regałami pełnymi książek, między którymi umieszczono kilka stołów. Siedziały przy nich zwykle dwie, trzy osoby wertujące prasę, przeglądające albumy lub czytające książki, których w normalnym obiegu czytelnicznym nie można było uświadczyć.

Dokładnie pamiętam, że nigdy wcześniej nie zaznałam takiego kontaktu z ciszą, jak w tym dziwnym, niecodziennym miejscu, w którym rzadko się ktoś odzywał, a jeżeli już to przygaszonym do szeptu głosem. Niestety całkowite jej niezakłócanie nie było możliwe za przyczyną drewnianej podłogi, która nieznośnie skrzypiała przy najlżejszym nawet stąpnieniu.

Bibliotekarka – osoba niemłoda o nieco przydymionej aparycji, z burzą okiełznanych w kok siwosrebrnych włosów siedziała przy dużym biurku zatopiona w książce lub ukryta za rozłożystą płachtą gazety i sprawiała wrażenie śpiącej filozofki. Pamiętam, jak bardzo się denerwowałam, że moje skrzypienie zakłóca ten sen.

W taki oto sposób poznałam panią Czyżewską, jedną z osób, które mnie uformowały intelektualnie. I nigdy nie przestałam być jej za to wdzięczna.

ZUZANNA MRÓZ

...

Pamiętam wszystkie biblioteki w Bolesławcu. Obecna jest oczywiście najlepsza.

MARIA OCHOT

...

Pamiętam wypożyczoną w bibliotece przy ul. Kaszubskiej książkę „Tajemniczy ogród” F.H. Burnett. Przypominam sobie dumę, która mnie, jedenastolatkę, rozpierała, gdy niosłam do domu swoją pierwszą, grubą, nie bardzo już dziecinną książkę. Nie wspominając już o całkowitym pochłonięciu lekturą przez kolejne dni...

DOROTA SELWENT

Pamiętam, jak za każdym razem, gdy w drodze do pracy mijałam bibliotekę przy ul. Sądowej, zauważałam mimowolny uśmiech na swojej twarzy. Pomyślałam, że to musi coś znaczyć i że chyba chciałabym pracować w bibliotece, żeby ten uśmiech nie tylko w drodze, ale i w trakcie pracy mógł się pojawiać.

DOROTA STRZELCZYK

...

Pamiętam, jak raz w roku Pani Bibliotekarka Bernadeta, zapraszała nas, członków Stowarzyszenia Społecznego Klubu Nauczycielskiego „Carpe Diem” do Biblioteki Miejskiej przy ul. Sądowej, na przygotowane przez Nią spotkanie poświęcone prezentacji dorobku literackiego, muzycznego bądź naukowego „Człowieka Roku”.

Spotkaniom towarzyszyły kameralne koncerty, często uczniów Państwowej Szkoły Muzycznej im. W. Lutosławskiego w Bolesławcu, a później przy kawie i dobrym cieście, zawsze upieczonym przez pracowników biblioteki, był czas na wspólne rozmowy. Co roku oczekiwaliśmy z niecierpliwością na kolejne wydarzenie.

Ostatni raz spotkaliśmy się już w nowej siedzibie MBP im. C.K. Norwida – Centrum Wiedzy, zaraz po zniesieniu ograniczeń z powodu pandemii Covid.

EUGENIA WOLSKA

...

Pamiętam, że to były lata siedemdziesiąte, jakaś zadana lektura do przeczytania na już i gorączkowe jej poszukiwania we wszystkich bibliotekach. Pamiętam korytarz w kamienicy przy ul. Kubika i duże szare drzwi do biblioteki, niestety zamknięte. Zawiedziona stałam pod tymi drzwiami. Do dziś jestem ciekawa tego dawnego wnętrza, tego klimatu bibliotecznego. Teraz te drzwi otwiera mi mój syn, który tam właśnie zamieszkał.

WANDA WOŁOŚZYN

...

Pamiętam, że jedną z pierwszych rzeczy, jakie zrobiłam po przeprowadzce do Bolesławca, było zapisanie się do tutejszej biblioteki. I pamiętam, jak bardzo mi to pomogło.

MAGDALENA ŻELEŹNIK

...

Pamiętam, kiedy pierwszy raz przyszedłam do biblioteki. Byłam wtedy w szkole podstawowej, a biblioteka znajdowała się przy ul. Kaszubskiej. Oprócz książek był tam również piękny kaflowy piec.

JOANNA ŻÓŁTAŃSKA

Biblioteka to ludzie...

Bibliotekę, Centrum Wiedzy, Centrum Edukacji Ekologicznej tworzą ludzie – zarówno Ci, którzy wypożyczają i uczestniczą w działaniach instytucji, jak i Ci, którzy odpowiadają za księgozbiór, wymyślają koncepcję spotkań, realizują stworzone przez siebie scenariusze warsztatów, a także wykonują wiele innych mniejszych i większych codziennych zadań.

Za każdą książką, wystawą i warsztatem stoją ludzie. Za każdym spotkaniem autorskim, pokazem naukowym, zajęciami plenerowymi są organizatorzy. Za każdym codziennym zajęciem kryją się bibliotekarze, animatorzy, ludzie kultury. To oni przez lata budowali przestrzeń, która dziś jest tętniącym życiem miejscem lokalnej kultury, nauki i sztuki. Miejscem spotkań, wymiany doświadczeń i przepływu informacji. Biblioteka to nie mury i wyposażenie – instytucję buduje zaangażowanie pracowników, ich wiedza i wrażliwość na drugiego człowieka.

Każdy z pracowników wniósł w to miejsce coś wyjątkowego. Bibliotekarze czuwają nad tym, by czytelnicy znaleźli tu swoje książki i odpowiedzi na zadawane pytania. Edukatorzy i animatorzy tworzą przyjazną przestrzeń do nauki, zabawy i rozwoju, w której dzieci i młodzież odkrywają z ciekawością świat, a dorośli wracają do swoich, często odkładanych na później pasji. Specjaliści od techniki, informatyki, administracji i organizacji – często niewidoczni na co dzień – dbają o ład i porządek oraz o to, by wszystko działało precyzyjnie i dokładnie. Dzięki wspólnemu wysiłkowi całego zespołu biblioteka stała się miejscem, które inspirowe, wspiera i łączy pokolenia. Gdzie można rozwijać zainteresowania, zdobyć praktyczne umiejętności, nawiązać znajomości i poczuć się częścią społeczności.

Ludzie MBP-CW w Bolesławcu to nie tylko pracownicy instytucji – to współtwórcy nowoczesnego, otwartego i żywego środowiska. Ich praca, często cicha i nieostrzegana, jest tym, co sprawia, że biblioteka tętni życiem – każdego dnia, z każdym czytelnikiem, z każdą rozmową, z każdym spotkaniem, z każdym przeszłym, teraźniejszym i przyszłym „dzień dobry”...

Wycieczka integracyjna pracowników MBP, 2015

Pracownice MBP-CW, 2022

Działania MBP-CW związane z obchodami rocznicy koronacji Bolesława Chrobrego, 2025

Wizyta studyjna pracowników MBP-CW w Zielonej Górze, 2024

Udział pracowników MBP-CW w paradzie inaugurującej Bolesławieckie Święto Ceramiki, 2024

Pracownicy MBP-CW podczas Poznańskich Targów Książki, 2025

Pracownicy MBP-CW podczas Poznańskich Targów Książki, 2025

Obchody Dnia kota w MBP-CW, 2023

Wizyta studyjna w Karkonoskim Parku Narodowym, 2025

Pracownicy podczas Pikniku Naukowego na PGE Narodowym, 2025

Wykaz pracowników w latach 1961-2025 (na podstawie dostępnych źródeł)

Adamowicz Maria	Karabasz Elżbieta	Ostrowska Barbara
Artymowicz Małgorzata	Karpińska Jadwiga	Pałka Renata
Bąk Paulina	Kasprzyk Dorota	Piasecki Ireneusz
Biegacz Bernadeta	Kaźmierczyk Romualda	Piechota Julian
Bielawski Bolesław	Kęsy Urszula	Piesyk Elżbieta
Bielecka Elżbieta	Kicia Danuta	Piotrowska Halina
Bociek Sylwia	Kołodziej Magdalena	Piotrowska Marzena
Broniszewski Tomasz	Kossowska Grażyna	Podulka Monika
Cieślak Waldemar	Kowalewska Magdalena	Polańska Sylwia
Cieślińska Elżbieta	Kowalski Igor	Popardowska Małgorzata
Czekaj Maria	Kozdra Helena	Popek Bartłomiej
Czułajewska Marzena	Kozieł Ewa	Rodziewicz Jolanta
Czyżewska Danuta	Kozieł Zdzisława	Rosińska Ewa
Drożdż Czesława	Kras Tadeusz	Rutkowski Marian
Dudek Halina	Krzemińska Karolina	Rutkowski Tadeusz
Dyszy Katarzyna	Krzemiński Waldemar	Sabadasz Anna
Falkowska Gabriela	Kunecki Franciszek	Sak Tadeusz
Filipiak Monika	Kus Janina	Sawicka Joanna
Furtak Kamila	Kwapisz Krystyna	Sendecka Ewa
Gogulska Zofia	Leonkiewicz Marian	Sikorski Jerzy
Golsztajn Janina	Luska Paulina	Skawińska Wacława
Golsztajn Krystyna	Łukojć Patrycja	Słota Józefa
Gołdys Lidia	Łuksza Monika	Smuła Wanda
Gonciarz Zdzisława	Majchrowska Barbara	Sobczak Włodzimierz
Gruszecki Antoni	Majewska Halina	Sołkiewicz Krystyna
Herowska Krystyna	Malec Beata	Sosnowska Maria
Hołowaty Andrzej	Mazur Krystyna	Stachowska Elżbieta
Hyjek Rozalia	Mieszala Monika	Stachowska Genowefa
Idkowiak Anna	Mikołajewska Marzena	Stańczyszyn Ewa
Idzikowska Halina	Moch Ryszarda	Starostka Danuta
Idzikowska-Kęsik Joanna	Mozgwa Wiktoria	Strychalska Anna
Jabłczyńska Anna	Mrozik Dorota	Strzelczyk Dorota
Januszka Teresa	Nichnerowicz Krystyna	Surma Kazimierz
Jaskot Wiesława	Niemiec Beata	Surowicz Andrzej
Jerzyk Monika	Nieścierowicz Zofia	Szczepański Zbigniew
Joniec Irena	Nowak Stefania	Szewczuk Ludwika
Kajzer Jacek	Olszewska Aleksandra	Szura Marta
Kalinowska Elżbieta	Ostańska Elżbieta	Szutra Halina

Szymańska Izabela
Szymańska Krystyna
Szypulski Stanisław
Szypulski Wincenty
Taranek Grażyna
Torba Mariusz
Truszkowska Halina

Tubaj Zdzisława
Tworek Natalia
Uśpieńska-Domagała Izabela
Waszak Joanna
Weselak Józefa
Wilkoś Urszula
Winieł Mariola

Witkowska Justyna
Zabora Teresa
Zarówny Katarzyna
Żeleźnik Magdalena
Żmuda Leokadia
Żurawska Karolina
Żurawski Michał

Wykaz kierowników i dyrektorów w latach 1945-2025

Waszak Joanna	1945-1948	Opala (Nowak) Stefania	1977-1979
Bielawski Bolesław	1948-1950	Szczepański Zbigniew	1980-1982
Szypulski Wincenty	1951	Skawińska Wacława	1982-2001
Szypulski Stanisław	1952-1958	Sikorski Jerzy	2001-2002
Truszkowska Halina	1958-1961	Starostka Danuta	2002-2003
Sak Tadeusz	1961	Majewska Halina	2003-2018
Nichnerowicz Krystyna	1961-1967	Czułajewska Marzena	2018-2019
Janik (Szymańska) Krystyna	1967-1975	Idkowiak Anna	od 2019
Szewczuk Ludwika	1975-1976		

Pracownice biblioteki, ul. Kutuzowa, lata 70.

Pracownicy biblioteki, 1996

Prezydent Bolesławca Piotr Roman i pracownicy MBP-CW podczas Gali 80-lecia MBP-CW, 30.05.2025

Gala 80-lecia MBP-CW
- A. Idkowiak, K. Szymańska, S. Nowak,
H. Majewska, P. Roman, 30.05.2025

Prezydent Bolesławca Piotr Roman,
dyrektor A. Idkowiak i byli pracownicy
MBP-CW podczas Gali 80-lecia
MBP-CW, 30.05.2025

Spotkanie dawnych kierowniczek i obecnej dyrektorki MBP-CW: K. Szymańska, A. Idkowiak, S. Nowak

Pracownicy podczas Narodowego Czytania, 2024

Pracownicy podczas Narodowego Czytania, 2022

I. Banach i pracownicy MBP-CW podczas Nocy Bibliotek, 2023

BIBLIOGRAFIA

Źródła:

Miejska Rada i Zarząd Miejski w Bolesławcu z lat 1945-1950, sygn. 86/34/0, Archiwum Państwowe we Wrocławiu, Oddział w Bolesławcu.

Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Bolesławcu z lat 1950-1973, sygn. 86/75/0, Archiwum Państwowe we Wrocławiu, Oddział w Bolesławcu.

Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Bolesławcu z lat 1950-1973, sygn. 86/190/0, Archiwum Państwowe we Wrocławiu, Oddział w Bolesławcu.

Urząd Miasta Bolesławca z lat 1973-1990, sygn. 86/234/0, Archiwum Państwowe we Wrocławiu, Oddział w Bolesławcu.

Kroniki i informatory MBP, archiwum Miejskiej Biblioteki Publicznej – Centrum Wiedzy w Bolesławcu.

Opracowania:

Bolesławiec. Zarys monografii miasta, red. Tadeusz Bugaj i Krystyn Matwijowski, Wrocław – Bolesławiec 2001.

Halina Majewska, *Biblioteki i czytelnictwo w Bolesławcu w latach 1945-1995*, Bolesławiec 1995, mpis.

Stanisław Szypulski, *Rozwój sieci bibliotek publicznych na terenie powiatu Bolesławiec w dziesięcioleciu Polski Ludowej*, Bolesławiec 1957, mpis.

Ryszard Zawadzki, *Rozwój i działalność publicznych bibliotek powszechnych na Dolnym Śląsku w latach 1945-1964*, Wrocław 1967.

Artykuły:

Bezdomna biblioteka, [w:] Słowo Polskie, nr 92, 11.05.1983.

Biblioteka coraz bliżej swego, [w:] Gazeta Robotnicza, 21.11.1983.

Biblioteka czy kawiarnia? Które lobby silniejsze?, [w:] Gazeta Robotnicza, nr 241, 07.12.1982.

Bolesławiec czeka na bibliotekę, [w:] Gazeta Robotnicza, nr 260, 09.11.1988.

Marzena Czulańska, *Otwarcie nowej siedziby Miejskiej Biblioteki Publicznej – Centrum Wiedzy w Bolesławcu*, [w:] Rocznik Bolesławiecki 2018, s. 18-23.

Gerard Górnicki, *Bolesławiec – moje odkrycie*, [w:] Zbiór felietonów Gerarda Górnickiego z lat 1985-1988, k. 151-154.

Anna Idkowiak, *SOWA z Centrum Nauki Kopernik wylądowała w Bolesławcu*, [w:] Rocznik Bolesławiecki 2022, s. 78-82.

Halina Idzikowska, *Cykliczne spotkania „Francuskich klimatów” w Miejskiej Bibliotece Publicznej – Centrum Wiedzy*, [w:] Rocznik Bolesławiecki 2023, s. 96-97.

Stanisław Lejda, *Zapomniane słowa*, [w:] Nowiny Jeleniogórskie, 14:1981, nr 27 (1188), 08.07.1981, s. 1, 6.

Halina Majewska, *70 lat Miejskiej Biblioteki Publicznej w Bolesławcu*, [w:] Rocznik Bolesławiecki 2016, s. 62-69.

MBP w Bolesławcu czeka na nowe pomieszczenia, [w:] Słowo Polskie, nr 297, 17.12.1984.

Zuzanna Mróz, *XV-lecie twórczej aktywności Dyskusyjnego Klubu Książki*, [w:] Rocznik Bolesławiecki 2022, s. 83-86.

Najpierw dział dziecięcy, [w:] Gazeta Robotnicza, nr 149, 27.06.1983.

Najsilniejszy oręż w walce o polskość, [w:] Słowo Polskie. Bezpartyjny Dziennik Ziem Zachodnich, 3:1948, nr 145 (556), 28.05.1948, s. 2.

Krzysztof Stanisław Skop, *...nasza Pani odeszła*, https://www.bobrzanie.pl/2016/07/22/47126/#google_vignette [dostęp: 10.10.2025].

K. Tomczyńska, *Biblioteka i Muzeum w Bolesławcu – z prac sekcji kulturalno-oświatowej*, [w:] Pionier. Dziennik Dolno-Śląski, 2:1946, nr 49 (153), 27.02.1946, s. 5.

W nowym obiekcie nie wcześniej jak w grudniu.., [w:] Głos Bolesławca, nr 8 (15), wrzesień 1993, s. 9.

Franciszek Uściński, *MBP nareszcie we własnym obiekcie*, [w:] Głos Bolesławca, nr 11 (18), grudzień 1993, s. 9.

Teresa Wolanin, Marzena Czułajewska, *Wspomnienie o Wacławie Skawińskiej (1939-2018) – wieloletniej dyrektor Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Bolesławcu*, [w:] Rocznik Bolesławiecki 2018, s. 205-207.

Zamiast kawiarni biblioteka, [w:] Słowo Polskie, nr 37, 13.02.1984.

Znaleziono obiekt na bibliotekę, [w:] Gazeta Robotnicza, nr 175, 07.09.1981.

SPIS TREŚCI

Piotr Roman, Miejska Biblioteka Publiczna – Centrum Wiedzy – instytucja, która łączy pokolenia...	5
Jolanta Ubowska, Biblioteki w XXI wieku	7

Na kartach historii	9
Anna Bober-Tubaj, Halina Majewska, Zarys historii Miejskiej Biblioteki Publicznej w latach 1945-2018.....	9
Reportaż fotograficzny „Z siedziby biblioteki przy ul. Sądowej do nowej lokalizacji przy ul. B. Głowackiego (2017-2018)”	34

Nowe oblicze biblioteki po 2018 r.	39
Marzena Czułajewska, Wielki przełom – remont i otwarcie nowej siedziby Miejskiej Biblioteki Publicznej – Centrum Wiedzy w 2018 r.....	41
Anna Idkowiak, Nowy model instytucji – Biblioteka, Centrum Wiedzy, Miejskie Centrum Edukacji Ekologicznej	46

Centrum Wiedzy – doświadczenia i rozwój, przestrzeń dla kreatywnych umysłów.....	55
Anna Idkowiak, Nowy wymiar instytucji – Centrum Wiedzy	56
Anna Idkowiak, Strefa Odkrywania, Wyobraźni i Aktywności (SOWA)	59

Zielona przyszłość zaczyna się tutaj	65
Joanna Sawicka, Miejskie Centrum Edukacji Ekologicznej.....	66
Zygmunt Brusiło, Konkurs „Bolesławiec w kwiatach”	70
Anna Idkowiak, Cykl spotkań i warsztatów „Zamieszkaj w ogrodzie”	73

Grupy stałe w MBP-CW jako przestrzeń rozwoju i integracji.....	77
Dorota Strzelczyk, Książniczki – 18 lat pasji do literatury. Dyskusyjny Klub Książki dla dorosłych	78
Elżbieta Ostańska, Dialog w ciszy. Działalność Dyskusyjnego Klubu Książki Głuchego Czytelnika	82
Anna Sabadasz, Dyskusyjny Klub Książki Miłośników Poezji	87
Izabela Szymańska, Dyskusyjny Klub Książki Vegefani	89
Halina Idzikowska, Cykliczne spotkania Francuskie klimaty.....	91
Izabela Szymańska, Klub Włóczykija.....	94
Mariusz Torba, Dyskusyjny Klub Książki Męskie czytanie.....	96

Działania edukacyjne dla dorosłych, czyli nieustające poszukiwanie mądrości 99

Elżbieta Ostańska, Kurs komputerowy dla seniorów..... 100

Halina Idzikowska, Cały Rok z Francuskim 102

Dorota Strzelczyk, Angielskie Czwartki. Z uśmiechem i językiem angielskim przez świat 104

Patrycja Łukojć, Gry planszowe dla seniorów 106

Zajęcia dla dzieci, czyli ogrody dziecięcej wyobraźni..... 109

Anna Idkowiak, Oddział dla dzieci i młodzieży 110

Małgorzata Artymowicz, Paulina Luszka, Dyskusyjny Klub Książki dla dzieci „Czytam, bo... lubię!” 112

Magdalena Żeleźnik, Młodzieżowy Dyskusyjny Klub Książki Stowarzyszenie (Nie)Poważnych Literatów 115

Małgorzata Artymowicz, Paulina Luszka, Spotkajmy się w bibliotece 117

Anna Sabadasz, Klub Miłośników Fantastyki 120

Anna Idkowiak, Warsztaty rodzinne 121

Anna Sabadasz, Klub Książki i Plansz..... 123

Razem w rytmie wydarzeń 125

Anna Idkowiak, Wydarzenia cykliczne i eventy 127

Anna Idkowiak, Spotkania autorskie 134

W zwierciadle słów i emocji..... 137

Ewa Rosińska, Moje dwie biblioteki 138

Adrianna Gil-Zawada, Biblioteka przyjazna dzieciom 141

Alicja Maria Brusilo, Moja 59-letnia przygoda z Biblioteką Miejską w Bolesławcu..... 142

Wspólna historia – wspomnienia członkiń DKK Książniczki 144

Biblioteka to ludzie..... 147

Wykaz pracowników w latach 1961-2025 (na podstawie dostępnych źródeł) 150

Wykaz kierowników i dyrektorów w latach 1945-2025 151

Bibliografia..... 155

